

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 07317

DER ALTER UN DER YAM

Ernest Hemingway



THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

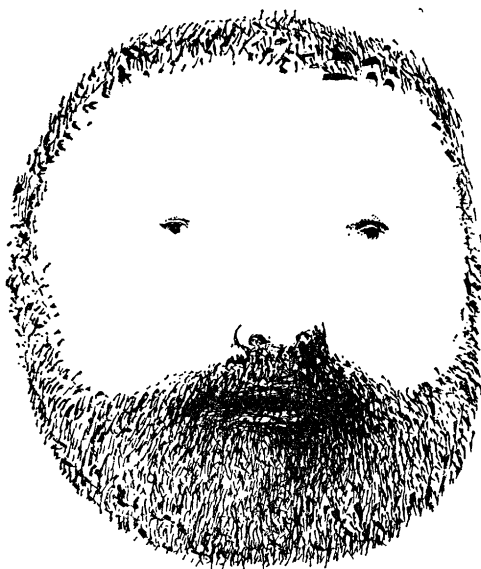
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org



העמינגוועי / דער אלטער און דער ים

ערנעסס. העקמזינגוועני

דער צאל טער און דער ים



ידיש און מ. שטיקער

אילוסטירט און געפאסן

ענגלישער טיטל
THE OLD MAN AND THE SEA

אַרויס אין פֿאַרלאַג:
CHARLES SCRIBNER'S SONS, NEW YORK

די אוינציקע אויטאָריזירטע ייִדישע איבערזעצונג
פֿונעם ענגלישן אַריגינאַל — מאַיר שטיקער
אילוסטרירט פֿון ל. באַסקין

דאָס בוך איז געדרוקט אין 1105 עקזעמפּלאַרן
סדר פֿון זאַץ און אַנזונד — ישראָל לאַנדאַן

Published by

DER KVAL, I. LONDON, *Publisher*, NEW YORK, N. Y., U.S.A.

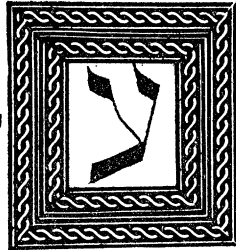
MANUFACTURED IN THE UNITED STATES OF AMERICA
BY MARSTIN PRESS, INC., NEW YORK

פֿאַר דעם בוך
האַט ערנעסט העמינגוועי באַקומען דעם נאַבעל־פּרייז
פֿאַר ליטעראַטור 1954



תּשׁוּ״ח ~ ניו־יאָרק ~ 1958





ר איז געווען אן אַטער מאן, וואָס האָט
איינער אַיין געכאַפט פֿיש אין אַ קליין
זעגלשיפֿל אין גאַדף־שטראָם. פֿיר און אַכ־
ציק טעג זענען אָפּגעלאָפֿן און ער האָט
קליין איין פֿיש ניט געכאַפט. די ערשטע פֿערציק טעג האָט ער געהאַט
אַ ייִנגל מיט זיך, נאָר ווען די פֿערציק טעג זענען אַריבער און ער
האַט קליין פֿיש ניט געכאַפט, האָבן די ערטערן פֿון ייִנגל געזאָגט,
אַז דער אַטער איז אויסגעשפּילט — „סאַלאַאַ“ — וואָס דער טיטש
דערפֿון איז, אַז דאָס מזל האָט זיך פֿון אים אויף שטענדיק אָפּגעטאַן.
זיי האָבן געצווונגען דאָס ייִנגל, ער זאָל ווערן אַן אַרויסהעלפֿער אויף
אַן אַנדערער שיף, וווּ מען האָט אין דער ערשטער וואָך געכאַפט דריי
גרויסע פֿיש. דאָס ייִנגל איז געווען דערשלאָגן און טרויעריק, ווען
ער האָט געזען, ווי דער אַטער קומט אַריין יעדן טאָג מיט אַ ליידיק
שיפֿל און ער איז אים שטענדיק געגאַנגען העלפֿן אַרויסטראָגן די
צוזאַמענגעוויקלטע שטריק אָדער די קווערשטאַנגען און דעם האַר־
פֿון מיטן זעגל, וואָס איז פֿאַרבונדן אַרום דעם מאַסט. דער זעגל

ערנעסט העמיננוועי

איז געווען פֿאַרזאַטעט מיט מערזעק. אַ צונויפֿגעוויקטער האָט ער
אויסגעזען ווי די פֿאַן פֿון אייביקער ירידה.

דער אָלטער איז געווען דין און אויסגעדראַרט, מיט טיפֿע קנייטשן
אויפֿן האַרדז און נאַקן. די באַקן זענען געווען פֿול מיט ברוינע באַר־
טערס און קרעפּסגעשווירן, וואָס קומען פֿון דער טראַפּישער זון.
די באַזאַטערס האָבן באַדעקט ביידע זיטן פנים ביו אַראַפֿ צו צו און די
הענט האָבן געהאַט טיפֿע שניטן פֿון שרעפֿן די פֿיש מיט די האַרטע
שטריק. קיין איין שניט איז ניט געווען קיין פֿרישער. זיי זענען גע-
ווען אַלט ווי אויסגעטריקנטע זומפֿן אין אַ וויסטעניש.

אַרץ איז געווען אַלט, נאָר ניט די אויגן, וואָס זענען געווען פֿון
זעלבן קאַליר ווי דער ים — פֿול מיט פֿרייד און אומבאַזיגט.

— סאַנטיאַגאָ — האָט דאָס יינגל געזאָגט, ווען זיי זענען אַרויפֿ-
געקראַכן פֿון ברעג, פֿון וואַנען מען האָט אַרויפֿגעשדעפּט דאָס שיפֿל
— איך בין שוין ווידער פֿריי און איך קאָן אַיך ווידער אַרויסהעלפֿן.
מיר האָבן געמאַכט אַ ביסל געלט.

דער אָלטער האָט געהאַט אויסגעזערנט דאָס יינגל, ווי אַזוי מען
כאַפט פֿיש און דאָס יינגל האָט אים ליב געהאַט.

— ניין — האָט דער אָלטער געזאָגט — דו אַרבעטסט איצט אויף
אַ מזדיקער שיף. דאָזי ניט איבער.

— איר געדענקט, ווען עס זענען אַוועק זיבן און אַכציק טעג און
מיר האָבן ניט געכאַפט קיין איין פֿיש און דערנאָך האָבן מיר יעדן
טאָג געכאַפט איין פֿיש גרעסער פֿון אַ צווייטן, אַזוי דריי וואָכן נאָך
אַנאָד ?

דער אַלטער

און

דער ים

— איך געדענק — האָט דער אַלטער געזאָגט — איך ווייס, אַז
דו האָסט מיך ניט איבערגעלאָזט, ווייל דו האָסט אָנגעוווירן דעם גלויבן
אין מיר.

— דער טאַטע האָט מיך געצווונגען. איך בין אַ יינגל און איך
מוז אים פֿאַלגן.

— איך ווייס — האָט דער אַלטער געזאָגט — אַזוי דאַרף זײַן,
דאָס איז דער דרך־הטבֿע.

— ער גלייבט אין גאָרניט.

— ניין — האָט דער אַלטער געזאָגט — מיר אָבער גלייבן יאָ.
וואָס זאָגסטו ?

— יאָ — האָט דאָס יינגל געזאָגט — מעג איך אַיך קויפֿן אַ ביר
אויף דער טעראַסע ? דערנאָך וועלן מיר אַהיימנעמען די זאַכן.
— פֿאַר וואָס ניט — האָט דער אַלטער געזאָגט — אַזוי פֿירט זיך
צווישן פֿישער־זינט.

זיי זענען געזעסן אויף דער טעראַסע און אַ סך פֿישער־זינט האָבן
חוזק געמאַכט פֿון אַלטן מאַן, נאָר ער איז ניט געווען ביזן. אַנדערע,
פֿון די עלטערע, האָבן געקוקט אויף אים און זיי זענען געווען טרויער־
ריק. זיי האָבן עס אָבער ניט אַרויסגעוויזן און געשמועסט וועגן וואָס
סערשטראַם און די טיפֿענישן, וווּ זיי האָבן אַראָפּגעלאָזט זייערע
שטריק, און פֿון גוטן וועטער, וואָס האַלט אָן שוין אַ לענגערע צייט,
און פֿון אַדל וואָס לאָזט זיך. די פֿישער־זינט, וואָס זענען געווען מזל־
דיק יענעם טאָג, האָבן שוין געהאַט געטייט זייער פֿאַנג, אויסגע־
זייגט אים אין דער לענג איבער צוויי ברעטער און געטראָגן צום

ערנעסט העמינגוועי

פֿישהוין, ווו זיי האָבן געוואַרט אויפֿן אַנזטרֶאַק, וואָס וועט עס אָפֿ־
פֿירן צו דער פֿאַבריק אין האַוואַנע. די וואָס האָבן געכאַפט הַנפֿיש
האַבן געבראַכט זייער פֿאַנג אין דער גרויסער הַנפֿיש-בודע אויף דער
אַנדערער זײט ים-בוזעם. דאָרט האָט מען זיי אַרויפֿגעצויגן אויף אַ
קלאַץ און אַ הייבראַד, אַרויסגענומען די לעבערס, אָפֿגעשניטן די
פֿלוספֿעדערן, אָפֿגעשיילט די הויטן און צעשניטן דאָס פֿלייש אין פֿאַסן
צום אַנזואַלצן.

ווען דער ווינט האָט געבלאָזן פֿון מזרח, האָט זיך אויסגעשפּרייט
אַ ריח איבערן האַפֿן פֿון דער הַנפֿיש-בודע; נאָר הַננט האָט מען
קוים געקענט שפּירן דעם ריח, ווייל דער ווינט האָט זיך פֿאַרקירע-
וועט צו צפֿון און ס'איז געווען אָנגענעם און זוניק אויף דער טעראַסע.
— סאַנטיאַגאָ — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט.

— יאָ — האָט דער אַלטער געזאָגט. ער האָט געהאַלטן דאָס גלאָז
אין דער האַנט און געטראַכט פֿון די אַלטע יאָרן, פֿון אַ מאָל.

— מעג איך אַרויסגיין אַנדן קויפֿן סאַרדינקעס אויף מאָרגן?

— ניין. גיי בעסער שפּירן בייסבאַל. איך קאָן נאָך אַפֿי רודערן און
ראַגעליאַ וועט פֿאַרוואַרפֿן די נעץ.

— איך וויל אויך מיטגיין, אַפֿילו אויף ניט צו כאַפֿן קיין פֿיש, נאָר
אַרויסצוהעלפֿן מיט עפעס אַנדערש.

— האַסט מיר געקויפֿט אַ ביר — האָט דער אַלטער געזאָגט —
ביסט שוין אַ מאַן.

— ווי אַלט בין איך געווען, ווען איר האָט מיך צום ערשטן מאָל
מיטגענומען אויף אַ שיפֿל?

דער אַלטער

און

דער ים

— פֿינף יאָר. און דו ביסט שיר ניט דערהרגעט געוואָרן, ווען איך
האַב אַרײַנגעבראַכט דעם פֿיש צו שנעל און ער האָט שיר ניט צע-
ריסן דאָס שײַפל אויף שטיקער. געדענקסט כאָטש ?

— איך געדענק, ווי דער עק האָט געקלאָפט און געפּאַטשט און
זיך געוואָרפֿן און געמאַכט אַ גערודער. איך געדענק, ווי איר האָט
מיד אַ וואָרף געטאָן אין אַ ווינקל, וווּ עס זענען געלעגן די צונויפֿ-
געקנויטע נאַסע שטריק, און איך האָב געפֿילט, ווי די גאַנצע שיף
ציטערט און וואָרפֿט זיך, און דאָס גערודער, ווען איר האָט אים גע-
האַקט, ווי מען האַקט אַ בוים, און געשפירט דעם זיסן ריח פֿון ברוט.
— דו געדענקסט עס טאַקע אויף אַן אמת אָדער פֿון דעם וואָס איך
האַב דיר דערציילט ?

— איך געדענק אָדך פֿון אַנהייב אָן, ווען מיר האָבן זיך צום ערשטן
מאָל אַרויסגעלאָזט צוזאַמען כאַפֿן פֿיש.

דער אַלטער האָט געקוקט אויף אים מיט זינע זונפֿאַרברוינגע
אויגן פֿור מיט פֿיבשאַפֿט.

— ווען דו וואָלסט געווען מײַן ייִנגל, וואָלט איך אַנגעשטעלט
און דיך מיטגענומען — האָט דער אַלטער געזאָגט — נאָר דו ביסט
דיין טאַטנס און דיין מאַמעס און דו ביסט איצט אויף אַ מזדקייער
שיף.

— זאָר איך גיין נאָך די סאַרדינען ? איך ווייס וווּ צו קריגן ווע-
רעם אויף צו כאַפֿן פֿיש.

— ס'איז מיר נאָך איבערגעבליבן פֿון היינט. איך האָב זיי אַרײַנגע-
געפֿינגט אין זאַצקעסטל.

ערנעסט

העמינגוועי

— פֿאַזט מיך גיין קריגן פֿיר פֿרישע.
— נאָר איינע... — האָט דער אַטער געזאָגט. ער האָט קיין מאָל
ניט פֿאַרדוירן זיין האַפֿענונג און זיין בטחון. נאָר איצט האָט דאָס אים
אויפֿגעפֿרישט ווי אַ פֿריש ווינטל.

— צוויי — האָט זיך דאָס ייִנגל געבעטן.
— צוויי — האָט דער אַטער מסכים געווען — ביסט זיכער, אַז דו
האָסט זיי ניט געגנ־בעט ?

— כּוואַרט געגנ־בעט אויך — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — נאָר דאָס
מאָל האָב איך זיי געקויפֿט.

— אַ דאַנק ! — האָט דער אַטער געזאָגט. ער איז געווען אַ צו
פֿראַסטער מענטש, ער זאָל זיך חידושן אויף זיין אייגענער אונטער-
טעניקייט. אָבער ער האָט געווסט, אַז ער פֿאַרמאָגט עס, אַז ער האָט
ניט וואָס זיך צו שעמען דערמיט און אַז עס פֿאַרמינערט גאַרניט פֿון
זיין אמתן שטאַף.

— מאָרגן וועט זיין אַ גוטער טאָג, מיט אַנאָ וואַסערשטראָם.
— וווּ וועט איר זיך אַרויספֿאַרן ? — האָט דאָס ייִנגל געפֿרעגט.
— וויינט אַרויס כּדי אַרבייטצוקומען, ווען דער ווינט בייט זיך, כּווייט
זיך נעמען אין וועג איידער ס'ווערט פֿיכטיק.

— כּוועל זען, ער זאָל אויך ניט זיין ווייט אַוועק — האָט דאָס ייִנגל
געזאָגט — אַזוי אַז ווען איר וועט כאַפֿן גאַר אַ גרויסן, זאָלן מיר אַנך
קענען אַרויסהעלפֿן.

— ער האָט אָבער ניט פֿיב אַרויסצושווימען צו וויינט.

דער אַלטער

און

דער ים

— ניין — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — נאָר איך וועל זען עפעס
וואָס ער קען ניט זען — אַ פֿויגל בני דער אַרבעט — און אים מאַכן
אַרויסשווימען נאָך דעלֿפֿינען.
— ער האָט טאַקע אַזאַ שעכטע ראיה?
— ער איז כמעט בלינד.
— מאַדנע — האָט דער אַלטער געזאָגט — ער האָט קיין מאָל ניט
געכאַפט קיין טשערעפאַכעס. דאָס הרגעט אַוועק די אויגן.
— איר האָט אַ סך יאַרן געכאַפט טשערעפאַכעס ביים מאַסקיטאַ-
ברעג און דאָך האָט איר גוטע אויגן.
— איך בין אַ מאַדנער פאַרשוין.
— זענט איר גענוג שטאַרק פֿאַר אמת גרויסע פֿיש?
— כ'מיין אַזוי. ס'זענען פֿאַראַן אַלערליי טריקס.
— פֿאַמיר אַהיימנעמען די זאַכן — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט —
וועל איך קענען נעמען די נעץ פֿאַר די סאַרדינען.
זיי האָבן אַראַפּגענומען די שעפּשטריק פֿון שיפֿל. דער אַלטער
האָט געטראָגן דעם מאַסט אויף די פֿליצעס און דאָס ייִנגל — דאָס
הילצערנע קעסטל מיט די צונויפֿגעקנוילטע ברוינע דראַטשטריק ווי
אויך די קווערשטאַנגען און דעם האַרפּון מיט דער פֿייל. דאָס קעסטל
מיט די ווערעם איז געשטאַנען אין הינטערשטן טייל פֿון שיפֿל, צו-
זאַמען מיט דער גראַבער פֿאַקע, וואָס מען האָט גענוצט בייצוקומען
די גרויסע פֿיש. קיינער וועט טאַקע ניט באַגנבֿענען דעם אַלטן, נאָר
ס'איז בעסער אַהיימנעמען דעם זעגל און די שטאַנגען, ווייל דער
טוי טוט זיי ניט קיין גוטס, און — כאַטש ער איז געווען זיכער, אַז

ערנעסט העמיננוועי

קיינער פֿון די היימישע וועט אים ניט באַגנבֿענען — האָט דער אַל־
טער געטראַכט, אַז אַ קווערשטאַנג און אַ האַרפּון וואַרפֿן זיך צו שטאַרק
אין די אויגן און ס'איז בעסער זיי ניט איבערצופאַזן אין שיפֿל.

זיי זענען ביידע אַוועק מיט דעם וועג צום אַטננס שטיבל און אַרײַן
דורך דער אַפֿענער טיר. דער אַלטער האָט אַנגעזענט דעם מאַסט
מיטן פֿאַרוויקלטן זעגל אָן דער וואַנט און דאָס ינגל האָט אַוועק־
געזייגט דאָס קעסטל מיט די אַנדערע זאַכן דערנעבן. דער מאַסט איז
געווען די זעלבע זענג ווי דאָס שטיבל, וואָס איז געווען געבויט פֿון
דעם פֿאַרמאָהאַרץ, וואָס מען רופֿט "גואַנאַ". אינעווייניק איז געווען אַ
בעט, אַ טיש, איין בענקל און אַן אַפּגעזונדערט אַרט אויף דער ערד
צו קאַכן אויף קוויטן. אויף די ברוינע ווענט פֿון די שטאַרקע גואַנאַ־
ברעטער, אַרויפֿגעקלאַפט איינס אויף דעם אַנדערן, זענען געהאַנגען
קאַזירטע ביזדער פֿון יעזוסן און פֿון דער הייטיקער בתּוֹלה פֿון קאַברע
— איבערבֿיבענישן פֿון דעם אַטננס ווייב. אַ מאַל איז דאָ אויף דער
וואַנט אויך געהאַנגען אַ פֿאַטאַגראַפֿיע פֿון זײַן ווייב, נאָר ער האָט
זי אַראַפּגענומען, ווייל ער האָט זיך דערפֿילט זייער איינזאַם יעדעס
מאָל ווען ער האָט געקוקט אויף דעם און איצט איז זי געזעגן אויף
אַ פֿאַזיצע אין אַ ווינקל אונטער זײַן ריין העמד.

— וואָס איז דאָ צו עסן? — האָט דאָס ינגל געפֿרעגט.

— אַ טאַפּ ברוינע רײַז מיט פֿיש. וויססט אַ ביסל?

— ניין. איכ'ס עסן אין דער היים. זאָל איך מאַכן פֿײַער?

— ניין. איך וועל עס שפּעטער אַזײַן טאָן. אַדער אַפֿשר וועל איך

נאָר עסן קאַטע רײַז.

דער אַלטער
און
דער ים

— מעג איך נעמען די נעץ ?

— אַוודאי.

ס'איז גאָר אין גאַנצן ניט געווען אזא זאַך ווי אַ נעץ און דאָס ייִנגל האָט נאָך גוט געדענקט, ווען זיי האָבן זי פֿאַרקויפֿט. נאָר יעדן טאָג האָבן זיי זיך אַזוי געשפּילט מיט די ווערטער. ס'איז אויך ניט געווען קיין טאָפּ ריז, און דאָס ייִנגל האָט דאָס אויך געוואָסט.

— פֿינף און אַכציק איז אַ מזדליקער נומער — האָט דער אַלטער געזאָגט — וואָס וואָלטסטו געזאָגט, ווען איך ברענג צוריק אַ חבֿרה־מאַן פֿון אַריבער טויזנט פֿונט ?

— איכ'ס נעמען די נעץ און גיין נאָך די סאַרדינען. איר וועט זיך אוועקזעצן אין דער זון אויף דער שוועל ?
— יאָ. איך האָב די נעכטיקע ציטונג און איך וועל פֿייענען וועגן בייסבאַל.

דאָס ייִנגל איז ניט געווען זיכער, צי די מעשה מיט דער נעכטיקער ציטונג איז אויך ניט אַ טייל פֿון זעלביקן שפּיל, נאָר דער אַלטער האָט זי באַד אַפֿירגענומען פֿון אונטערן בעט.
— פּעריקאָ האָט זי מיר געגעבן אין דער באַדעגאַ — האָט דער אַלטער געזאָגט.

— איך וועל צוריקקומען מיט די סאַרדינען. איך וועל זיי אַרויפֿ־פֿייגן אויפֿן אַיז צוזאַמען מיט מײַנע און מיר'ן זיי עסן זאַלבע גאַנד גאַנץ פֿרי. ווען איכ'ס צוריקקומען, וועט איר מיר דערציילן פֿון בייס־באַל.

— די "יענקיס" קענען ניט פֿאַרלירן.

ערנעסט
העמינגוועי

- איך האָב אָבער מורא פֿאַר די "אינדיענס" פֿון קרוואַנד.
— קאַנסט זיך פֿאַרלאָזן אויף די "יענקיס", מנין קינד. פֿאַרגעס ניט
אין דעם גרויסן די־מאַדזשיאַ.
— און איך האָב מורא אי פֿאַר די "טאַיגערס" פֿון דעטראַיט, אי
פֿאַר די "אינדיענס" פֿון קרוואַנד.
— היט זיך, אַניט וועסטו נאָך מורא האָבן פֿאַר די "רעדס" פֿון סינ־
סינאַטי און די "ווינט סאַקס" פֿון שיקאַגאַ.
— פֿייענט דאָס אַלץ גוט אַדורך און דערציילט מיר וועגן דעם,
ווען איכ'ל צוריקקומען.
— אפֿשר זאָלן מיר קויפֿן אַ פֿאַטעריע־צעטל מיט אַ פֿינפֿאונאַכ־
ציקער ? מאַרגן איז דער פֿינף און אַכציקסטער טאָג.
— פֿאַר וואָס ניט — האָט דאָס ינגל געזאָגט — נאָר וואָס איז מפות
די זיבן און אַכציק, ווען איר האָט געבראַכן דעם רעקאָרד ?
— צוויי מאָל קען עס ניט פֿאַסירן. קאַנסט געפֿינען אַ פֿינפֿאונ־
אַכציקער ?
— כ'קאָן באַשטעפֿן.
— איין צעטל. דאָס איז צוויי דאָזאַר פֿופֿציק. ביי וועמען קאָנען
מיר באַרגן ?
— דאָס איז גאַרניט. כ'קאָן אַלע מאָל קריגן געבאַרגט צוויי פֿופֿציק.
— איך אפֿשר אויך. אָבער כ'באַמי זיך ניט צו באַרגן. הייבסט אַן
מיט באַרגן און דערנאָך נעמסטו בעטלען.

דער אַלטער

און

דער ים

— זעט פֿאַרקײט אייך ניט, אַלטיטשקער — האָט דאָס ייִנגל גע-
זאָגט — איר טאָרט ניט פֿאַרגעסן, אַז ס'איז שוין סעפטעמבער.
— סעפטעמבער איז דער חודש פֿון די גרויסע פֿיש — האָט דער
אַטער געזאָגט — אין מײַ קאָן יעדער איינער זײַן אַ בוטער פֿישער.
— איך גיי נאָך די סאַרדינען.

ווען דאָס ייִנגל איז צוריקגעקומען, איז דער אַטער געשאַפֿן
אויף דער שטויף און די זון איז אונטערגעגאַנגען. דאָס ייִנגל האָט
אַראָפּגענומען די אַטע אַרמייִדעקע פֿון בעט און זי אויסגעשפּרייט
אויפֿן רוקן פֿון שטויף און אויף דעם אַטנס פֿלייצעס. דאָס זענען
געווען מאָדנע פֿלייצעס — נאָך אַלץ קרעפֿטיקע, כאָטש זייער אַלט.
דער נאָקן איז נאָך אַלץ געווען שטאַרק און די קנייטשן האָבן זיך
ניט אַרויסגעזען אַזוי פֿיל בעת ער איז געשאַפֿן און דער קאַפּ איז גע-
ווען אַראָפּגעלאָזט. דאָס העמד איז שוין געווען אַזוי אויסגעלאָטעט,
אַז ס'האָט אויסגעזען ענלעך צום זעגל פֿון שיפֿל, און די לאַטעס זענען
געווען אָפּגעבלאַקירט פֿון דער זון. אָבער דער קאַפּ האָט אויסגעזען
זייער אַלט און ווען די אויגן זענען געווען פֿאַרמאַכט, איז ניט געווען
קײן סימן פֿון לעבן אויפֿן פנים. די צײַטונג איז געדעגן אויסגע-
שפּרייט אויף די קני און דער אַרעם האָט ניט געלאָזט, אַז דער
אָונטווינט זאָל זי אַוועקלאָזן. ער איז געווען באַרוועסט.

דאָס ייִנגל האָט אים איבערגעלאָזט. און ווען ער איז צוריקגעקו-
מען, איז דער אַטער נאָך אַלץ געשאַפֿן.

— שטייט אויף, אַלטיטשקער — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט און
אַרויפּגעלייגט אַ האַנט אויפֿן אַטנס קני.

ערנעסט
העמינגוועי

דער אַלטער האָט געעפֿנט די אויגן און אַ רגע זיך אַרומגעקוקט,
ווי ער וואָרט זיך אומגעקערט פֿון עפעס אַ ווייטן, פֿאַנגן וועג. דער-
נאָך האָט ער אַ שמייכל געטאָן.

— וואָס האָסטו געבראַכט? — האָט ער געפֿרעגט.

— נאַכטמאַל — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — מיר'ן עסן נאַכטמאַל.

— כ'בין ניט זייער הונגעריק.

— קומט עסן. מען קאָן ניט כאָפֿן קיין פֿיש, אויב מען עסט ניט.

— איך האָב עס ניט איין מאָל געטאָן — האָט דער אַלטער געזאָגט,

זיך אויפֿגעהויבן, גענומען די צייטונג און זי צוזאַמענגעלייגט. דערנאָך
האָט ער גענומען צונויפֿלייגן די דעקע.

— נעמט ניט אַראָפֿ די דעקע — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — אַזוי

פֿאַנג ווי איך פֿעב, וועט איר זיך ניט אַרויסלאָזן כאָפֿן פֿיש ניט-געגע-
סענערהייט.

— אויב אַזוי, זאָלסטו פֿאַנג פֿעבן! און גיב אַכטונג אויף זיך! —

האָט דער אַלטער געזאָגט — וואָס וועלן מיר עסן?

— שוואַרצע פֿאַסאַליעס מיט רייז, געפרעגלטע באַנאַנעס און גע-

דעמפּעכץ.

דאָס ייִנגל האָט דאָס אַפֿן געבראַכט אין אַ מעטאַלענער פּושקע

פֿון דער טעראַסע. די צוויי פֿאַר מעסער, גאַפֿל און פֿעפֿל האָט ער

געהאַט אין קעשענע, אַינגעוויקלט אין פּאַפֿירענע סערוועטקעס.

— ווער האָט עס דיר אַפֿן געגעבן?

— מאַרטין, דער אייגנטימער.

— איכ'ל אים מוזן דאַנקען.

דער אַלטער
און
דער ים

— איך האָב אים שוין געדאַנקט — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט —
איר דאַרפֿט אים מער ניט דאַנקען.
— איך וועל אים דערפֿאַר געבן דאָס בויכפֿלייש פֿון אַ גרויסן פֿיש
— האָט דער אַלטער געזאָגט — ס'איז צום ערשטן מאָל, אַז ער טוט
דאָס פֿאַר אונדז ?
— ניין, נישט ס'ערשטע מאָל.
— אויב אַזוי וועל איך אים מוזן געבן עפעס מער ווי גלאַט דאָס
בויכפֿלייש. ער האָט אונדז אין זינען.
— ער האָט מיר מיטגעגעבן צוויי פֿלעשער ביר.
— איך האָב ליבער דאָס ביר אין די קענדלעך.
— איך ווייס, אָבער דאָס איז אין פֿלעשערעך. איך וועל זיי אים מוזן
צוריק ברענגען.
— זייער שיין פֿון דינן זייט — האָט דער אַלטער געזאָגט — הייבן
מיר אָן עסן ?
— מיר הייבן אָן — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט מיט איידלקייט. —
איך האָב ניט געוואָלט עפֿענען די פּושקע, ביז איר זענט ניט גרייט.
— כ'בין גרייט — האָט דער אַלטער געזאָגט — איך האָב זיך נאָר
געוואָלט אַרומוואַשן.
ווי האָט ער זיך געוואָשן ? — האָט דאָס ייִנגל געטראַכט. דאָס וואָ-
סער אין שטעטל איז געווען ווייט אַוועק. כ'וועל אים מוזן ברענגען
וואָסער דאָ אַהער, און אויך זייף און אַ גוטן האַנטעך. פֿאַר וואָס גע-
דענק איך גאַרניט ? כ'מוז פֿאַר אים קריגן אַן אַנדער העמד און אַ
רעקל פֿאַרן ווינטער און אַ פֿאַר שייך און אַן אַנדערע דעקע.

ערנעסט העמינגוועי

— דאָס געדעמפעכץ איז גאַרניט שלעכט — האָט דער אַטער
געזאָגט.

— דערציילט מיר וועגן בייסבאָל — האָט זיך דאָס יינגל געבעטן.
— אין דער "אַמעריקען ליג" זענען די יענקיס אַלץ — האָט דער
אַטער געזאָגט, אַ צופֿרידענער.
— הנינט האָבן זיי פֿאַרלוירן.

— דאָס איז גאַרניט. דער גרויסער די־מאַדזשיאַ איז שוין ווידער
געקומען צו זיך.
— זיי האָבן אויך אַנדערע שפּילער.

— אַוודאי. נאָר ער איז דער עיקר. אין דער אַנדערער "ליג",
צווישן "ברוקלין" און "פּילאָדעלפּיע", האָט איך מיט ברוקלין. איך
דערמאַן זיך אָבער באַד איך דיק סיסלערן און אין זינע קונצשטיק
אין אַלטן פֿאַרק.

— אַזוינס איז נאָך קיין מאָל ניט געווען. קיינער קען ניט שיסן
אַזוי ווייט אַ באַל ווי ער.

— געדענקסט ווען ער פֿלעגט קומען אויף דער טעראַסע? איך האָב
אים געוואָלט מיטנעמען כאַפֿן פֿיש, נאָר איך האָב זיך געשעמט אים
צו זאָגן. כ'האָב געבעטן, דו זאָלסט אים זאָגן, נאָר דו ביסט געווען צו
שעמעוודיק.

— איך ווייס. מיר האָבן געמאַכט אַ טעות. אפֿשר וואָלט ער געווען
מיטגעגאַנגען מיט אונדן. מיר וואָלטן געהאַט וואָס צו געדענקען ס'גאַנ-
צע לעבן.

דער אַלטער

און

דער ים

— אוי, וואָרט איך געוואָרט מיטנעמען דעם גרויסן די-מאָדזשיאַ —
האַט דער אַלטער געזאָגט. — מען זאָגט, אַז זײַן פֿאַטער איז געווען
אַ פֿישער. ס'קאָן זײַן, אַז ער איז געווען אַזאַ קבצן ווי מיר און ער
וואָרט אַזײַ פֿאַרשטאַנען.

— דעם גרויסן סיסטערס פֿאַטער איז ניט געווען קיין קבצן. ער
אַזײַן האָט שוין געשפּילט אין די גרויסע „ליגס“, ווען ער איז געווען
אין מײַן עלטער.

— ווען איך בין געווען אין דיין עלטער, האָב איך געאַרבעט אויף
אַ פֿירקאַנטיקער שיף, וואָס האָט געזעגלט קיין אַפֿריקע און אין אַוונט
האָב איך געזען לײַבן בײַ די ברעגעס.

— כ'ווייס. איר האָט מיר שוין דערציילט.

— וועגן וואָס זאָלן מיר רעדן? וועגן אַפֿריקע אָדער וועגן בײַס-
באַל?

— וועגן בײַסבאַל — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — דערציילט מיר
וועגן גרויסן דושאַן מעקגראָן.

— אין די אַלטע גוטע צײַטן פֿלעגט ער אויך קומען אויף דער
טעראַסע. ער איז אָבער געווען אַ ווילדער און ס'איז געווען שווער
אויסצוקומען מיט אים, ווען ער האָט געטרונקען. ער האָט אויך געהאַט
אין זײַנען פֿערדלעך, ניט ווייניקער ווי בײַסבאַל. ער פֿלעגט מיט זיך
שטענדיק אַרומטראָגן אין קעשענע גאַנצע לײַטעס מיט פֿערד און ניט
איין מאָל האָב איך געהערט, ווי ער רעדט וועגן פֿערד אויפֿן טעלעפֿאָן.

— ער איז געווען אַ גרויסער מענעדזשער — האָט דאָס ייִנגל גע-
זאָגט — מײַן טאַטע זאָגט, אַז ער איז געווען דער גרעסטער.

ערנעסט העמינגוועי

— דאָס איז דערפֿאַר ווייל ער פֿלעגט אַפֿט קומען אַהער — האָט
דער אַלטער געזאָגט. — ווען דוראַשער וואָרט געקומען אַהער יעדעס
יאָר, וואָרט דיין טאַטע אים געהאַלטן פֿאַרן בעסטן מענעדזשער.
— ווער זשע איז אויף אַן אמת דער גרעסטער ? פֿוקע אָדער מניק
גאַנזאַדעס ?

— איך האָלט, זיי זענען ביידע גלייך.

— און דער בעסטער פֿישער זענט איר.

— ניין, איך אַרײַן קען בעסערע פֿאַר מיר.

— ס'איז גאַרניט. ס'זענען דאָ גוטע און אפֿשר גרויסע פֿישער,
אַבער אַזאָ ווי איר איז בלויז דאָ איינער אין דער וועלט.

— אַ דאַנק. פֿאַרשאַפֿסט מיר פֿאַרגעניגן. כ'האַף נאָר, אַז ס'זועט ניט
אַ מאַל אונטערקומען אַזאָ פֿיש וואָס זאָל אונדז ווייזן, אַז מיר זענען
אומגערעכט.

— ס'איז גאָר ניטאָ אַזאָ פֿיש, אויב איר זענט טאַקע נאָך אַזוי
שטאַרק ווי איר זאָגט.

— אפֿשר בין איך גאַרניט אַזוי שטאַרק ווי איך מײַן — האָט דער
אַלטער געזאָגט — נאָר איך קען גענוג טריקס און קאַן אויסהאַלטן.

— איר וואָרט זיך איצט באַדאַרפֿט אַ ביסל צוֹפֿייגן, איר זאָרט זײַן
פֿריש אין דער פֿרי. איך וועל צוריקטראַגן די זאַכן צו דער טעראַסע.

— נו, אַ גוטע נאַכט. איך וועל דיך אויפֿוועקן אין דער פֿרי.

— איר זענט מײַן וועקזײַגער — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט.

— און מײַן וועקזײַגער איז די עלטער — האָט דער אַלטער גע-

דער אלטער
און
דער ים

ענטפערט. — פֿאַר וואָס שטייען אַלטע פֿינט אויף אַזוי פֿרי? דער
טאָג זאָל זיך לענגער?

— כּווייט ניט — האָט געזאָגט סײַנגל — אַלץ וואָס כּווייט איז,
אַז יונגע ייִנגלעך שראַפֿן לאַנג און געשמאַק.

— כּ׳געדענק עס — האָט דער אַלטער געזאָגט — איכ׳ל דיך אויפֿ־
וועקן אין צייט.

— כּווייל ניט, ער זאָל מיך אויפֿוועקן, גלייך ווי כּוואָלט געווען
אַ נישטיק באַשעפֿעניש.

— איך ווייס.

— שראַפֿט זיך גוט אויס, אַלטיטשקער.

דאָס ייִנגל איז אַרויסגעגאַנגען. זיי האָבן געגעסן אָן אַ פֿיכט אויפֿן
טיש און דער אַלטער האָט אויסגעטאָן די הויזן און אַרײַן אין בעט
אין דער פֿינצטער. ער האָט צונויפֿגעלייגט די הויזן ווי אַ קישן
און אַרײַנגעלייגט צווישן די צייטונגען. ער האָט זיך אײַנגעוויקלט אין
דער דעקע און זיך אַוועקגעלייגט אויף די אַנדערע צייטונגען וואָס
האָבן פֿאַרדעקט די שפּרינגפֿעדערס פֿון בעט.

ער איז באַד אַנטשאַפֿן געוואָרן און געחלומט פֿון אַפֿריקע, ווען
ער איז געווען אַ ייִנגל, און פֿון די לאַנגע גאַלדענע זאַמדברעגעס,
וואָס זענען געווען אַזוי ווייט, אַז די אויגן האָבן אַזש וויי געטאָן, און
פֿון די הויכע פֿעלדזן און פֿון די גרויסע ברוינע בערג. יעדן אויפֿדער־
נאַכט איז ער איצט געווען אויף יענעם ים־ברעג. אין חלום האָט ער
געהערט, ווי די כּוואַליעס רוישן, און געזען, ווי די קליינע נעגערשע
שיפֿלעך שניידן די וואַסערן. אין שראַף האָט ער געפֿילט דעם ריח

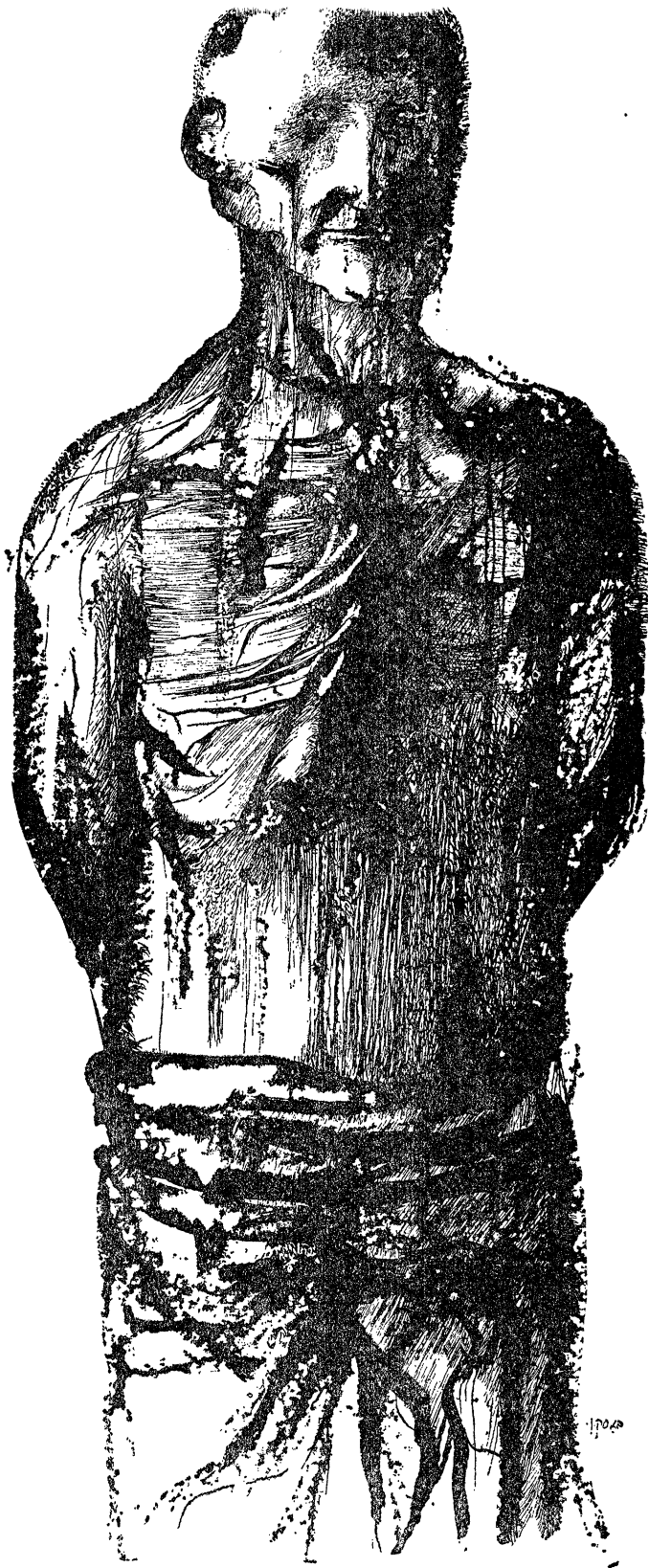
ערנעסט העמינגוועי

פֿון פּעך און צעפֿוילטע שטריק און דעם ריח פֿון אַפֿריקע, וואָס דער פֿרימאַרגן־ווינט האָט געבראַכט.

געוויינטלעך, ווען ער האָט דערשמעקט דעם ווינט פֿון אַפֿריקע, האָט ער זיך אויפֿגעכאַפט, זיך אַנגעטאַן און איז אַוועק אויפֿוועקן דאָס ייִנגל, נאָר הינט בײַ נאַכט איז דער ריח פֿון פֿאַנד געקומען גאָר פֿרי אין זײַן חלום. ער האָט עס געוויסט און ער האָט ווינטער געהלומט און געזען, ווי די ווינטע שפּיצן פֿון די אינדזלען הייבן זיך אַרויס פֿון ים. דערנאָך האָט ער געהלומט פֿון די פֿאַרשידענע האַפֿנס און וואָס סערוועגן אין די קאַנאַריען־אינדזלען.

ער האָט מער ניט געהלומט פֿון קיין שטורעמס אַדער פֿרויען אַדער גרויסע געשעענישן, פֿון גרויסע פֿיש, פֿון געשדעגן און גבורות. אַפֿילו דאָס ווייב זינט האָט זיך אים מער ניט געהלומט. איצט האָט ער נאָר געהלומט פֿון אַדערדיי מקומות און פֿון די לייבן אויף די ברעגעס. זיי האָבן זיך אַרומגעשפּילט ווי קעצלעך אין בין־השמשות און ער האָט זיי לייב געהאַט, ווי ער האָט לייב געהאַט דאָס ייִנגל. פֿון ייִנגל האָט זיך אים קיין מאָל ניט געהלומט. ער האָט זיך אויפֿגעכאַפט, אַרויסגעקוקט דורך דער אַפֿענער טיר אויף דער לַבֿנָה, אויפֿגעוויקלט די הויזן און זיי אַנגעטאַן. ער איז אַרויס אין דרויסן משתין זײַן און איז געגאַנגען אויפֿוועקן דאָס ייִנגל. ס'האַט אים געשוידערט אין דער פֿרימאַרגנדיקער קריחה. ער האָט אַבער געוויסט, אַז פֿון דעם שוידערן וועט אים ווערן וואַרעם און אַז ער וועט באַד זיצן אין שיפֿל און רודערן.

דאָרט וווּ דאָס ייִנגל האָט געווינט איז די טיר ניט געווען פֿאַר־שלאָסן און ער האָט זי געעפֿנט און איז שטיף אַרײַן אַ באַרוועסער. דאָס ייִנגל איז געשאַפֿן אויף אַן אויפֿשטעלבעטל אין שטוב און דער



דער אַלטער

און

דער ים

אַלטער האָט אים געקענט קלאָר זען קעגן דער אָפּגייענדיקער לבנה. ער האָט אים פֿינט אָנגענומען בני אַ פֿוס און אים אַזוי געהאַלטן, ביז דאָס ייִנגל האָט זיך אויפֿגעכאַפט, זיך אויסגעדרייט און אים אָנגע-קוקט. דער אַלטער האָט אַ שאַקל געטאָן מיטן קאַפּ און דאָס ייִנגל האָט אַראָפּגענומען די הויזן פֿון בענקל לעבן בעט און — זיצנדיק אין בעט — זיי אַרויפֿגעצויגן אויף זיך.

דער אַלטער איז אַרויס אין דרויסן און דאָס ייִנגל איז אים נאָכ-געגאַנגען אַ פֿאַרשאַפֿענער. דער אַלטער האָט אַרויפֿגעצויגט אַ האַנט אויפֿן ייִנגלס פֿלייצע און געזאָגט :

— זיי מיר מוחל, וואָס כ׳האַב דיך אויפֿגעוועקט.

— ס׳איז גאַרנישט — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — אַז מען מוז,

מוז מען.

זיי זענען געגאַנגען צום אַלטנס שטיבל און אויפֿן גאַנצן וועג זענען אין דער פֿינצטער געגאַנגען באַרוועסע פֿישער און געטראָגן די מאַסטן פֿון די שיפֿלעך.

ווען זיי זענען צוגעקומען צום אַלטנס שטיבל, האָט דאָס ייִנגל אַרויסגענומען די קנױפֿן שטריק פֿון קױש, דעם האַרפּון און די שפּיז און דער אַלטער האָט געטראָגן דעם מאַסט מיטן אַרומגעוויקלטן זעגל אויף די פֿלייצעס.

— איר ווירט אפֿשר קאווע? — האָט דאָס ייִנגל געפֿרעגט.

— פֿאַמיר קודם ברענגען די אַלע זאַכן צום שיפֿל, דערנאָך ווערן

מיר טרינקען קאווע.

ערנעסט העמינגוועי

זיי האבן געטרונקען קאווע פֿון אַ קענדל פֿאַר קאַנדענסירטער מיִלך אין אַ פֿלאַץ, וואָס האָט זיך געעפֿנט גאַר פֿרי, ספּעציעל פֿאַר פֿישערס. — איר זענט עפעס גוט געשדאַפֿן, אַרטיטשקער ? — האָט דאָס ייִנגל געפֿרעגט. ער האָט זיך ערשט איצט ריכטיק אויפֿגעוועקט, כאַטש ער האָט נאָך אַזוי ניט געקענט פֿאַרטרייבן דעם שדאַף. — זייער גוט, מאַנאַרין — האָט דער אַטער געזאָגט. — כִּפֿיִז זיך הײַנט האַפֿערדיק.

— איך אויך — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. — איצט מוז איך גיין נאָך די סאַרדינען און נאָך מײַן און אַזער פֿרישער פֿאַנגשפּיז פֿאַר די פֿיש. אונדזערע זאַכן ברענגט ער אַזיין. ער האָט קיינעם ניט טראָגן. — מיר זענען אַנדערש, — האָט דער אַטער געזאָגט — איך האָב דיך געהאַט טראָגן, ווען דו ביסט נאָך אַלט געווען פֿינף יאָר. — כִּווייס — האָט דאָס ייִנגל געזאָגט — איכִיִז באַד צוריקקומען. טרינקט נאָך אַ ביסל קאווע. מיר האָבן דאָ קרעדיט.

ער איז געטראָטן אַ באַרוועסער אויף די קאַראַדענע שטיינער צום אַנזשפּיכלער, וווּ מען האַלט שפּיז פֿאַר די פֿיש.

דער אַטער האָט פֿאַמעלעך געטרונקען די קאווע — די איינציקע שפּיז זיינע אויפֿן גאַנצן טאַג, און דאָס האָט ער געמוזט האָבן. שוין אַ לאַנגע צײַט, אַז דער ענין עסן האָט אים גענודעט און ער האָט קיין מאַס ניט מיטגענומען קיין עסן, אויסער דער פֿלאַש וואַסער, וואָס ער האָט געהאַט אין בויגן פֿון שיפֿל. דאָס איז פֿאַר אים געווען גענוג אויפֿן גאַנצן טאַג.

דער אלטער
און
דער ים

דאָס יינגל איז צוריקגעקומען מיט די סאַרדינען און דער שפּינז פֿאַר
די פֿיש, אַינגעוויקלט אין צייטונגס־פּאַפּיר, און זיי האָבן זיך געלאָזט
גיין אויף דעם שטעג צום שיפֿל, שפּירנדיק די קיזשטיינדלעך און
דאָס זאַמד אונטער די פֿיס. זיי האָבן אויפֿגעהויבן דאָס שיפֿל און עס
אַראָפּגעלאָזט אין וואַסער.

— זאָל זיין מיט מוזל, אַלטיטשקער.

— מיט מוזל — האָט דער אַלטער געזאָגט. ער האָט אַריינגעפּאַסט
די ריימעס פֿון די רודערס אין די לעכער און אין דער פֿינצטער גע-
נומען אַרויסרודערן פֿון האַפֿן. פֿון אַלע זייטן האָבן אַנדערע שיפֿלעך
זיך אויך אַרויסגעלאָזט אויפֿן ים, און דער אַלטער האָט געהערט
דאָס געפֿלויסק פֿון זייערע רודערס, כאַטש ער האָט זיי ניט געקענט
זען, ווייל די לבנה איז איצט געווען הינטער די בערג.

פֿון צייט צו צייט האָט זיך געהערט אַ קול פֿון איינעם פֿון די שיפֿל-
לעך; נאָר פֿון די מערסטע שיפֿלעך האָט מען נאָר געהערט דאָס
פּאַטשעריי פֿון די רודערס. אַזוי גיך ווי זיי האָבן זיך באַפֿרעט פֿון
האַפֿנומייל, האָבן זיי זיך אויסגעשפּרייט, און יעדער באַזונדער האָט
זיך אַרויסגעלאָזט צו יענעם טייל ים, וווּ ער האָט געהאַפֿט צו גע-
פֿינען פֿיש. דער אַלטער האָט געוואוסט, אַז ער לאָזט זיך ווייט און ער
האָט איבערגעלאָזט דעם ריח פֿון לאַנד הינטער זיך און אַריינגערוד-
דערט אין ריינעם פֿרימאַרגן־ריח פֿון ים. ער האָט געקענט זען דעם
פּאַסאַרענעם אַפּשטראַל פֿון די גאַרף־געוויקסן אין וואַסער, בעת
ער האָט צוגערודערט צו יענעם טייל ים, וואָס די פֿישערלעך האָבן
גערופֿן "דער גרויסער ברונעם", ווייל ס'ווערט דאָרט מיט אַ מאָל זייער

ערנעסט

העמינגוועי

טיפ און עס זאמלען זיך צונויף פֿארשידענערדיי פֿיש — צוליב דעם געווירבל, וואָס דער שטראָם האָט געמאַכט אויף די ווענט פֿון אָפּגרונט. עס זענען דאָ געווען אַן אַ שיעור קראַבן און פֿאַקערפֿישעך און טינט־פֿיש, וואָס זענען אַרױפֿגעשוומען פֿון די טיפֿסטע לעכער צו דעם אייבערפֿלאַך און זענען דורך די נעכט פֿאַרצוקט געוואָרן פֿון אַרומ־וואַנדערנדיקע פֿיש.

אין דער פֿינצטער האָט דער אַלטער געקענט שפירן, אַז עס וועט באַד אָנהייבן צו שפּראַצן אויף טאַג און — רודערנדיק אַזוי — האָט ער געקענט הערן דעם ציטער־גערויש פֿון די פֿליפֿיש, וואָס זענען אַרויס פֿון וואַסער, און דאָס צישעניש פֿון זייערע שטינפֿע נאַסע פֿליגל, וואָס האָבן אַוועקגעשוועבט אין דער פֿינצטערניש.

די פֿלענדיקע פֿיש האָט ער זייער לייב געהאַט. זיי זענען געווען זינע בעסטע פֿרענד אויפֿן ים. ער האָט געהאַט רחמנות אויף די פֿייגל, מער ווי אַלץ אויף די קליינע דעליקאַטע ים־שוועלבעלעך, וואָס זענען שטענדיק אַרומגעפֿלויגן און גענישטערט און כמעט קיין מאָל גאַרניט געפֿונען, און ער האָט געטראַכט: "דאָס לעבן פֿון די פֿייגל איז נאָך ערגער ווי דאָס לעבן פֿון מענטשן, אַחוץ די רויבֿפֿייגל. פֿאַר וואָס האָט מען באַשאַפֿן אַזעלכע דעליקאַטע און צאַרטע פֿייגל ווי די ים־שוועלבעלעך, בעת דער ים קען זיין אַזוי גרויזאַם? דער ים איז גוט־האַרציק און שייך, נאָר ער קאַן פֿלוצעם ווערן אַזוי גרויזאַם, און די פֿייגעלעך וואָס פֿלעצן און טונקען זיך אונטער און נישטערן און צוויטשערן מיט זייערע טרויעריקע שטימעלעך, זענען צו דעליקאַט פֿאַרן ים."

דער אַלטער

און

דער ים

ער האָט שטענדיק געטראַכט פֿון ים בלשון נקבָה "אַ מאַר", ווי עס רופֿן אים אויף שפּאַניש יענע וואָס האָבן אים לייב. טייל מאַל רעדט מען אויף אים שלעכטס, אָבער אויף דעם שטייגער גלייך דער ים וואָרט געווען אַ פֿרוי. בני טייל פֿישערלעך, די יונגע, יענע וואָס האָבן גענוצט באַיס פֿאַר זייערע שטריק און געהאַט מאַטאַרשיפֿלעך, וואָס זיי האָבן געקויפֿט, ווען די לעבערס פֿון הנפֿיש אַ שטייגער האָבן אַרנינגעבראַכט גרויסע געלטער, — יענע האָבן גערעדט וועגן ים בלשון זכר "על מאַר", ווי זיי וואָלטן זיך געוואָלט פֿאַרמעסטן מיט אים, אָדער ווי ער וואָלט געווען זייער שונא. נאָר בנים אַלטן איז דער ים שטענדיק געווען "אַ מאַר" — וויבלעך, עפעס אַזוינס וואָס האָט געקענט טאָן אָדער נישט טאָן גרויסע טובֿות, און אויב זי האָט יאָ אָפּגעטאָן ווידע שטוקעס, איז עס געווען דערפֿאַר, ווייל זי האָט זיך ניט געקענט העלפֿן! פּונקט ווי אַ פֿרוי. די לַבָּנָה ווירקט אויף איר פּונקט ווי אויף אַ פֿרוי, האָט ער געטראַכט.

ער האָט גערודערט מיט געזעצטקייט, זיך ניט אָנגעשטרענגט, און דער ים איז געווען פֿלאַך און נאָר אויפֿגעוויירבלט פֿון צייט צו צייט. ער האָט געלאָזט, דער שטראָם זאָל טאָן פֿאַר אים אַ דריטל אַרבעט, און ווען עס האָט אָנגעהויבן צו גרויען אויף טאָג, איז ער געווען אַ סך ווייטער אַוועק, ווי ער האָט זיך געריכט צו זיין אין דער שעה.

אַ גאַנצע וואָך האָב איך געפֿישט אין די טיפֿע ברינעמער און גאָר — ניט געכאַפט, האָט ער געטראַכט. היינט וועל איך פֿרווען דאָרט וווּ עס געפֿינען זיך די קלענערע פֿיש — די באַניטאַס און די אַלבאַקאַרעס — און עס וועט זיך אַפֿשר אויך פֿאַרוואָלגערן צווישן זיי אַ גרויסער פֿיש.

ערנעסט העמינגוועי

איידער ס'איז אויף אן אמת געוואָרן דיכטיק, האָט ער אַרויסגענו-
מען די פֿאַקערשפּיז און געדאַזט די דראַטשטריק מיטן שטראַם. איי-
נער איז געווען פֿערציק קלאַפֿטער די טיף, דער צווייטער פֿינף און
זיבעציק און דער דריטער און פֿערטער — הונדערט און הונדערט
און פֿינף און צוואַנציק קלאַפֿטער די טיף. יעדעס פֿאַקערפֿיש איז
געהאַנגען מיטן קעפֿל אַראָפּ, מיט דעם הענטל פֿון האַקן אין דעם פֿיש,
צוגעבונדן און צוגענייט פֿעסט. דער אַרויסשטאַרצנדיקער טייך פֿון
האַקן איז געווען באַדעקט מיט פֿרישע סאַרדינען. יעדע סאַרדינקע
איז געווען דורכגעשטאַכן דורך ביידע אויגן, ווי אַ האַלב קרענצל,
אויפֿן שטאַל. יעדער טייך פֿון האַקן האָט געשמעקט זיס און גערייזט
דעם אַפעטיט פֿון גרויסן פֿיש.

דאָס יינגל האָט אים געהאַט געבראַכט צוויי פֿרישע, קליינינקע טו-
נאָס אָדער אַבאַקאַרעס, וואָס זענען געהאַנגען אויף די צוויי טיפֿסטע
דראַטשטריק ווי בלינדערנע געוויכטן, און אויף די אַנדערע דראַט-
שטריק האָט ער צוגעטשעפעט אַנדערע, שוין גענוצטע, פֿישלעך, וואָס
זענען אַבער נאָך געווען גאַנץ פֿריש און וועלכע ער האָט אַרומגע-
רינגלט מיט די אויסגעצייכנטע סאַרדינקעס, וואָס האָבן זיי געגעבן אַן
אַנגענעמען צוציענדיקן ריח. יעדער דראַטשטריק איז געווען גראַב
ווי אַ בלינדער און אַרענגעצילעט אין אַ גרינעם שטעקן, אזוי אַז יעדער
שפֿעפֿ און צי און באַריר האָט איינגעטונקען דעם שטעקן אין וואַסער.
יעדער דראַטשטריק האָט געהאַט צוויי קנויזן שטריק פֿון פֿערציק
קלאַפֿטער, וואָס מען קען פֿעסט צוקניפֿן צו די אַנדערע אַנגעגרייטע

דער אַלטער
און
דער ים

שטריק, כדי — ווען עס וועט זיין נייטיק — זאָל אַ פֿיש קענען אַרונט־
טערציגען אַריבער דרײַ הונדערט קלאַפֿטער שטריק.

דער אַלטער האָט געזען ווי די דרײַ שטעקנס טונקען זיך אונטער
און ער האָט גערודערט פֿאַמעלעך כדי די דראַטשטריק זאָלן זיין
גלײַך און אין דער געהעריקער טיף. ס'איז שוין געווען ליכטיק און
די זון האָט געזאָלט באַלד אויפֿשײַנען.

ווען די זון האָט זיך אַרויפֿגעהויבן פֿון ים, האָט דער אַלטער גע־
קענט זען די אַנדערע שיפֿלעך, נידעריקער אַראָפּ אין וואַסער און
נעענטער צום ברעג. די זון איז באַלד געוואָרן שטאַרקער און דער
בליאַסק האָט זיך אויסגעשפּרייט אויפֿן וואַסער און דער ים־פֿלאַך האָט
עס אָפּגעשלאָגן אין זײַנע אויגן און ס'האָט אים שטאַרק וויי געטאַן,
נאָר ער האָט אַפֿי ווייטער גערודערט.

ער האָט אַראָפּגעקוקט אין וואַסער און געזען, ווי די דראַטשטריק
פֿאַזן זיך אַראָפּ גלײַך אין פֿינצטערן וואַסער אַרײַן. קיינער איז ניט
געווען אַנאָ מאַדים אויף צו קענען האַלטן גלײַך די דראַטשטריק ווי
ער. ער האָט געזען, אַז אויף יעדן פֿלאַך פֿון דער פֿינצטערניש זאָל
זיין אַ פֿאַקער־פֿיש, גרייט אַננצובייסן פֿאַר יעדן אַנשווימענדיקן פֿיש.
אַנדערע פֿישער־לייט האָבן געזאָט די שטריק שווימען מיטן שטראָם,
טייל מאָל ניט מער ווי פֿופֿציק קלאַפֿטער די טיף, בעת די פֿישערס
האָבן געמיינט, אַז זיי זענען הונדערט קלאַפֿטער די טיף.

איך ווייס, האָט ער געטראַכט, ווי אַזוי צו האַלטן די שטריק גענוי.
ס'האָט זיך אָבער פֿון מיר אָפּגעטאַן דאָס מזל. נאָר ווער ווייסט ? אַפֿשר

ערנעסט העמינגוועי

הינט. יעדער טאג איז אַ נײער טאָג. ס'איז טאַקע בעסער צו האָבן
מזל, נאָר איך וויל בעסער זײן גרייט, ווען דאָס מזל וועט קומען.
די זון איז איצט געווען צוויי שעה העכער און ס'האַט אים מער
ניט אַזוי ווי געטאָן אין די אויגן, ווען ער האָט געקוקט צו מזרח צו.
איצט האָט ער נאָר געזען דריי שיפֿלעך — און זיי זענען געווען זייער
נאָענט צום ברעג.

דאָס גאַנצע לעבן האָט מיר די אויפֿגייענדיקע זון ווי געטאָן די
אויגן, האָט ער געטראַכט, און זיי דינען מיר נאָך אַלץ. ביי נאַכט קען
איך אַרײַנקוקן גלײַך אין דער שוואַרצקייט, עס זאָל מיך ניט אָנהייבן
צו אַרן. זיי זענען קרעפֿטיקער אין אַוונט. נאָר אין דער פֿרי טוען
זיי וויי.

ער האָט דערזען אַ רויבֿפֿויגל מיט די פֿאַנגע שוואַרצע פֿליגל קרייזן
אין דער פֿולפֿטן איבער אים. ער האָט זיך גיך אַראָפֿגעלאָזט אויף די
צוזאַמענגעצויגענע פֿליגל און באַדד ווידער גענומען פֿליען אין אַ
קרייז.

— ער שנאָפט עפעס — האָט דער אַלטער הויך געזאָגט — ער
נישטערט ניט גלאַט אַזוי.

ער האָט פֿאַמעלעך צוגערודערט אַהין וווּ דער פֿויגל האָט אַרומגע-
קרייזט. ער האָט זיך ניט געאַנילט און געזען, אַז די דראַטשטריק זאָלן
בלײַבן גלײַך. ער האָט אָבער געמוזט אויפֿשטויסן דעם שטראַם און
געזען, ווי דער פֿויגל פֿלייט אַרויף אַלץ העכער אין דער פֿולפֿט און
הייבט ווידער אָן אַרומצוקרייזן מיט אומבאַוועגלעכע פֿליגל. דערנאָך
האַט ער זיך פֿלוצעם אַראָפֿגעלאָזט און דער אַלטער האָט געזען, ווי

דער אַלטער
און
דער ים

אַ צאָל פֿרײַש שפּרײַנגען אַרויס אויף דעם איבערפֿלאַך פֿון וואַסער
און פֿליען מיט בהרה איבערן ים.
— דעפֿינען — האָט דער אַלטער הויך געזאָגט — גרויסע דעפֿ-
פֿינען.

ער האָט נאָכגעלאָזט די רודערס און אַרויסגענומען אַ קליינעם
דראַטשטריק פֿון אונטערן בויגן, וואָס האָט געהאַט אַ מיטלמעסיקן
האַקן. ער האָט צוגעטשעפעט אויף דעם אַ סאַרדינקע. ער האָט אַראַפֿ-
געלאָזט דעם קליינעם דראַטשטריק אויף דער זײַט און עס צוגעפֿעס-
טיקט צו אַ קינדעכדיקן ריגל צו דעם הינטערשטן טייל שיפֿל. די
זעלבע זאָך האָט ער געטאָן מיט אַן אַנדער קליינעם דראַטשטריק,
וואָס ער האָט געלאָזט אין שאַטן פֿון שיפֿבויגן. ער האָט ווידער גענו-
מען רודערן, ניט אַראַפֿנעמענדיק די אויגן פֿון דעם שוואַרצן פֿויגל
מיט די לאַנגע פֿריגל, וועלכער האָט איצט געלויערט נידעריקער
איבערן וואַסער.

דער רויבפֿויגל האָט זיך ווידער אַראַפֿגעלאָזט, פֿאַכענדיק ווילד מיט
די פֿריגל. ער האָט אונטערגעטונקען דעם שנאָבל אין וואַסער, גע-
לאַקערט נאָך פֿרײַש. דער אַלטער האָט געקאָנט זען די אָנגעשוואַ-
לענע בערגלעך אויפֿן וואַסער פֿון די גרויסע דעפֿינען, וואָס זענען
נאָכגעשווומען די אַנטלויפֿנדיקע פֿיש. די דעפֿינען האָבן דורכגע-
שניטן דאָס אונטערשטע וואַסער, זיך געיאָגט-געיאָגט גיכער איטלעכט
מאָל, ווען די פֿיש האָבן זיך אַראַפֿגעלאָזט. עס מוזן דאָרט אַוודאי זײַן
אַן אַ שיעור דעפֿינען, האָט דער אַלטער געטראַכט. זיי האָבן זיך
אויסגעשפּרייט ווײַט און ברייט אַזוי אַז די פֿרײַש זאָלן זיך ניט קע-

ערנעסט

העמיננוועי

נען אַרויסדרייען פֿון זיי. די פֿליפֿיש זענען צו גרויס פֿאַר אים און זיי יאָגן זיך צו גיך.

ער האָט געזען ווי די פֿליפֿיש שפּרינגען אויף איין מאָל און נאָך אַ מאָל און זיך ניט געקענט גענוג אָפּווינדערן פֿון די אומגעזומפּער-טע באַוועגונגען פֿון פֿויגל. די כאַפּטע האָט זיך אַרויסגעגליטשט פֿון מײַנע הענט, האָט ער געטראַכט. זיי אַנטדױפֿן צו גיך און צו ווײַט. נאָר אַפֿשר וועט מיר געפֿינגען צו כאַפּן עטלעכע פֿון די איבערגעבלי-בענע און פֿאַרבאָנדזשעטע און אַפֿשר וועט צווישן זיי זײַן מײַן גרוי-סער פֿיש. ער מוז פֿאַרט ערגעץ זײַן, מײַן גרויסער פֿיש.

די וואַלקנס איבערן פֿאַנד האָבן זיך איצט געהויבן ווי בערג און דער ברעג איז געווען ווי איין פֿאַנגע גרינע פֿיניע מיט גרוי-בלויזע בערג אַהינטער. דאָס וואַסער איז איצט געווען טונקל-בלוי, אַזוי שטאַרק טונקל, אַז ס'האַט כּמעט אויסגעזען פּורפורן. אַרונטערקוקן-דיק אין וואַסער האָט ער געזען דעם רויטן אַפּשײַן פֿון פֿלאַנקטאַן אין דעם טונקלען וואַסער און דאָס אויסטערדישע פֿיכט פֿון דער זון. ער האָט געזען, ווי די שטריק פֿאַזן זיך אַראָפּ טיפֿער אין וואַסער און ער איז געווען גליקלעך צו זען אַזוי פֿיל פֿלאַנקטאַן, ווײַל דאָס האָט געמיינט, אַז עס זענען דאָ פֿיש. דער מאַדנער אַפּשטראַל פֿון דער זון אין וואַסער, איצטער אַז די זון איז געשטאַנען העכער, האָט באַטײַט גוט וועטער און אַזוי האָט אויך באַטײַט דער צוזאַמענשטעל פֿון די וואַלקנס איבערן פֿאַנד. נאָר דעם פֿויגל האָט מען כּמעט שוין ניט אַנגעזען און מען האָט גאַרניט געזען אויף דעם אייבערפֿלאַך פֿון וואַסער, אויסער אַ פֿאַר געדע פֿלעקן, זון-אַפּגעבליאַקעוועטע ריטלעך

דער אַלטער

און

דער ים

און דעם פּורפּורנעם, רעגנבויגנדיקן פּאַרגליווערטן פענכער פֿון אַ
רויבֿפּויגל, וואָס איז געשווומען נאָענט צו דער שיף מיט די לאַנגע
טויטֿלעכע, פּורפּורענע פֿעדעם אַ יאַרד לאַנג אינעם וואַסער.

— אַגואַ מאַלאַ — האָט דער אַלטער געזאָגט — הור וואָס דו

ביסט!

פֿון דאָרט וווּ ער האָט זיך לייכט אַ וויג געטאָן צו די רודערס האָט
ער אַראָפּגעקוקט אין וואַסער און געזען די קליינע פֿישלעך, וואָס
זענען געווען פֿון זעלביקן קאָליר ווי די נאָכשלעפּנדיקע פֿעדעמער.
זיי זענען געשווומען צווישן זיי און אונטערן קליינעם שאַטן פֿון אויפֿ־
געבלאָזענעם פענכער. זיי זענען נישט געווען שפּירעוודיק צו סם, ניט
ווי די מענטשן. ווען אַ טייך פֿון די פֿעדעם־געוועבן וואַלטן זיך פֿאַר־
טשעפעט אויף איינע פֿון די דראַטליניעס און געבליבן ליגן שליימיק
און פּערפּידיק, בעת דער אַלטער איז געווען פֿאַרנומען מיט כאַפֿן אַ
פֿיש, וואַלט ער געקראָגן אויפֿגעלאָפענע בלאַטערס און געשווירן פֿון
זעלבן מין, וואָס מען קריגט פֿון "פּאַיזן אַניווי" און "פּאַיזן אָוק". די
פֿאַרגיפֿטונגען פֿון דער "אַגואַ מאַלאַ" זענען אַבער געווען ערגער, ווייל
זיי זענען געקומען גיך און אומגעריכט און אַראָפּגעפּאַלן ווי דער קנאַז
פֿון אַ בנייש.

די רעגנבויגנדיק קאָלירטע בלאַזן זענען געווען פּרעכטיק. דאָס
איז אַבער געווען די פֿאַרשטע זאך אין ים און דער אַלטער האָט אַנ־
געקוואַלן, ווען די גרויסע טשערעפּאַכעס האָבן זיי פֿאַרצערט. די טשע־
רעפּאַכעס האָבן זיי דערזען, זיך דערנענטערט צו זיי פֿון פֿאַרנט,
פֿאַרמאַכט די אויגן, אַזוי אז זיי זענען געוואָרן אין גאַנצן באַשיצט

ערנעסט העמינגוועי

מיטן פאנצער, און זיי אויפגעגעסן צוזאמען מיט די פֿעדעם־געוועבן. דער אַטער האָט דאָס לײב געהאַט צו זען און לײב געהאַט צו טרעטן אויף זיי אויפֿן ברעג ים נאָך אַ שטורעם און הערן ווי זיי טרעשטשען, ווען ער שטעלט זיך אַרויף אויף זיי מיט די שטעכלזוילן פֿון זײנע פֿיס.

ער האָט לײב געהאַט די גרינע טשערעפֿאַכעס און די קאַרט־שידד־קרױטן מיט זייער ערעגאַנטישקייט און שנעלקייט, און זייער גרויסן ווערט און געפֿילט אַ מין פֿרײנדלעכן ביטוף צו די געדע טשערעפֿאַכ־כעס, וואָס זענען געווען איבערגעוואַקסן און שאַבעריק, האָבן זיך אויפֿגעפֿירט עפעס גאַר מאַדנע בײם פֿאַרן זיך און זיך געפֿילט גליק־לעך נאָר דעמאָלט ווען זיי האָבן מיט פֿאַרמאַכטע אויגן געפֿרעסן די פֿאַרטוגעזישע רױבפֿייגל.

ער האָט ניט געהאַט קיין פֿאַרבאַרגענע, מיסטישע געפֿילן וועגן די טשערעפֿאַכעס, כאַטש ער האָט לאַנגע יאָרן זיך אַרומגעשדעפֿט אויף טשערעפֿאַכע־שיפֿלעך. ער האָט געהאַט רחמנות אויף זיי אַדע, אַפֿילו אויף די גאַר גרויסע, וואָס זענען געווען לאַנג ווי דאָס שיפֿל און גע־ווײגן אַ טאָן. די מײנסטע מענטשן האָבן גאַר קיין רחמנות ניט אויף די טשערעפֿאַכעס, וײל דאָס האַרץ פֿון אַ טשערעפֿאַכע הערט ניט אויף צו קלאַפֿן אַפֿילו עטלעכע שעה נאָך דעם ווי מען האָט זי צע־שניטן און צעקנילט. נאָר דער אַטער האָט געטראַכט, איך האָב אויך אַזאַ האַרץ און מײנע הענט און פֿיס זענען גלייך ווי בײ זיי. ער האָט געגעסן די וײסע אייער אַנצוזאַמלען כוחות. ער האָט זיי געגעסן אין

דער אַלטער
און
דער ים

משך פֿון גאַנצן חודש מנ, כדי ער זאָל האָבן כוח אין סעפטעמבער
און אַקטאָבער פֿאַר די אמת גרויסע פֿיש.

ער האָט אויך יעדן טאָג געטרונקען אַ טעפעלע טראָן פֿון גרויסן
קעסל אין דער קאַמער, וווּ אַ סך פֿישערלייט האָבן געהאַט זייערע
פֿישגעצינגן. אַלע פֿישערלייט, וואָס האָבן נאָר געוואָלט, האָבן עס גע-
קענט טאָן. די מיינסטע פֿון זיי האָבן פֿינט געהאַט דעם טעם. ס'איז
אַבער ניט געווען ערגער ווי דאָס אויפֿשטיין פֿאַר טאָג און ס'איז גע-
ווען גוט קעגן פֿאַרקידונגען, דער גריפע, און גוט פֿאַר די אויגן.

דער אַלטער האָט איצט אַרויפֿגעקוקט און געזען, ווי דער פֿויגל
קרייזט ווידער אַרום און אַרום.

“ער האָט דערשנאַפט פֿיש”, האָט ער הויך געזאָגט.

קיין שום פֿליפֿיש האָבן ניט דורכגעריסן דעם וואַסערפֿלאַך און עס
האָבן זיך אויך ניט געזען קיינ לאַקערפֿישלעך אָפֿגעריסענע פֿון די
האַקנס. נאָר ווען דער אַלטער האָט אַזוי געהאַטן וואַך, האָט זיך אַ
קליינע טונאָ אויפֿגעהויבן אין דער לוֹפֿטן, זיך איבערגעקערט און
אַראָפֿגעפֿאַרן אין וואַסער מיטן קאַפֿ אַראָפֿ. די טונאָ האָט געלויכטן
ווי זירבער אין דער זון און נאָך דעם ווי זי איז צוריק אַראָפֿגעפֿאַרן
אין וואַסער האָט זיך אויפֿגעהויבן נאָך איינע און נאָך איינע, שפּרינג-
גענדיק אין אַלע זייטן, אויפֿשפּריצנדיק דאָס וואַסער; זיי האָבן זיך
אַ לאַז געטאָן אין לאַנגע שפרונגען נאָך דעם לאַקער אויף די האַקנס.

אויב זיי וועלן זיך נאָר ניט יאָגן צו גיך, וועל איך אַריינפֿאַרן אין
זיי, האָט דער אַלטער געטראַכט און ער האָט געזען, ווי די כאַפֿטע צע-

ערנעסט העמיננוועי

פריאסקעט דאָס וואָסער, אַז עס ווערט אַזש ווייניג און דער פֿויגל לאָזט זיך אַראָפּ און בנעסט זיך אין די לאַקערפֿישלעך, וואָס זענען דער־שראַקענע אַרויפֿגעשווומען אויף דעם אייבערפֿלאַך.

“דער פֿויגל וועט מיר אַ סך העלפֿן”, האָט דער אַלטער געזאָגט. גראָד דעמאָלט איז דער דראַטשטריק פֿון הינטערשטן טייף שיפֿל געוואָרן שטנף אונטער זיין פֿוס, וווּ ס’האַט זיך געפֿונען דער שדיף פֿון דעם שטריק, און ער האָט נאָכגעלאָזט די רודערס און דערשפירט די וואָג פֿון דער קריינער צאָפֿדיקער טונאַ, בעת ער האָט פֿעסט צו־געהאַלטן דעם שטריק און אים גענומען אַרײַנציען. דאָס צאָפֿעניש האָט זיך פֿאַרשטאַרקט און ער האָט געקענט זען דעם באַויען רוקן פֿון פֿיש אין וואָסער און די גאַלדיקע זינטן, איידער ער האָט אים אַ הייב און אַ קערעווע געטאָן אויף דער זינט און אַרײַנגעשעפֿט אין שיפֿל. דער פֿיש איז געלעגן אין דער זון, שטינף און אויסגעפֿורעמט ווי אַ קויד, מיט זינע גרויסע, נאַרישעוואַטע אויגן — און צעשלאָגן זיין לעבן אַן די פֿלאַנקען פֿון שיפֿל מיט די האַסטיקע, צאָפֿדיקע קרעפֿ פֿון זיין עק. דער אַלטער האָט געהאַט רחמנות אויפֿן פֿיש און אים אַ זעץ געטאָן איבערן קאַפּ, און דער גוף האָט זיך נאָך אַלץ געצאָפֿלט און געוואָרפֿן אין שאַטן.

“אַבאַקאַרע”, האָט ער אויסגערופֿן אויף אַ קויד. “ער וועט שוין איין מאָל זיין אַ צאַצקע אויף צוצוציען אַ גרויסן פֿיש. ער וועגט זיכער אַ צען פֿונט”.

ער האָט זיך ניט געקענט דערמאַנען, ווען ער האָט צום ערשטן מאָל אָנגעהויבן רעדן הויך, ווען ער איז געווען אַליין. אין די אַל־

דער אלטער

און

דער ים

טע ציטן פֿלעגט ער זינגען, ווען ער איז געווען אַליין, און ער פֿלעגט אויך פֿון צייט צו צייט זינגען דורך די נעכט, ווען ער איז אַליין גע- ווען אויף דער וואַך ביים רודער אין די קלענערע שיפֿלעך אָדער אין די גרעסערע — די טשערעפֿאַכע-שיפֿלעך. ער האָט מסתמא אָנגעהויבן רעדן צו זיך אַליין אויף אַ קול, ווען דאָס ייִנגל איז אַוועק פֿון אים. ער האָט אָבער ניט געקענט געדענקען. ווען דאָס ייִנגל איז געווען מיט אים און אים געהאַפֿן אין דער אַרבעט, פֿלעגן זיי געוויינטלעך רעדן איינער צום אַנדערן נאָר ווען זיי האָבן געמוזט. גערעדט האָבן זיי ביי נאַכט אָדער ווען ס'איז געווען אַן אָנזאָג אויף אַ שטורעם. מען האָט עס געהאַטן פֿאַר אַ גוטער מידה ניט צו רעדן גלאַט אַזוי אין דער וועלט אַריין, ווען מען האָט זיך געפֿונען אויפֿן ים, און דער אַל- טער האָט שטענדיק געהאַטן דערפֿון און עס רעספעקטירט. נאָר איצטער האָט ער אַ סך מאָל אַרויסגערעדט זינע געדאַנקען אויף אַ קול, ווייל ס'איז קיינער ניט געווען, וועמען דאָס זאָל פֿאַרדריסן.

“ווען זיי וואַלטן געהערט, ווי איך רעד צו זיך אַליין אַזוי הויך, וואַלטן זיי געמיינט, אַז איך בין משוגע געוואָרן”, האָט ער הויך גע- זאָגט, “נאָר אַזוי ווי איך בין ניט משוגע, הייבט עס מיך ניט אָן צו אַרן. די ריכטע פֿינט האָבן ראַדיאַס, וואָס רעדן צו זיי אין זייערע שיפֿ- פֿעך און גיבן זיי איבער אַרץ וועגן בייסבאַל”.

ס'איז איצט ניט די צייט צו טראַכטן וועגן בייסבאַל, האָט ער גע- טראַכט. איצט איז צייט צו טראַכטן נאָר וועגן איין זאַך. וועגן דעם צו וואָס איך בין געבוירן געוואָרן. ס'קען נאָך אַ מאָל זיין אַ גרויסער

ערנעסט

העמינגוועי

פֿאַרשוין צווישן דעם געזעמל, האָט ער געטראַכט. דאָס וואָס איך האָב געכאַפט איז ניט מער ווי אַ פֿאַרבאַנדזשעט פֿישל.

זיי זענען אַבער צו גיך און צו ווייט אַוועק.

וועמעס שולד איז עס? די שעה פֿון טאָג? אַדער אַפֿשר איז עס אַ וועטער-סימן, וואָס איז מיר ניט באַקאַנט?

ער האָט איצט ניט געקענט זען דאָס גרינקייט פֿון ברעג, נאָר די בלויע באַרגשפיצן, וואָס האָבן זיך אַפּגעשלאָגן ווייט, גלייך ווי זיי וואָלטן געווען צוגעדעקט מיט שניי, און די וואַלקנס, וואָס האָבן אויס-געזען ווי שנייבערג צווישן זיי. דער ים איז געווען זייער טונקל און דאָס ליכט האָט געמאַכט פּריזמעס אין וואַסער. די הויכע זון האָט צעקלויצעט די טויזנטער פֿלעקן, און דער אַלטער האָט איצט נאָר געקענט זען די גרויסע טיפֿע פּריזמעס אין בלויען וואַסער, בעת זיי נע דראַטשטריק האָבן זיך אַראַפּגעלאָזט אין וואַסער אַ מינל די טיף.

די טונאַס, — די פֿישערלייט האָבן גערופֿן אַלע פֿיש פֿון דעם מין "טונאַ" און זיי אָנגערופֿן מיט די אמתע נעמען נאָר דעמאָלט ווען זיי זענען געקומען זיי פֿאַרקויפֿן — די טונאַס זענען איצטער ווידער געווען אונטן. די זון איז געווען הייס און דער אַלטער האָט געפֿילט די היץ אויף זיין נאָקן און געשפּירט, ווי דער שווייס רינט אַראַפּ אויפֿן רוקן, בעת ער האַלט אין רודערן.

ס'וואָלט גאָרניט געווען אַזוי שלעכט, האָט דער אַלטער געטראַכט, איך זאָל זיך אַזוי גליטשן אויפֿן וואַסער און שלאָפֿן און אַרומבינדן אַ שטיקל פֿון דראַטשטריק אַרום פֿוספּינגער מיך אויפֿצוועקן. נאָר

דער אַלטער

און

דער ים

הינט איז דער פֿינף און אַכציקסטער טאָג און עס דאַרף זיין גוט
צו כאַפֿן פֿיש.

קוקנדיק אויף זינע דראַטשטריק, האָט ער דערזען, ווי איינער פֿון
די דראַטן טונקט זיך טיף אונטער.

“יאָ”, האָט ער געזאָגט, “יאָ”, און אַזוי באַוועגט מיט די רודערס,
זיי זאָלן ניט אַנשטויסן דאָס שיפֿל. ער האָט גענומען דעם דראַטשטריק
און אים געהאַלטן צאָרט צווישן גראַבן פֿינגער און ווינפֿינגער פֿון
דער רעכטער האַנט. ער האָט ניט געשפּירט קיין שום אַנשטרענג און
קיין שווער געוויכט און געהאַלטן לייכט דעם שטריק. דערנאָך איז
עס ווידער געקומען. דאָס מאָל איז עס געווען אויף אויסצופּרוּווּן,
ניט צו שטאַרק, ניט צו שווער, און ער האָט גענוי געוויסט, וואָס דאָס
איז אַזוינס. הונדערט קלאַפֿטערס טיף האָט אָ שפּיזפֿיש גענאָגט די
סאַרדינקעס, וואָס האָבן צוגעדעקט דעם שפּיץ און די זינט פֿון האַקן,
דאָרט וווּ דער האַנט־געשמידטער האַקן האָט אַרויסגעשטעקט פֿון
קאַפּ פֿון דער קליינער טונאַ.

צאָרט און דערקאָט האָט דער אַלטער געהאַלטן דעם דראַטשטריק
און מיט דער ליינקער האַנט אים פּאַמעלעך אויפֿגעוויקלט פֿון שטעקן.
איצטער האָט ער אים געקענט דורכלאָזן דורך די פֿינגער, אַז דער
פֿיש זאָל ניט שפּירן דאָס געשפּאַנטקייט.

אַזוי ווינט אַרויס און אין היינטיקן חודש, מוז ער אַוודאי זיין גאַר
גרויס, האָט דער אַלטער געטראַכט. פֿרעס זיי, פֿיש. פֿרעס זיי, איך
בעט דיך. פֿרעס זיי. זיי זענען אַזוי פֿריש און דו ביסט אַזוי טיף אונטן,
זעקס הונדערט פֿוס אין קאַטן וואַסער אין דער פֿינצטער. גיב זיך

ערנעסט

העמיננוועי

ווידער א דריי אויס אין דער פֿינצטער און קום באַלד צוריק און נעם זיי פֿרעסן.

ער האָט געפֿילט דעם פֿינצטן דעליקאַטן צי און באַלד דערנאָך אַ שטאַרקערן שלעפּ, ווען ס'האַט אַוודאי געמוזט אַנקומען שווערער אַרויסצורייסן פֿון האַקן דאָס קעפּל פֿון אַ סאַרדינקע. דערנאָך — גאַרניט מער.

“נו שוין”, האָט דער אַלטער הויך אַ זאָג געטאָן, “גיב זיך ווידער אַ דריי אויס. גיב נאָר אַ שמעק. אַיאַ, זיי שמעקן גוט? פֿרעס זיי ווי ס'דאַרף צו זיין און דערנאָך וועסטו זיך נעמען צום טונאַ. האַרט און קאַלט און גוט. שעם זיך ניט, פֿיש. פֿרעס, פֿרעס”.

ער האָט געוואַרט מיטן דראַטשטריק צווישן גראַבן פֿינגער און ווינזפֿינגער און אין איין און דער זעלבער צייט געקוקט אויף די אַנג-דערע שטריק, ווייל ס'איז גאַנץ מעגלעך, אַז דער גרויסער פֿיש זאָל האַבן אַוועקגעשווומען ערגעץ ווייטער — העכער אָדער טיפֿער. דער-נאָך האָט ער ווידער דערפֿילט דעם זעלבן דעליקאַטן צי.

“ער וועט איינבײַסן”, האָט דער אַלטער הויך געזאָגט. “זאָל אים גאָט העלפֿן, ער זאָל איינבײַסן”.

דער גרויסער פֿיש האָט אַבער ניט איינגעביסן. ער איז אַוועק און דער אַלטער האָט מער גאַרניט געפֿילט.

“ס'איז ניט מעגלעך, אַז ער איז אַוועק”, האָט ער געזאָגט. “איין גאָט ווייסט, אַז ס'איז ניט מעגלעך. ער דרייט זיך נאָר אויס אַזוי. אפֿשר האָט ער שוין אַ מאָל פֿאַרזוכט דעם טעם פֿון אַ האַקן און ער געדענקט עפעס”.

דער אַלמער
און
דער ים

דערנאָך האָט ער ווידער דערשפּירט דעם צאַרטן ריר פֿון דראַט־
שטריק און ער איז געווען גליקלעך.

“יא, דאָס האָט ער זיך נאָר אַ דריי געטאַן”, האָט ער געזאָגט. “ער
וועט באַד אַינבײַסן”.

ער איז געווען גליקלעך, פֿילנדיק דעם צי, וואָס איז באַד געוואָרן
האַרט און אומגלייבליכע שווער. ס'איז געווען דאָס געוויכט פֿון פֿיש און
ער האָט געדאַזט דעם שטריק זיך גליטשן אַראָפּ, אַראָפּ, אַראָפּ, און
גלייכצײטיק אויפֿגעוויקלט די ערשטע פֿון די צוויי רעזערוושטריק, בעת
דער שטריק האָט זיך אַזוי גלייכט דורכגעגליטשט דורך דעם
אַטנעס פֿינגער, האָט ער אַלץ געקענט פֿידן די אַראָפּציענדיקע שווער־
קייט כאַטש דער דרוק פֿון זײַנע פֿינגער איז געווען זייער גלייכט.

“שוין איין מאָל אַ פֿיש”, האָט ער געזאָגט. “ער האָט זײַטיק אַינ־
געביסן מיטן פּיסק און וויל דערמיט אַנטלויפֿן”.

דערנאָך וועט ער זיך אַ דריי טאַן און עס אַינשלינגען, האָט ער
געטראַכט. ער האָט עס ניט אַרויסגערעדט, וויל ער האָט געוואָסט,
אַז אויב מען זאָגט אַרויס אַ גוטע זאַך, קאָן עס אַ מאָל ניט געשען.
ער האָט געוואָסט, אַז ס'איז אַ ריזיק גרויסער פֿיש און זיך פֿאַרגע־
שטעלט, ווי ער יאָגט אַוועק אין דער פֿינצטער, האַלטנדיק די טונאַ
זײַטיק אין פּיסק. אין דער זעלבער רגע האָט ער געפֿילט, ווי ער
הערט זיך אויף צו באַוועגן, כאַטש ער האָט נאָך אַלץ געשפּירט די
ציענדיקע שווערקייט. די וואָג האָט זיך פֿאַרגרעסערט און ער האָט
נאָכגעגעבן מער שטריק. אויף אַ רגע האָט ער מער צוזאַמענגעפרעסט

ערנעסט העמינגוועי

דעם דרוק פֿון גראַבן פֿינגער און פֿונעם ווייזפֿינגער און דאָס געוויכט איז געוואָרן שווערער און נאָך מער געצויגן אַראָפּ.
"ער האָט עס געפּאַקט", האָט דער אַלטער געזאָגט. "איצט וועל איך אים לֵאָזן הנאה האָבן פֿון פֿרעס".

ער האָט דורכגעלאָזט דעם שטריק דורך די פֿינגער און מיט דער לֵינגער האַנט באַפֿעסטיקט די צוויי עקן פֿון די צוויי רעזערוו־שטריק צום שלייף פֿון די צוויי רעזערוו־שטריק אויף דער אַנדערער ווענטקע. איצט איז ער געווען פֿאַרטיק. ער האָט איצט געהאַט דריי פֿערציק־קלאַפֿטערדיקע שטריק אין רעזערוו, און אויך די שטריק, וואָס ער האָט גענוצט.

"פֿרעס נאָך אַ ביסל", האָט ער געזאָגט. לֵאָז דיך וווייזגיין. פֿרעס אַזוי, אַז דער שפיץ פֿון האַקן זאָל דיר אַריין גלייך אין האַרצן און זאָל דיך דערהרגענען. קום גרינג אַרויף, עס זאָל מיר ניט אַנקומען שווער אַריינצושיסן אין דיר דעם האַרפּון. גוט. ביסט שוין פֿאַרטיק ? האַסט דיך שוין געלאָזט גענוג וווייזגיין ביים טיש ?
"איצט !" — האָט ער הויך געזאָגט און מיט ביידע הענט גענומען שלעפּן דעם שטריק.

ס'איז אָבער גאַרניט געשען. דער פֿיש האָט זיך פּאַמעלעך אַוועק־גערוקט און דער אַלטער האָט אים ניט געקענט אַ שלעפּ טאָן. דער שטריק איז געווען שטאַרק און געמאַכט פֿאַר שווערע פֿיש און ער האָט אים צוזאַמענגעצויגן אויפֿן רוקן, אַז עס זענען פֿון אים אַזש אַפּגעשפרונגען שווערע טראַפּנס וואָסער. דערנאָך האָט זיך דערהערט אַ צישען און אַ זידן אין וואָסער און ער האָט אַלץ ניט נאָכגעלאָזט.

דער אַלטער

און

דער ים

דאָס שיפֿל האָט זיך גענומען פֿאַמעלעך באַוועגן אין דער ריכטונג
צו צפֿון־מזרח.

דער פֿיש איז געשווומען כסדר און זיי האָבן זיך פֿאַמעלעך גע־
גליטשט אין רויקן וואַסער. די איבערגעבליבענע לאַקערשפינז איז
נאָך אַרץ געווען אין וואַסער, נאָר מען האָט איצט גאַרניט געקאָנט טאָן.
"השוואי וואָרט איך איצט דאָ געהאַט דאָס ייִנגל", האָט ער הויך אַ
זאָג געטאָן. "איך ווער געשעפט פֿון אַ פֿיש און קאָן זיך קיין עצה
ניט געבן. איך וואָרט געקענט לאָזן פֿעסטער דעם שטריק, נאָר ער
קאָן נאָך מאַכן אַ תּל פֿון אים. איך מוז אים האַלטן אזוי לאַנג ווי נאָר
מעגלעך און אים געבן גענוג שטריק. געלויבט איז גאָט, וואָס ער
שווימט און לאָזט זיך ניט אַרונטער".

וואָס איך וועל טאָן, ווען ער וועט באַשטיסן זיך אַרונטערצולאָזן,
ווייס איך ניט. און וואָס וועל איך טאָן, אויב ער לאָזט זיך אַראָפּ און
פֿגרט? נאָר עפעס וועל איך שוין טאָן. עס זענען דאָ אַ סך זאַכן,
וואָס איך קאָן טאָן.

ער האָט געהאַלטן דעם שטריק פֿעסט צום לייב און געזען זיין אויס־
בייג אין וואַסער און ווי דאָס שיפֿל באַוועגט זיך אזוי געלאַסן צו
צפֿון־מערב צו.

דאָס וועט אים שוין אין גאַנצן אוועקלייגן, האָט דער אַלטער גע־
טראַכט. ער קאָן אזוי אייביק ניט אָנהאַלטן. נאָר פֿיר שעה שפעטער
איז דער פֿיש נאָך אַרץ אזוי געשווומען צום ים, מיטשלעפּנדיק דאָס
שיפֿל, און דער אַלטער האָט נאָך אַרץ ניט אַראָפּגעלאָזט דעם שטריק
פֿון דער פֿלייצע.

ערנעסט העמינגוועי

“ס'איז געווען מיטאָגניט, ווען איך האָב אים געכאַפט אויפֿן האַקן”.
האַט ער געזאָגט. “און איך האָב אים נאָך ביו איצט ניט אָנגעזען
פֿאַר די אויגן”.

ער האָט געהאַט אַראָפּגעצויגן דעם שטרױענעם הוט טיפֿער איבערן
פנים, איידער ער האָט געכאַפט דעם פֿיש און דער הוט האָט זיך
אַינגעשניטן אין שטערן. דער אַלטער איז געווען דאַרשטיק און ער
האַט זיך אַראָפּגעזאָט אויף די קני און פֿאַרזיכטיק, ניט אַ צי צו
טאָן דעם שטריק, האָט ער אויסגעשטרעקט אַ האַנט ביז צו דער “נאָז”
פֿון שיפֿ, וואו ס'איז געווען די וואַסערפֿלאַש. ער האָט געעפֿנט די
פֿלאַש און געטרונקען אַ ביסל. דערנאָך האָט ער זיך אָפּגערוט אַ
רגע, זיך אָנגעשפּאַרט אין מאַסט און זעגל און געפרוּווט ניט צו
טראַכטן נאָר צו האַבן אויסדויער און געדולד.

דערנאָך האָט ער זיך אַרומגעקוקט און געזען, אַז מען זעט שוין
מער ניט אַן קיין פֿאַנד, וואָס איז דער חילוק, האָט ער געטראַכט.
איך קען שטענדיק אַרײַנקומען קעגן אָפּשײַן פֿון האַוואַנע. ס'וועט נאָך
געדויערן צוויי שעה, ביז די זון וועט אונטערגיין און דער פֿיש וועט
נאָך אפֿשר אַרויפֿקומען פֿאַר דעם. אויב ניט, וועט ער זיך אפֿשר באַ-
ווייזן מיטן זונאוויפֿגאַנג. איך האָב ניט קיין קראַמפֿן און פֿיש זיך
שטאַרק גענוג. ער האָט דעם האַקן אין פֿיסק. נאָר דאָס איז שוין
איין מאָל אַ פֿיש, צו קענען ציען אַזוי שטאַרק. דער פֿיסק זינער מוז
אָודאי זײַן פֿאַרמאַכט מיט דראַט. אַ, ווי איך וואָלט אים געוואָלט זען!
ווי איך וואָלט אים געוואָלט זען כאַטש איין מאָל, כדי איך זאָל וויסן
מיט וועמען איך האָב צו טאָן, וועמען איך האָב קעגן זיך.

דער אלטער
און
דער ים

קוקנדיק אויף די שטערן האָט דער אַלטער געקענט זען, אַז דער פֿיש האָט קיין איין מאָל ניט געביטן זיין ריכטונג. נאָך דעם ווי די זון איז אונטערגעגאַנגען איז געוואָרן קאַלט, און דעם אַלטנס שווייס האָט זיך געטריקנט אויף דער פֿלייצע, די אַרעמס און די פֿיס. ביי טאָג האָט ער געהאַט גענומען דעם זאַק, מיט וועלכן ער האָט צוגע-דעקט די זאַקערפֿישדעך און אים אויסגעטריקנט אין דער זון. ווען די זון איז אונטערגעגאַנגען, האָט ער אַרומגעבונדן דעם זאַק אַרום האַרדז, אַזוי אַז ער איז אַראָפּגעהאַנגען איבער דער פֿלייצע, און אים פֿאַרויכטיק אַרונטערגעבויגן אונטערן שטריק אויף די אַקסלען. דער זאַק איז געווען ווי אַ קישעלע פֿאַרן שטריק און עס איז אים געלונגען זיך אַנצושפּאַרן אין שיפֿבויגן און ער האָט זיך געפֿילט נישקשהדיק באַקוועם. די פּאָזיציע זינע איז ניט געווען אַזאַ גוטע, אָבער ער האָט געהאַלטן, אַז זי איז צום פֿאַרטראַגן.

איך קען גאַרניט טאָן מיט אים און ער קען גאַרניט טאָן מיט מיר, האָט ער געטראַכט. אַדנפֿאַרס, ניט אַזוי זאַנג ווי עס האַלט אָן אַזוי. ער האָט אויך אויפֿגעהויבן און משתין געווען פֿון שיפֿל אַראָפּ, גע-קוקט אויף די שטערן און געמאַכט קלאַר די ריכטונג. דער שטריק האָט זיך אָפּגעשדאַגן ווי אַ פֿאַסטפֿאַר פֿלעק אין וואַסער... זיי האָבן זיך איצט באַוועגט פּאַמעלעכער און דער אָפּשטראַל פֿון האַוואַנע איז ניט געווען אַזוי שטאַרק, אַזוי אַז ער האָט געוויסט, אַז דער שטראַם טראַגט אים צו מזרח צו. אויב איך פֿאַרליר דעם אָפּגלאַנץ פֿון האַוואַנע, נע, גייען מיר מער צו מזרח, האָט ער געטראַכט. ווייל אויב דער פֿיש וועט ווינטער אַזוי אָנהאַלטן, וועל איך נאָך קענען זען אַ היפשע

ערנעסט העמינגוועי

פאר שעה. איך וואָלט זייער געוואָלט וויסן, ווער ס'האָט געוואונען די בייסבאָל־שפּילן... ס'וואָלט געווען גאָר גוט צו האָבן אַ ראַדיאָ. דער־נאָך האָט ער געטראַכט: האָב אין זין וואָס דו טוסט, טאַרסט ניט באַ־גיין קיין נאַרישקייט.

“ס'וואָלט געווען אַ סך בעסער, ווען איך האָב איצט דאָס ינגל מיט זיך”, האָט ער הויך געזאָגט. “ער זאָל מיר אַרויסהעלפֿן און דאָס אַלץ צוזען”.

מע טאָר ניט זען אַזיין אויף די עלטערע יאָרן, האָט ער געטראַכט. ס'איז אַבער אומפֿאַרמיידלעך. כ'טאָר ניט פֿאַרגעסן אויפֿצועסן דעם טונאַ איידער ער ווערט קאַזיע, כדי איך זאָל אָנהאַלטן די כוחות. געדענק, ווי ווייניק דו זאָלסט ניט וועלן עסן, מוזסטו פֿון אים פֿטור ווערן אין דער פֿרי. געדענק, האָט ער גערעדט צו זיך אַזיין.

דורך דער נאַכט האָבן צוויי ים־חזירלעך זיך באַוויזן בנים שיפֿל און ער האָט געהערט, ווי זיי בלאָזן און קוילערן זיך. ער האָט געקענט אונטערשיידן דעם ער פֿון דער זי דורך די בלאָזקלאַנגען — דער ער האָט הויך געבלאַזן און די זי האָט פֿון זיך אַרויסגעלאָזט קליינינקע זיפֿצבלאַזן.

“איך האָב זיי לייב”, האָט ער געזאָגט. “זיי שפּילן זיך און וויצען זיך און האָבן זיך לייב. זיי זענען אונדזערע ברידער פֿונקט ווי די פֿליפֿיש”.

ער האָט פֿלוצעם רחמנות געהאַט אויפֿן גרויסן פֿיש, וואָס ער האָט געכאַפט אויפֿן האַקן. ער איז ווונדערלעך און אויסטערליש און ווער ווייסט, ווי אַלט ער איז, האָט ער געטראַכט. איך האָב נאָך קיין מאַל

דער אַלטער און דער ים

ניט געהאַט אַזאַ גיבור אַ פֿיש. אַפֿשר איז ער צו קלוג אַ שפרונג צו טאָן. ער וואָרט מיך געקענט אומברענגען מיט איין אויפֿשפּרינג אַדער מיט איין ווילדן יאָג. נאָר אַפֿשר האָט ער שוין אַ סך מאַץ פֿאַרזוכט דעם טעם פֿון אַ האַקן און ער ווייסט, אַז דאָס איז דער איינציקער אופֿן, ווי אַזוי ער דאַרף אַנפֿירן זײַן קאַמף. ער ווייסט אַוודאי ניט, אַז ער האָט ניט מער ווי איין מענטש קעגן זיך און דאָס — אַן אַלטן מאַן! נאָר סאַראַ ריז דאָס איז און וויפֿל ער וועט עס ברענגען אויפֿן מאַרק, אויב דאָס פֿלייש איז גוט! ער האָט אויפֿגעפֿרעסן די פֿאַקער־פֿישדעך ווי אַן ער און ער ווײַזט ניט אַרויס קיין שום מורא אין זײַן געראַנגל. איך בין נײַגעריק צו וויסן, צי ער פֿאַנגט עפעס אַדער ער איז פֿאַרצווייפֿלט ווי איך בין.

ער האָט געדענקט די צײַט, ווען ער האָט געכאַפט איין שפּיזפֿיש פֿון אַ פֿאַר. דער ער פֿאַזט שטענדיק צו פֿריער די זי צום פֿרעס און דער געכאַפטער פֿיש — די זי — האָט זיך ווילד און פֿאַרצווייפֿלט גע־ראַנגלט, ביז זי איז אויסגעמאַטערט געוואָרן. נאָר די גאַנצע צײַט איז ער ניט אָפּגעטראָטן פֿון איר, אַריבער דעם שטריק און געקרייזט מיט איר אויף דעם אייבערפֿלאַך. ער איז די גאַנצע צײַט געווען אַזוי נאַענט, אַז דער אַלטער האָט אַזש מורא געהאַט, אַז ער וועט איבער־שניידן דעם שטריק מיט זײַן עק, וואָס איז גרויס און שאַרף. ענדלעך צו אַ קאָסע. ווען דער אַלטער האָט זי צעממיתט מיט דער פֿאַקע און מיט דעם ייִנגלס היף זי אַרײַנגעשעפּט אין שיפֿל, איז דער ער נאָך אַלץ ניט אָפּגעטראָטן פֿון שיפֿל. ערשט דערנאָך, ווען דער אַל־טער האָט גענומען צוגרייטן דעם האַרפּון, איז דער ער אויפֿגעשפרונג־

ערנעסט העמינגוועי

גען הויך אין דער לופטן, פדי ער זאל קענען זען, ווו די זי איז. ער האט ברייט צעשפרייט די געלע פליגל, וואס האבן געפלאטערט ווי פלוספּעדערן ארום זיין ברוסט, און געמיניעט מיט אלע זינע געל קאלירטע שטרעיפן.

דאס איז געווען די טרויעריקסטע זאך וואס איך האב ווען ס'איז געזען ביי זיי, האט דער אַטער געטראכט. אפילו דאס יינגל איז דע-מאָסט געווען אזוי טרויעריק און מיר האבן זיך אַנטשולדיקט פֿאַר איר און זי שנעל צעהאַקט אויף פיץ-פיצלעך.

“אוי, ווי איך וואָרט געוואָלט, אַז דאָס יינגל זאָל איצט דאָ זיין מיט מיר”, האָט ער הויך געזאָגט און זיך אַנגעשפּאַרט אַן די גרינע פּלאַנקען פֿון שיפּבויגן און געפֿילט די גבורה פֿון גרויסן פֿיש דורך דעם שטריק אויף זינע אַקסען. ער האָט געשעפּט און געצויגן, אין וועלכער ריכטונג עס האָט זיך אים געגלוסט.

ווייל איך האָב איין מאָל, צוליב מײַן פּאַשקײט און פּאַראַראַט, גע-פֿונען פֿאַר נײַטיק פֿאַר אים צו מאַכן אַן אויסוואַל — האָט דער אַל-טער געטראַכט.

זיין אויסוואַל איז געווען צו פֿאַרבלייבן אין טיפֿן, פֿינצטערן וואָ-סער, ווינט אַוועק פֿון אַלע פֿאַקערנדיקע פּאַסטקעס און פּאַררעטערי-שע שטיק. מײַן אויסוואַל איז געווען זיך אַוועקצולאָזן אַהין און אים געפֿינען — מער ווי יעטוועדן מענטשן, מער ווי וועמען ניט איז אויף דער וועלט. איצט זענען מיר פֿאַרקניפט און פֿאַרבונדן איינער מיטן אַנדערן פֿון מיטאַגנצייט אָן. און ס'איז ניטאָ קיינער וואָס זאָל אונדז העלפֿן, ניט אים און ניט מיר.

דער אלטער
און
דער ים

אפֿשר וואָרט איך גאַרניט געווען באַדאַרפֿט ווערן אַ פֿישער, האָט
ער געטראַכט... איך בין אָבער דערצו געבוירן געוואָרן. איך טאָר
ניט פֿאַרגעסן צו עסן די טונאַ איידער עס ווערט פֿיכטיק.

איידער ס'איז פֿיכטיק געוואָרן, האָט ער זיך געכאַפט, אַז עס פֿעלט
אים איינע פֿון די פֿאַקערפֿישלעך... ער האָט געהערט, ווי דער שטעקן
קרעכצט און ברעכט זיך און ווי דער שטריק שלענגלט זיך אַראָפּ
פֿון שיפֿ. אין דער פֿינצטער האָט ער אַרויסגענומען דאָס מעסער
פֿון דער שייד, באַפֿרייט דאָס גאַנצע געוויכט פֿון פֿיש אויף זײַן פֿינקן
אַקס. ער האָט אָפּגעשניטן דעם שטריק פֿון אייבערשטן טײל שיפֿ-
זײַט, דערנאָך דעם אַנדערן שטריק צום נאַענטסטן צו אים און אין
דער פֿינצטער באַפֿעסטיקט די רעזערוושטריק. ער האָט אַרץ געטאָן
אַזוי געשיקט, מיט איין האַנט, אַרויפֿגעלייגט איין פֿוס אויף די שטריק,
בעת ער האָט זיי צוזאַמענגעקניפט בײַ די עקן. ער האָט איצט געהאַט
זעקס רעזערוושטריק. צוויי פֿון יעדן פֿאַקערפֿיש, וואָס ער האָט אָפּ-
געהאַקט און פֿון דער פֿאַקערשפּײַז, וואָס די פֿיש האָבן פֿאַרצוקט.
אַזע זענען זיי געווען צוזאַמענגעקניפט.

ווען עס וועט פֿיכטיק ווערן, האָט ער געטראַכט, וועל איך זיך נע-
מען צו די פֿערציק-פֿאַפֿטערדיקע פֿאַקערפֿיש און זיי אָפּשניידן און
צובינדן צו די רעזערוושטריק. עס איז מיר געגאַנגען לאַיבד צוויי
הונדערט קלאַפֿטער גוטער קאַטאַלאַנישער שטריק און די האַקנס. נאָר
דאָס וועט ניט אויספֿעלן. נאָר ווי אַזוי קריגט מען אַן אַנדערן פֿיש? איך
ווייס ניט, וואָס פֿאַר אַ סאָרט פֿיש ס'האַט צוגענומען די פֿאַקערשפּײַז:

ערנעסט העמינגוועי

אפֿשר אַ שפּיזפּיז, אַדער אַ ווידע קאַטשקע, צי אַ האַפּיז. איך האָב
אים אפֿשר ניט געפּילט, איך מוז שנעל פּטור ווערן פֿון אים.

אויפֿן קור האָט ער געזאָגט: "הלוואי וואָלט איך איצט געהאַט דאָס
יינגל מיט זיך!"

דו האָסט אָבער איצט ניט דאָס יינגל מיט זיך, האָט ער געטראַכט.
דו האָסט בלויז זיך אַרײַן און דו מוזסט זיך נעמען צום לעצטן שטריק,
אין דער פּינצטער אַדער ניט אין דער פּינצטער, אים אָפּשניידן און
צוטשעפּען די צוויי רעזערוושטריק.

ער האָט אַזוי געטאָן. ס'איז געווען שווער דאָס צו טאָן אין דער
פּינצטער. דער פּיז האָט פּלוצעם אַ צי געטאָן אַזוי, אַז ער איז אַוועק
געפֿאַרן אויפֿן פּנים און האָט געקראַגן אַ שניט אונטערן אויג. דאָס
בלוט האָט אַ שפּריץ געטאָן, גערײזט אויפֿן פּנים, נאָר עס האָט זיך
אָפּגעשטעלט און זיך אויסגעטריקנט, אידער ס'האַט דערגרייכט דעם
קין. ער האָט זיך ווידער אָנגעשפּאַרט, צו רעכט געמאַכט דעם זאַק
און געזען, אַז דער שטריק זאָל לײגן אויף אַן אַנדער אָרט אויף די
אַקסעלען. ער האָט דערפֿירט דעם צי פֿון פּיז און דערנאָך אַראָפּגע-
לאָזט אַ האַנט אין וואַסער און געשפּירט, ווי דאָס שיפֿל באַוועגט זיך.

איך וואָלט געוואָלט וויסן, פֿאַר וואָס ס'איז אים פּלוצעם אַנגעפֿאַרן
דאָס צו טאָן, האָט ער געטראַכט. דער דראָט האָט זיך אַוודאי געמוזט
אַראָפּגליטשן פֿון גרויסן באַרג אויף זײַן רוקן. ס'איז ניט מעגלעך,
אַז זײַן פּרײצע טוט אים אויך אַזוי וויי ווי מײנע... ער קען אָבער ניט
אייביק אַזוי שלעפּן דאָס שיפֿל — ווי גרויס ער זאָל ניט זײַן. איצט

דער אלטער

און

דער ים

בין איך פטור געוואָרן פֿון אַלץ וואָס קען אַנטאָן אומזיסטע צרות און
איך האָב גענוג רעזערוו שטריק. וואָס נאָך קען אַ מענטש וועזן ?

“פֿיש ?” האָט ער אויסגערופֿן. “איך וועל פֿאַרבלייבן מיט דיר, בין
איך וועל שטאַרבן !” ער וועט אויך וואַרטן אויף מיר, האָט דער אַל-
טער געטראַכט און געוואָלט, עס זאָל ווערן פֿיכטיק, איידער ס’איז
געוואָרן פֿיכטיק, איז געווען זייער קאַלט און ער האָט זיך צוגעדריקט
צום האָלץ פֿון שיפֿבוֿיגן זיך אַנצוואַרעמען. אין ערשטן פֿיכט — האָט
זיך דער שטריק באַוויזן, זיך אויפֿגעהויבן און צוריקגעפֿאַלן אין וואַ-
סער. דאָס שיפֿל האָט זיך נאָך אַלץ געהאַלטן אין באַוועגן — בעת
דער ערשטער זונשטראַל האָט זיך אָפּגעשלאָגן אויפֿן אַלטנס רעכטן
אַקסל.

“ער גייט צו צפֿון”, האָט דער אַלטער געזאָגט. דער שטראַם וואָלט
אונדז פֿאַרצויגן ווייט צו מזרח צו, האָט ער געטראַכט. הלואי וואָלט
ער געגאַנגען מיטן שטראַם. דאָס וואָלט געווען אַ סימן, אַז ער איז
מיד.

ווען די זון האָט זיך אַ ביסל מערער אויפֿגעהויבן, האָט דער אַל-
טער אַנגעזען, אַז דער פֿיש ווערט גאַרניט מיד. ס’איז בלויז געווען
איין גוטער סימן — דער שטריקאויסבייג האָט געוויזן, אַז ער שווימט
איצט ניט אַזוי טיף ווי פֿריער. דאָס האָט אָבער ניט געהייסן, אַז ער
וועט אויפֿשפּרינגען, כאָטש מעגלעך איז עס.

“גאַטעניו, זע אַז ער זאָל אַ שפּרונג טאָן”, האָט דער אַלטער גע-
זאָגט. “איך האָב גענוג שטריק זיך צו ספּראַווען מיט אים”.

ערנעסמ העמינגוועי

אפֿשר וואָרט איך באַדאַרפֿט מער צוזאַמענציען די שטריק, זיי מער צונויפֿשפּאַנען, אַז עס זאָל אים וויי טאַן און ער וועט שפּרינגען, האָט ער געטראַכט. איצטער אַז ס'איז טאַג, מעג ער אויפֿשפּרינגען און אַנפֿירן די זעק אַרום זיין רוקנביין מיט לופֿט. אַזוי אַרום וועט ער זיך ניט קענען אַראָפֿלאָזן צו טיף אויף צו שטאַרבן.

ער האָט געפרוּווט פֿאַרגרעסערן דאָס געשפּאַנטקייט. נאָר דער שטריק איז שוין געווען צו פֿיל אַנגעצויגן פֿון פֿריער, פֿון זינט ער האָט געכאַפט דעם פֿיש אויפֿן האַקן. ער האָט געוויסט, אַז עס טויג ניט, אַז יעדער צי וועט ברייטער מאַכן דעם שניט, אַזוי אַז ווען ער וועט אַ שפרונג טאַן, וועט ער נאָך אָפֿלאָזן דעם האַקן. נאָר ווי עס זאָל ניט זיין, פֿיל איך זיך בעסער אין דער זון, מיט דער זון.

דער שטריק איז געווען באַקלעפט מיט שלזמיקגעלן גראַז און דער אַטער האָט געוויסט, אַז דאָס מאַכט עס נאָך שווערער — און ער איז געווען צופֿרידן. עס איז געווען דאָס געלע גראַז פֿון גאַף, וואָס האָט אין דער נאַכט געלויבטן מיט אַ פֿאַסטפֿאַרנעם אָפּשטראַל.

“פֿיש”, האָט דער אַטער געזאָגט, “איך האָב דיך ליב און איך רעספעקטיר דיך זייער, נאָר איידער דער טאַג וועט אַריבער, וועסטו זיין אַ טויטער אין מיינע הענט”.

אַ קדיינער פֿויגל האָט זיך דערנענטערט צום שיפֿל פֿון צפֿון-זייט. ס'איז געווען אַ זינגפֿויגל, וואָס איז געלויבן גאָר נידעריק איבערן וואַסער. דער אַטער האָט געקענט זען, אַז דער פֿויגל איז זייער מיד. דער פֿויגל האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויפֿן הינטערשטן טייל שיפֿל, דער-

דער אַלטער

און

דער ים

נאָך אַרומגעפֿלויגן אַרום דעם אַלטנס קאַפּ און זיך אַוועקגעזעצט אָפֿ-
רוען אויפֿן שטריק, וווּ ער האָט זיך געפֿילט אַ סך באַקוועמער.

“ווי אַלט ביסטו, פֿייגעלע?” האָט דער אַלטער געפֿרעגט. “איז
דאָס צום ערשטן מאָל אַז דו ביסט פֿאַרפֿלויגן אַזוי ווייט?”

דער פֿויגל האָט געקוקט אויף אים, ווען ער האָט גערעדט. ער
איז געווען צו מיד פֿריער צו באַטראַכטן דעם שטריק און ס'איז אים
אַנגעקומען שווער אַנינצוקאַמערן אין אים זינע איידעלע פֿיסלעך.
“האַב ניט קיין מורא”, האָט דער אַלטער גערעדט צום פֿויגל, “וועסט
ניט אַראַפֿפֿאַרן. ווי קומט עס, וואָס דו ביסט אַזוי מיד? ס'איז כּמעט
גאַרניט געווען קיין וויינט די נאַכט. וואָס איז געוואָרן פֿון די פֿייגל?
ווער איז שולדיק אין דעם?”

די רויבפֿייגל, האָט ער געטראַכט, וואָס קומען אַרויס אויפֿן ים זיי
צו פֿאַרצוקן. נאָר ער האָט גאַרניט געזאָגט דעם פֿויגל וועגן דעם,
ווייל ער האָט געוויסט, אַז ער וועט סײַ ווי ניט פֿאַרשטיין און וועט
עס גאָר אין גיכן אַרײַן אויסגעפֿינען.

“רו זיך גוט אָפּ, פֿייגעלע”, האָט ער געזאָגט, “דערנאָך דאַז זיך
אַרויס אויף גאָטס באַראַט ווי יעדער מענטש אָדער פֿויגל אָדער פֿיש”.
ער האָט זיך געפֿילט גוט און דערמוטיקט, ווען ער האָט גערעדט,
ווייל די פֿלייצע איז אים געהאַט געוואָרן שטנף דורך דער נאַכט און
האַט איצט גוט ווי געטאַן.

“קענסט בלײַבן דאָ מיט מיר, אויב דו ווילסט, פֿויגל”, האָט ער
געזאָגט. “עס טוט מיר נאָר באַנג, וואָס איך קען ניט אַרויפֿזיען דעם

ערנעסט העמינגוועי

זעגל דיך מיטצונעמען מיטן ווינטל, וואָס הייבט זיך איצט אויף. איך
געפֿין זיך אָבער מיט אַ פֿריינדל.

גראַד דעמאָלט האָט דער פֿיש פֿלוצעם זיך אַ דריי געטאָן און
פֿאַרשעפט דעם אַלטן ביז צום שיפֿבוֿיגן. ער האָט פֿינט געקענט
אַרבייטן אין וואַסער, ווען ער וואָלט זיך ניט געווען געכאַפט אין
צייט און נאַכגעזאָט אַ ביסל דעם שטריק.

דער אַטער האָט אָפֿילו ניט געזען, ווי דער פֿויגל איז פֿאַרשוונדן
געוואָרן. ער האָט אָנגערירט דעם שטריק מיט דער רעכטער האַנט
און באַמערקט, אַז זי פֿאַרטיקט.

”ס’האָט אים עפעס געמוזט אַ טשעפע טאָן און אים וויי טאָן”, האָט
דער אַטער קוים געזאָגט און צוריקגעשעפט דעם שטריק צו זען,
צו ער קען איבערדרייען דעם פֿיש. נאָר ווען ער האָט דערגרייכט דעם
ענדפֿונקט, האָט ער זיך געהאַלטן רויק און זיך אַננגענורעט אין
שטריק.

”איצטער פֿילסטו עס, פֿיש”, האָט ער געזאָגט. ”און איין גאַט ווייסט,
אַז אויך איך פֿיל עס איצט”.

ער האָט אַרומגעזוכט דעם פֿויגל, ווייל יענער וואָלט פֿאַר אים
איצט געווען אַ גאָר אָנגענעמע געזעשאַפֿט, נאָר פֿון פֿויגל איז שוין
מער קיין זכר ניט געבליבן.

ביסט דאָ פֿאַנג ניט פֿאַרבליבן, האָט דער אַטער געטראַכט. נאָר
דאָרט וווּ דו ביסט אַוועקגעפֿליגן איז אַ סך ערגער, ביז דו וועסט
צוקומען צום ברעג. ווי אַזוי האָב איך דערזאָגט, אַז דער פֿיש זאָל

דער אַלטער
און
דער ים

מיך צעשננדין מיט איין שעפע ? ס'אָ נאַרישקייט פֿון מײַן זינט. אָדער אַפֿשר איז גאָר שולדיק דער פֿויגל, וואָס כ'האַב געקוקט אויף אים און געטראַכט פֿון אים ? פֿון איצטער אָן וועל איך נאָר טראַכטן פֿון מײַן אַרבעט און זיך נעמען עסן דעם טונאַ, איך זאָל ניט פֿאַרלירן די כוחות.

“אוי, ווי איך וואָלט געוואָלט, אָז דאָס ייִנגל זאָל איצט זיין מיט מיר און אָז איך זאָל האָבן אַ ביסל זאַרץ”, האָט ער געזאָגט אויף אַ קול. פֿאַרנעמענדיק דאָס געוויכט פֿון שטריק אויפֿן לײַנקן אַקסל, האָט ער פֿאַרזיכטיק זיך אַראָפּגעלאָזט אויף די קני און געוואַשן די הענט אין ים און געזען ווי דאָס בלוט רינט אָפּ.

“ער איז איצט ניט אַזוי גיך ווי פֿריער”, האָט ער געזאָגט.

דער אַלטער האָט געוואָלט האַלטן די האַנט אַ ביסל צענגער אין זאַצוואַסער, נאָר ער האָט מורא געהאַט, אָז דער פֿיש זאָל זיך ניט ווידער אַ בריקע טאָן. ער האָט זיך אויפֿגעהויבן, אויסגעגלייכט און אויסגעשטרעקט די האַנט צו דער זון. אַ ברי פֿון שטריק האָט צע־שניטן די האַנט זינע פונקט דאָרט וווּ ער האָט זי נייטיק באַדאַרפֿט האָבן. ער האָט געוויסט, אָז ער וועט דאַרפֿן זינע הענט, איידער אַרץ וועט זײַן אַריבער, און עס האָט אים פֿאַרדראָסן, פֿאַר וואָס ער האָט געקראָגן דעם שניט, איידער ס'האַט זיך אָנגעהויבן.

“איצטער מוז איך זיך נעמען עסן די קליינע טונאַ”, האָט ער גע־

זאָגט נאָך דעם ווי די האַנט האָט זיך אויסגעטריקנט.

ער האָט אַרויסגעקראָגן די טונאַ, אַרויפֿגעלייגט אויף איר אַ קני און אָפּגעשניטן דאַנגע פּאַסן רויט פֿלייש פֿון הינטערשטן טייל קאָפּ

ערנעסט העמינגוועי

ביו צום עק. דאָס זענען געווען קליין געפֿורעמטע פּאַסן, וואָס ער האָט אָפּגעשניטן פֿון רוקנביין ביו צום בויך. ווען ער האָט אָפּגעשניטן זעקס פּאַסן, האָט ער זיי אויסגעשפּרייט אויפֿן האַרץ פֿון שיפֿבויגן, אָפּגעווישט דאָס מעסער אָן די הויזן, אָנגענומען דעם איבערבלייב בייַם עק און אַרײַנגעוואַרפֿן אין וואַסער.

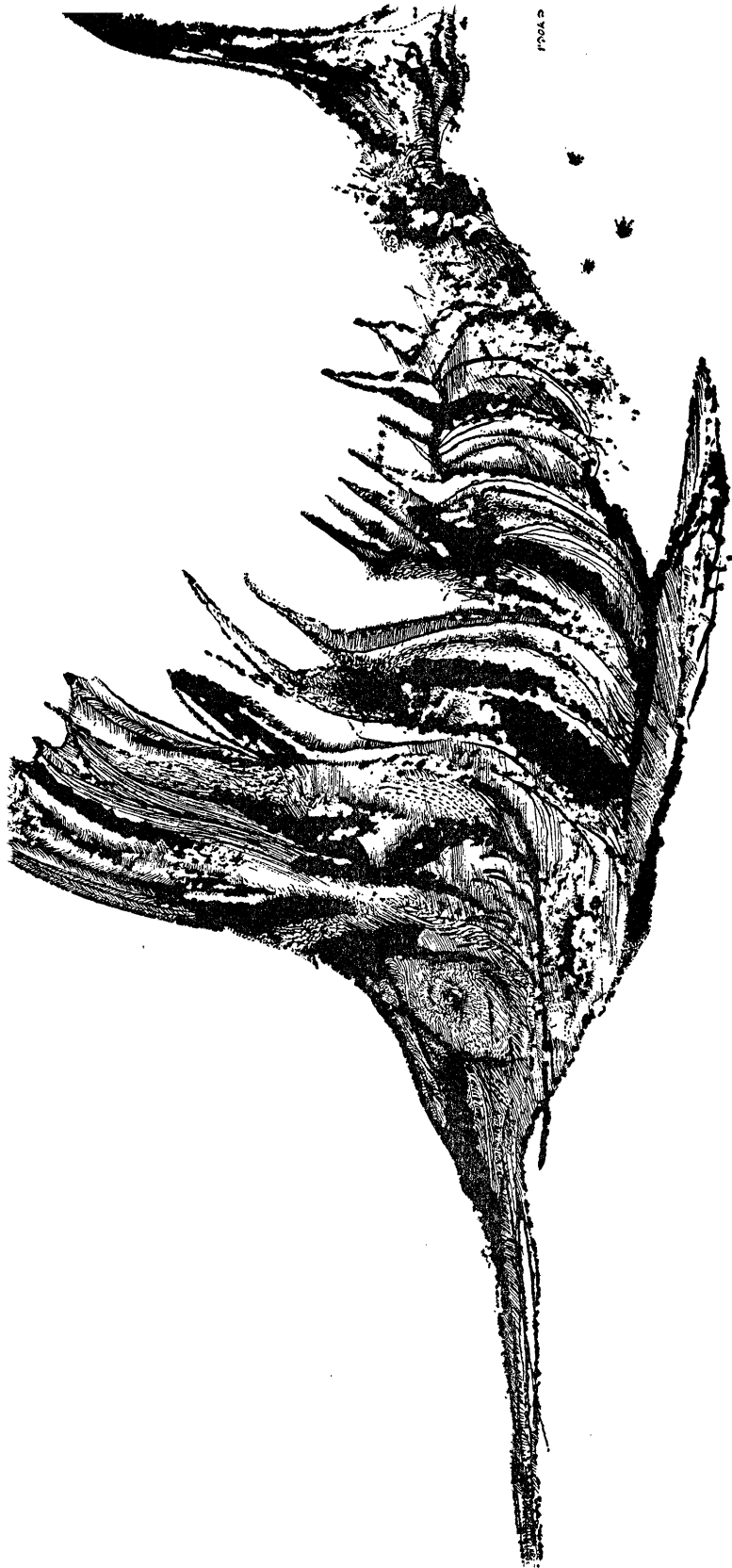
“איך קען ניט אויפֿעסן אַ גאַנצע טונאַ”, האָט ער געזאָגט און אַרױפֿ־געדייגט דאָס מעסער אויף איינע פֿון די פּאַסן. ער האָט געקענט פֿינדן דאָס אומאויפֿהערדעכע האַרטע ציען פֿון שטריק און זײַן זינקע האַנט איז פֿלוצעם געוואָרן פֿאַרקרעמפט. זי האָט זיך פֿעסט פֿאַרצויגן אויפֿן שווערן שטריק און ער האָט געקוקט אויף איר מיט עקס.

“וואָס פֿאַר אַ האַנט איז דאָס”, האָט ער געזאָגט. “ווער פֿאַר־קרעמפט, אויב דו ווילסט; ווער אַ פֿאַרהאַרטעוועטע חיהשע לאַפּע, אויב עס גלוסט זיך דיר. עס וועט דיר גאַרניט העלפֿן”.

נו שוין, האָט ער געטראַכט און אַראָפּגעקוקט אין פֿינצטערן וואַסער. נעם זיך שוין עסן און דאָס וועט דיר שטאַרקן די האַנט. ס'איז ניט די שולד פֿון דער האַנט... ביסט שוין לאַנג מיטן פֿיש... קענסט אָבער פֿאַרבלייבן מיט אים אויף אייביק... איצט אָבער — עס, עס...

ער האָט גענומען אַ שטיק און עס אַרײַנגעדייגט אין מויל און פֿאַר־מעדעך געקניט. ס'איז גאַרניט געווען שדעכט.

צעקני גוט, האָט ער געטראַכט, נאָג אויס אַלע זאַפֿטן. ס'וואַרט געווען אַ סך בעסער מיט לימענע אַדער מיט זאַרץ.



דער אלטער
און
דער ים

“ווי אזוי פֿיסטו זיך, האַנט?” האָט ער געפֿרעגט בײַ דער פֿאַר־
קרעמפּטער האַנט, וואָס איז איצט געווען האַרט און שטײַף ווי בײַ אַ
מת. “איך וועל עסן אַ ביסל מער פֿאַר דײַנעט וועגן”.

ער האָט געגעסן דעם אַנדערן חֶלֶק פֿון שטיקל, וואָס ער האָט געהאַט
צעשניטן אויף צווייען. ער האָט עס גוט צעקײַט און אויסגעשפּיגן די
הויט.

“וואָס הערט זיך, האַנט?” אָדער אפֿשר איז עס נאָך צו פֿרי צו וויסן?
ער האָט גענומען נאָך אַ גאַנץ שטיק און געקײַט.
“ס’איז אַ שטאַרקער, פֿורבֿוטיקער פֿיש”, האָט ער געטראַכט. “איך
האָב געהאַט מזל, וואָס איך האָב אים געכאַפט און ניט אַ דעדפֿיין.
אַ דעדפֿיין איז צו זיס. דאָס איז כּמעט גאַרניט זיס און האָט נאָך אַזע
כוחות אין זיך”.

מען מוז אָבער זײַן פּראַקטיש, האָט ער געטראַכט. ווען איך וואָלט
נאָר געהאַט אַ ביסל זאַץ. און איך ווייס ניט, צי די זון וועט קאַזיע
מאַכן אָדער אויסטריקענען דאָס איבערגעבליבענע. בעסער, איך זאָל
עס אויפֿעסן, כאַטש איך בין ניט הונגעריק. דער פֿיש איז איצט רויק.
איך וועל אַזץ אויפֿעסן און זיך קענען נעמען צו אים.
“האָב אַ ביסל געדולד, האַנט”, האָט ער געזאָגט. “איך טו עס פֿאַר
דײַנעט וועגן”.

אַ, ווען איך זאָל נאָר קענען אַנקאַרמענען דעם פֿיש, האָט ער גע־
טראַכט. ער איז מײַן ברודער. נאָר איך מוז אים דערהרגענען און
האַבן גענוג כּוח דאָס צו טאָן. פּאַמעלעך און געוויסנהאַפּט האָט ער
אויפֿגעגעסן אַזע אַפּגעשניטענע פּאַסן פֿון טונאַפֿיש.

ערנעסט העמינגוועי

ער האָט זיך אויסגעגלייכט און אָפגעווישט די האַנט אין די הויזן.
"איצטער", האָט ער געזאָגט, "איצטער קענסטו אָפלאָזן דעם שטריק,
האַנט, און איד וועל זיך ספראָווען מיט אים בלויז מיט דער רעכטער
האַנט, ביז דו וועסט אויפהערן מיט דענע נאַרישקייטן". ער האָט
אַרויפגעלייגט דעם ליינקן פֿוס אויפֿן שווערן שטריק, וואָס די ליינקע
האַנט האָט געהאַלטן און זיך אָנגעלענט אויפֿן רוקן.

"גאָט זאָל מיר העלפֿן, אַז דער קראַמף זאָל אַוועקגיין", האָט ער
געזאָגט, "ווייל איד ווייס ניט, וואָס דער פֿיש וועט טאָן".

ער איז אָבער, ווייזט אויס, רוזיק, האָט ער געטראַכט, און ער פֿירט
אויס זיין פֿלאַן. נאָר וואָס איז זיין פֿלאַן, האָט ער געטראַכט, און וואָס
איז מײַן פֿלאַן? מײַנעם מוז איד צופאַסן צו זינעם צוליב זיין גרייס,
זיין פֿאַרנעם און זיין גבורה. אויב ער וועט אַ שפרונג טאָן, קען איד
אים דערהרגענען. נאָר ער וויל גאַרניט אַרויסקריכן פֿון דער טיפֿע-
ניש, ווי ער וואָלט דאָרט געוואָלט פֿאַרבלייבן אויף אייביק. אויב אַזוי,
וועל איד מיט אים פֿאַרבלייבן אונטן אויף אייביק.

ער האָט געריבן די פֿאַרקרעמפּעוועטע האַנט אָן די הויזן און גע-
פרוווט מאַסאָזשירן די פֿינגער, נאָר זיי האָבן זיך ניט געוואָלט עפֿע-
נען. אפֿשר וועלן זיי זיך עפֿענען קעגן דער זון, האָט ער געטראַכט.
אפֿשר וועלן זיי זיך עפֿענען, ווען די טונג וועט זיין פֿאַרדייעט. ווען
איד וועל דאָרפֿן, וועל איד זיי עפֿענען, וויפֿל עס זאָל מיך ניט קאַסטן.
איד וויל זיי אָבער ניט עפֿענען איצט מיט צוואַנג, זאָלן זיי זיך אַליין

דער אַלטער און דער ים

עפענען מיטן אייגענעם ווילן. כ'האָב שוין פֿאַרגעסן, אַז איך האָב זיי
צו שרעכט באַהאַנדלט דורך דער נאַכט, ווען איך האָב געדאַרפֿט אויפֿ־
פֿלאַנטערן און צונויפֿקניפֿן די אַזע שטריק.

ער האָט געקוקט אויפֿן ים און אַינגעזען, אויף ווי ווינט ער איז
איצט אַרײַן. ער האָט אָבער געקענט זען די פֿריזמעס אין טיפֿן, פֿינצ־
טערן וואַסער און דעם שטריק, וואָס האָט זיך געצויגן פֿאַרויס, און
די אויסטערשישע כוואַרציעדיקע שטיקלייט. די וואַלקנס האָבן אַג־
געוויבן געשוואַלן צו ווערן פֿון ווינט און ער האָט געזען אַ טשאַטע
ווידע קאַטשקעס אָפֿגעשראַגן אויפֿן הימל איבערן וואַסער — ווי זיי
ווערן פֿאַרשווינדן און באַווייזן זיך ווידער, און ער האָט געוויסט, אַז
אויפֿן ים איז קיינער ניט אַרײַן.

ער האָט געטראַכט, אַז טייל מענטשן האָבן מורא צו זיין ווינט אַוועק
פֿון לאַנד אין אַ קליין שיפֿל און ער איז געקומען צום אויספֿיר, אַז
זיי זענען גערעכט, אויב ס'איז אַ פֿראַגע פֿון חדשים פֿון אומאויפֿ־
הערשעכן שרעכטן וועטער. נאָר איצטער זענען געווען די שטורעם־
חדשים. און ווען עס זענען ניטאָ קיין שטורעמס, איז דאָס וועטער
פֿון די שטורעם־חדשים דאָס סאַמע בעסטע פֿון גאַנצן יאָר.

ווען עס קומט אַן אוראַגאַן, און מען געפֿינגט זיך אויפֿן ים, זעט מען
שטענדיק די סימנים אויפֿן הימל מיט טעג פֿריער. אויפֿן ברעג זעט
מען עס ניט, ווייזל מען ווייסט ניט אויף וואָס מען קוקט אַרויס, האָט
ער געטראַכט, אויפֿן לאַנד איז אויך אַנדערש אין דער אויסוועלבונג
פֿון די וואַלקנס. נאָר איצט קומט ניט קיין אוראַגאַן.

ערנעסט העמינגוועי

ער האָט געקוקט אויפֿן הימל און געזען די ווייסע וואַלקנדלעך אין דער הייך ווי דינינקע פֿעדערלעך פֿון וואַלקנשוים, אָפּגעשלאָגן אויפֿן הויכן סעפטעמבערדיקן הימל.

“אַ לייכט ווינטל”, האָט ער געזאָגט. “אַ בעסער וועטער פֿאַר מיר, ווי פֿאַר דיר, פֿיש”.

די ליינקע האַנט איז נאָך אַרץ געווען פֿאַרקרעמפט, נאָר ס'האַט זיך ביסלעכווייז אָנגעהויבן אויפֿצוקניפֿן.

כ'האַב פֿיינט אַ קראַמף, האָט ער געטראַכט. ס'איז גלייך ווי אַ פֿאַר-ראַט פֿון אייגענעם גוף. ס'איז אַ בושה און אַ חרפה צו לאַקסירן פֿון פֿאַרסטמע שפּינזן אָדער צו ברעכן דערפֿון. נאָר אַ קראַמף — ער האָט עס גערופֿן אויף שפּאַניש “קאַלאַמברע”, — דאָס דערנידעריקט און באַליידיקט, ספּעציעל ווען דו ביסט אַריין.

ווען דאָס יינגל וואַלט דאָ געווען, וואַלט ער עס מיר געקענט גוט אַינברייבן און לייכטער מאַכן דאָס האַרטקייט פֿון די אַרעמס, האָט ער געטראַכט. נאָר ס'וועט שוין אַריין נאָכלאָזן.

דערנאָך האָט ער מיט דער רעכטער האַנט געפֿילט דאָס אַנדערש-קייט אין דעם צי פֿון שטריק, איידער ער האָט געזען די ענדערונג אין וואַסער. אָנהאַלטנדיק דעם שטריק, האָט ער אַ זעץ געטאָן די ליינקע האַנט אויף דער היפֿט און געזען ווי דער שטריק הייבט זיך פּאַמעלעך אויף אַ ביסל העכער.

“ער קומט אַרויף”, האָט ער געזאָגט “ריר זיך, האַנט, איך בעט זיך, קום צו זיך”.

דער אַלטער און דער ים

דער שטריק האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿאַמעלעך און געלאָסן און דער־
נאָך איז דער אייבערפֿלאַך פֿון וואַסער נאָענט צום שיפֿל פֿלוצעם אָנ־
געשוואַלן געוואָרן און דער פֿיש איז אַרויסגעקומען. ער האָט גע־
בליאַסקעט אין דער זון און זיין קאָפּ און רוקן זענען פֿערפֿלדיק און
אין דער זון זענען די שטרײַפֿן פֿון זינע זינטן געווען ברייט און פֿיכ־
טיק געל. זיין שווערד איז געווען לאַנג ווי אַ בייסבאָל־פֿאַקע און
פֿאַרשפיצט ווי אַ שפּיז. ער האָט אויפֿגעהויבן זיין גאַנצע לענג פֿון
וואַסער און זיך צוריק אַרונטערגעגליטשט ווי אַ געניטער טויכער,
און דער אַלטער האָט געזען, ווי דער גרויסער עק האָט זיך ווי אַ קאָסע
אונטערגעטונקען און דער שטריק האָט אָנגעהויבן אַרויפֿצויאָגן.

“ער איז מיט צוויי פֿוס לענגער פֿון שיפֿל”, האָט דער אַלטער גע־
זאָגט. דער שטריק איז פֿעסט אַרויסגעקומען, נאָר דער פֿיש איז ניט
געווען איבערגעשראַקן. דער אַלטער האָט געפרוּווט האַלטן דעם
שטריק מיט אַלע כּוחות. ער האָט געוואַסט, אַז אויב ער וועט ניט
קענען אַננהאַלטן אַ ביסל דעם פֿיש מיט אַ כּסדרדיקן דרוק, וועט דער
פֿיש קענען אַרויסציען דעם גאַנצן שטריק און מאַכן אַ תּל פֿון אים.
דאָס איז אַ גרויסער פֿיש, האָט ער געטראַכט. און כּטאָר ניט דער־
לאָזן, ער זאָג זיך דערוויסן, ווי שטאַרק ער איז, אָדער, וואָס ער וואַלט
געקענט אויפֿטאָגן, ווען ער לאָזט זיך אָפּ אין געלאַף. איך אויף זיין
אַרט וואַלט איצט אויסגענוצט אַלע כּוחות, ביז עפעס וואַלט זיך אי־
בערגעבראַכן. נאָר, דאַנקען גאָט, וואָס זיי זענען ניט אזוי אינטעלי־
גענט ווי מיר, וואָס הרגענען זיי — כאַטש זיי זענען נאָבעלער און
פֿעיקער.

ערנעסט העמינגוועי

דער אַרטער האָט געהאַט געזען אַ סך גרויסע פֿיש אין זײַן לעבן. ער האָט געזען אַ סך פֿיש, וואָס האָבן געוווּיגן אַריבער טויזנט פֿונט און האָט אָפֿילו געכאַפט צוויי פֿון דעם מיין אין זײַן לעבן, נאָר קיין מאָל ניט איינער אַליין. איצטער ווען ער איז געווען אַליין און ווייט אַוועק פֿון לאַנד, האָט ער געהאַלטן ביים כאַפֿן דעם גרעסטן פֿיש, וואָס ער האָט ווען ניט איז געזען אַדער געהערט. אָבער די לײַנקע האַנט איז נאָך אַלץ געווען פֿאַרהאַרטעוועט ווי די קלאַען בײַ אַן אַדלער.

דער קראַמף וועט אָבער אָפֿלאָזן, האָט ער געטראַכט. עס וועט זײַ כער אָפֿלאָזן און מײַן רעכטע האַנט וועט קומען צו זיך. עס זענען דאָ דריי זאַכן וואָס זענען ברידער : דער פֿיש און מײַנע צוויי הענט. דער קראַמף מוז אָפֿלאָזן. עס פֿאַסט ניט פֿאַר איר צו זײַן אַזוי פֿאַר-האַרטעוועט. דער פֿיש האָט זיך דערווייַל ווידער אינגעשטימט און איז געשווומען פֿאַמעלעך ווי פֿרײַער.

איך וואָלט געוואָלט וויסן, פֿאַר וואָס ער איז אויפֿגעשפרונגען, האָט דער אַרטער געטראַכט. ער האָט געטאָן, גלייך ווי ער וואָלט מיר גע-וואָלט ווייזן, ווי גרויס ער איז. איך ווייס שוין איצט סײַ ווי סײַ, האָט ער געטראַכט. הלוואי וואָלט איך אים געקענט ווייזן, וואָס פֿאַר אַ מיין מענטש איך בין. אָבער דעמאָלט וואָלט ער געזען מײַן פֿאַר-קרעמפטע האַנט. זאָל ער מײַנען, אַז איך בין מער מענטש ווי איך בין און עס וועט אָפֿשר זײַן אמת. הלוואי וואָלט איך געווען דער פֿיש, האָט ער געטראַכט, מיט אַלץ וואָס ער פֿאַרמאָגט, אַחוץ מײַן ווילן און שכל.

דער אַלטער
און
דער ים

ער האָט זיך אָפּגערוט אַ ביסל, אָנגענומען זינען דיידן באַהבֿה און דער פֿיש איז זיך ווייטער געשווומען געלאָסן און דאָס שיפֿל האָט זיך פֿאַמעלעך געגליטשט איבערן טונקעלן וואַסער. דער ווינט האָט זיך געהויבן פֿון מזרח און מיטאַגזייט האָט זיך דעם אַטנסט לינקע האַנט באַפֿרייט פֿון קראַמף.

“כ׳האַב אַ שעכטע בשׁורה פֿאַר דינעט וועגן, פֿיש”, האָט ער געזאָגט און איבערגעדרייט דעם שטריק איבער די זעק וואָס האָבן צו־געדעקט די אַקסעלען.

ער האָט זיך געפֿילט רויק באַקוועם, נאָר אַרץ נאָך געהאַט די וויי־טיקן, כאַטש ער האָט זיי ניט געוואַלט צו־לאָזן צו זיך.

“איך בין ניט קיין רעזיגיעזער מענטש”, האָט ער געזאָגט. “נאָר איך וועל זאָגן צען מאָל אווע מאַריאַ, גאָט זאָל מיך לאָזן כאַפֿן דעם פֿיש...”

ער האָט אָנגעהויבן שטייִל צו בעטן ביי גאָט... מיט אַ מאָל איז ער געוואָרן אַזוי מיד, אַז ער האָט ניט געקענט געדענקען די תּפֿילות און זיי גיך אַרויסגעשעפטשעט, כדי זיי זאָלן קומען פֿון זיך אַליין.

ווען ער איז פֿאַרטיק געוואָרן מיט די תּפֿילות, האָט ער זיך געפֿילט אַ סך בעסער. אָבער נאָך אַרץ געהאַט די זעלבע ווייטיקן און אַפֿשר אַ ביסל מערער. האָט ער זיך אָנגעשפּאַרט אין האַרץ פֿון שיפּבויגן און אָנגעהויבן מעכאַניש צו ריבן די פֿינגער פֿון דער לינקער האַנט.

די זון איז איצט געווען הייס, כאַטש ס׳האַט זיך געהויבן אַ ווינטל.

ערנעסט העמינגוועי

“פראמיר בעסער צוטשעפען אַ נני פֿאַקערפֿישׂ צום קליינעם שטריקל פֿון דער אַנדערער זינט שיפֿר”, האָט ער געזאָגט. “אויב דער פֿיש וועט באַשטיסן צו פֿאַרבלייבן נאָך אַ נאַכט, וועל איך נאָך אַ מאָל דאַרפֿן עסן און ס’איז דאָ זייער ווייניק וואַסער אין פֿלאַש. כ’גרייב ניט, צי איך וועל דאָ קענען כאַפֿן עפעס בעסערס פֿון אַ דעפֿיין. נאָר אויב איך וועל אים עסן, ווען ער איז נאָך פֿריש, וועט עס זיין ניט שלעכט. הלוואי וואָלט זיך היינט נאַכט דאָ געיאָוועט אַ פֿליפֿיש. איך האָב אָבער ניט קיין פֿיכט זיי צוצוציען, אַ פֿליפֿיש איז גאָר גוט צו עסן רוערעהייט און איך וועל אים ניט דאַרפֿן צעשניידן. איך מוז איצט אַפהיטן אַדע מיינע פּוּחֹת. גאַטעניו, איך האָב גאַרניט געוואָסט, אַז ער איז אַזוי גרויס”.

“איך וועל אים אָבער דערהרגענען”, האָט ער געזאָגט. “ווי גרויס און גלאַררייך ער זאָל ניט זיין”.

ניט געקוקט אויף דעם וואָס ס’איז אומגערעכט, האָט ער געטראַכט. איך וועל אים אָבער ווייזן, וואָס אַ מאַן קען אַרץ אויפֿטאָן און וואָס אַ מאַן קען אַריבערטראַגן.

“איך האָב געזאָגט דעם ייִנגל, אַז איך בין אַ מאַדנער אַלטער מאַן, איצט איז געקומען די צייט דאָס צו באַווייזן”.

די טויזנטער מאָל, וואָס ער האָט עס באַווייזן, האָבן ניט געהאַט קיין שום באַטניט. איצטער באַווייזט ער עס נאָך אַ מאָל. יעדעס מאָל איז אַן אַנדער מאָל און ער האָט קיין מאָל ניט געטראַכט פֿון דער פֿאַר-גאַנגענהייט.

דער אלטער און דער ים

הלוואי וואָרט ער געשראָפֿן, דער פֿיש, און איך וואָרט געקענט
שראָפֿן און חלומען פֿון די לייבן, האָט ער געטראַכט. פֿאַר וואָס זענען
די לייבן די איינציקע גוטע זאַכן, וואָס זענען מיר איבערגעבליבן?
טראַכט ניט, אַלטיטשקער, האָט ער זיך אַליין געזאָגט. רו זיך אויס
אויפֿן האַרץ און טראַכט פֿון גאַרניט. ער רוט ניט. דו אַרבעט וואָס
ווייניקער.

ס'איז שוין געווען נאַכמיטאָג און דאָס שיפֿל האָט זיך נאָך אַרץ
אַזוי געגליטשט פּאַמעלעך און געדאַסן. נאָר דאָס מזרח־ווינטל האָט
עס אַ ביסל מער געשטופּט און דער אַטער האָט קוים געפֿילט דעם
ווייטיק פֿון שטריק אויף זיין רוקן.

איין מאָל אין נאַכמיטאָג האָט דער שטריק ווידער אַנגעהויבן זיך
אויפֿצוהייבן. דער פֿיש איז אַבער ווייטער געשווומען אויף אַ ביסל אַ
העכערן פֿלאַך. די זון איז געווען אויפֿן אַלטנס ליינקן אַרעם און אַקסל
און אויף זיין רוקן. דעריבער האָט ער געוויסט, אַז דער פֿיש האָט זיך
פֿאַרקערעוועט צו מזרח פֿון צפֿון.

איצטער אַז ער האָט אים שוין איין מאָל געזען, האָט ער זיך גע-
קענט אויסמאַרן, ווי דער פֿיש שווימט אין וואַסער מיט זינע ברייטע
פֿלוספֿעדערן און ווי דער גרויסער עק שניידט דורך די פֿינצטער-
ניש. איך בין אַ בעדן צו וויסן, וואָס ער זעט אַרץ אין אַט דער טיפֿע-
ניש, האָט דער אַטער געטראַכט. זיין אויג איז ריזיק גרויס, און אַ
פֿערד מיט אַ סך אַ קלענער אויג קען זען אין דער פֿינצטער. אַ מאָל
האַב איך אויך געקענט זען אַזוי גוט אין דער פֿינצטער. ניט אין דער
געדיכטער פֿינצטערניש. נאָר כמעט ווי אַ קאַץ.

ערנעסט העמינגוועי

די זון און די באוועגונגען פֿון זינע פֿינגער האָבן איצט געהאַט
אויפֿגעזייזט דעם קראַמף פֿון זיין פֿינקער האַנט און ער האָט אָנגע-
הויבן אַריבערצונעמען אין איר מער געוויכט און געהויבן די מוסקלען
פֿון זיין פֿלייצע אָפצורוקן אַ ביסל דעם ווייטיק פֿון שטריק.

"אויב דו ביסט ניט מיד, פֿיש", האָט ער געזאָגט אויף אַ קול,
"מוזסטו זיין גאָר אַ טשיקאווע באַשעפֿעניש".

ער איז איצט געווען זייער מיד און האָט געוויסט, אַז די נאַכט
וועט באַד צופֿאַרן און געפרוויט טראַכטן פֿון אַנדערע זאַכן. ער האָט
געטראַכט פֿון די גרויסע "בייסבאַד־ליגס", וואָס ביי אים זענען זיי
געווען די "גראַן ליגאַס", און ער האָט געוויסט, אַז די יענקיס פֿון ניו-
יאָרק האָבן געשפּילט מיט די "טאַיגערס" פֿון דעטראַיט.

ס'איז שוין דער צווייטער טאַג, אַז איך ווייס ניט דעם אויסגאַנג
פֿון די פֿאַרמעסטן, האָט ער געטראַכט. איך מוז זיך אָבער פֿאַרזאַזן
אויף דעם גרויסן די־מאַדזשיאַ, וואָס טוט אַלץ פּערפֿעקט, אַפֿילו ווען
עס טוט אים וויי דער ביינשפּאַרן אין דער פּיאַטע. וואָס איז אַ ביינ-
שפּאַרן? האָט ער זיך געפֿרעגט. אַ קנאַכן־שפּאַרן. מיר האָבן גאַרניט
אַזוינס. קען עס וויי טאַן אַזוי שטאַרק ווי דער שפּאַרן פֿון אַ קאַמפּהאַן
אין דער פּיאַטע? איך גלייב ניט, צי איך וואָלט עס געקענט אויס-
האַלטן, אַדער פֿאַרלירן אַן אויג צי ביידע אויגן און ווינטער אָנגיין
מיטן קאַמף ווי הענער. אַ מענטש איז גאַרניט אין פֿאַרגלייך מיט
גרויסע פֿייגל און חיות. און דאָך וואָלט איך גיכער געוואָלט זיין די
חיה דאָ אונטן אין דער פֿינצטער פֿון ים.

דער אלטער און דער ים

“סײַדן עס וועלן קומען הײַפּישױ”, האָט ער הויך געזאָגט. “אויב
הײַפּישױ וועלן קומען, זאָל זיך גאָט מרחם זײַן אויף אים און אויף מיר”.

ווי מיינסטו, דער גרויסער די־מאָדזשיאַ וואָרט פֿאַרביבן אַזוי לאַנג
מיט אַ פּײַש ווי איך וועל בלײַבן מיט אַט דעם דאָ? האָט ער גע־
טראַכט. איך בין זיכער, אַז יאָ, ער איז ייִנגער און שטאַרקער און
זײַן פֿאַטער איז געווען אַ פּײַשער. נאָר וואָרט דער ביינשפּאַרן אים
שטאַרק וויי געטאַן?

“איך ווייס ניט”, האָט ער הויך געזאָגט. “איך האָב קיין מאָל ניט
געהאַט אַזאַ זאַך”.

ווען די זון האָט זיך געזעצט, האָט ער זיך דערמאַנט, פּדי זיך אָנ־
צוגורטן מיט מער מוט, אין דער שענק אין קאַסאַבלאַנקאַ, ווען ער
האָט זיך געבאַרעט מיט דעם גרויסן נעגער פֿון סיענפֿועגאַס, דער
שטאַרקסטער אין האַפֿן. זיי האָבן זיך געהאַט געראַנגלט אַ גאַנצן טאַג
און אַ גאַנצע נאַכט מיט די עלנבויגנס אויף אַ קריידיניע אויפֿן טיש.

איינער האָט געוואָלט אַוועקלייגן דעם אַנדערנס האַנט אויפֿן טיש.
מען האָט זיך אַ סך געוועט און מען האָט געהאַלטן אין איין קומען
און גיין פֿון צימער־ מיט די נאַפֿט־עמפֿלעך און ער האָט געקוקט אויפֿן
אַרעם, אויף דער האַנט פֿון נעגער און אויפֿן נעגערס פּנים. אַזע פּיר
שעה האָט מען געביטן דעם רעפֿערי (אַנטשיידונגס־ריכטער). זיי זאָלן
קענען כאַפֿן אַ דרימל. בלוט האָט געשפּריצט פֿון אונטער די בעגל
פֿון זײַנע און פֿון נעגערס הענט און זיי האָבן זיך געקוקט אין די אויגן
און אויף די הענט, און די וואָס האָבן זיך געוועט, זענען געקומען און

ערנעסט העמיננוועי

געגאנגען און געזעסן אויף הויכע בענקלעך נאָענט צו דער וואַנט און זיך צוגעקוקט. די היִדצערנע ווענט זענען געווען געפֿאַרבת ליכטיק בלוי, און די נאָפֿטלאַמפֿן האָבן געוואָרפֿן שאַטנס. דעם בעגערס שאַטן איז געווען ריזיק גרויס און האָט זיך באַוועגט אויף דער וואַנט יעדעס מאָל ווען דער ווינט האָט באַוועגט די פֿאַמפֿן.

אַ גאַנצע נאַכט האָט מען געקאַרמעט דעם בעגער מיט רום און אים פֿאַררייכערט ציגאַרעטלעך. נאָך דעם ווי ער האָט אויסגעטרונקען, האָט דער בעגער זיך שטאַרק אָנגעשטרענגט און שיר ניט באַזיגט דעם אַלטן, וואָס איז דעמאָלט ניט געווען קיין אַלטער, נאָר "סאַנטיאַ" גאָ ער קאַמפֿעאַן". אָבער דער אַלטער האָט זיך ניט געלאָזט און איז געווען זיכער, אַז ער וועט באַזיגן דעם בעגער, וועלכער איז געווען אַ פֿינער מאַן און אַ געוואַלטיקער אַטלעט. אין דער פֿרי, ווען די גע־וועטערס האָבן פֿאַרלאַנגט, אַז עס זאָל דערקלערט ווערן אַ רעמי, האָט דער אַלטער מיט אַלע כוחות אַוועקגעלייגט דעם בעגערס האַנט און איז אַרויס דער זיגער. דער פֿאַרמעסט האָט זיך געהאַט אָנגעהויבן אַ זונטיק אין דער פֿרי און זיך פֿאַרענדיקט אין אַ מאַנטיק אין דער פֿרי. אַ גרויסע צאָל געוועטערס האָבן געפֿאַדערט אַ רעמי, ווייל זיי האָבן גע־דאַרפֿט גיין אַרבעטן אין האַפֿן, אָנלאָדן זעק מיט צוקער, אָדער אין דער האַוואַנע־קוידן־קאַמפּאַני. אַז ניט וואַלטן זיי אַלע געווען געוואַלט, עס זאָל קומען צו אַ סוף. נאָר ער האָט עס סײַ ווי פֿאַרענדיקט, איידער זיי האָבן געדאַרפֿט גיין צו דער אַרבעט.

אַ פֿאַנגע צייט נאָך דעם האָט יעדער איינער אים גערופֿן "דער טשעמפּיאַן" און אין פֿריינג האָט מען דורכגעפֿירט אַ נײַעם פֿאַר־

דער אלטער
און
דער ים

מעסט. אבער קיין סך געלט האט מען ניט אנגעשטעלט אין געוועט
און ער האט זייער לייכט געוונען, ווייל ער האט געהאט אונטערגע-
גראבן דעם נעגערס גלייבן אין זיך בנים ערשטן פארמעסט. נאך דעם
האט ער געהאט נאך עטלעכע פארמעסטן און אויס. ער האט בא-
שלאסן, אז ער קען בניקומען יעדן איינעם, אויב ער זאל עס נאר וועדן,
אז ס'איז ניט גוט פאר דער רעכטער האנט, אויב מען וויל כאפן פיש.
נאר זיין דינקע האנט איז שטענדיק געווען א פאררעטער און האט
ניט געטאן, וואס ער האט געוואלט, זי זאל טאן, און ער האט זיך ניט
געקענט פארלאזן אויף איר.

די זון וועט זי איצט גוט אויסבאקן, האט ער געטראכט. דער קראמף
וועט מער ניט אנכאפן, סיידן ס'וועט ווערן זייער קאלט אויף דער
נאכט. ווער ווייסט וואס די נאכט וועט ברענגען.

אן עראפלאן איז פארבנגעפלאגן אין דער הייד אויפן וועג קיין
מיאמי, און ער האט געזען, ווי דער שאטן ראיעט אויף און שרעקט
איבער די טשאטעס פלענדיקע פיש.

“צווישן אזוי פיל פליפיש מוז זיין א דעפלין” — האט ער געזאגט
און זיך אנגעזענט אויפן שטריק צו זען, אויב ס'איז מעגלעך צוצו-
געווינען עפעס אויף זיין פיש. ער האט עס אבער ניט געקענט טאן.
דאס שיפל האט זיך ווייטער פאמעלעך געגליטשט און ער האט נאכ-
געקוקט דעם עראפלאן ביז ער איז פארשוונדן.

ס'מוז זיין זייער מאדנע אין אן עראפלאן, האט ער געטראכט. כ'בין
בנגעריק, ווי דער ים זעט אויס פון אזא הייד? ווען זיי זאלן ניט

ערנעסט העמינגוועי

פֿליען צו הויך, וואָלטן זיי אַוודאי גאַר גוט געקענט זען די פֿיש. איך וואָלט געוואָלט פֿליען זייער פֿאַמעלעך צוויי הונדערט קלאַפֿטער די הייך און זען די פֿיש פֿון אויבן. אין די טשערעפֿאַכע־שיפֿלעך בין איך געווען ביים מאַסטבוים און אַפֿילו פֿון יענער הייך האָב איך זיי ניט געקענט זען. די דעפֿיניען זעען אויס גרינער פֿון דאָרטן און מען קען זען זייערע שטרייפֿן און זייערע פֿורפורנע פֿלעקן, בעת זיי שווימען. פֿאַר וואָס האָבן אַדע גיכע פֿיש פֿון פֿינצטערן שטראָם פֿערלדיקע רוקנס און פֿערשטרייפֿן אַדער פֿלעקן? דער דעפֿינין זעט אויס גריין, פֿאַר־שטייט זיך, ווייל ער איז אויף אַן אמתן גאַלדיק. נאָר ווען ער קומט פֿרעסן, אַ פֿאַרחשטער, באַווייזן זיך פֿערפֿשטרייפֿן אויף זיין זייט ווי ביים שפּיזפֿיש. איז עס צוליב פעס, אַדער קומט עס אַרויס פֿון אַנז־לעניש?

איידער ס'איז געוואָרן טונקל, בעת זיי האָבן זיך פֿאַרבניגעגליטשט אַ גרויס אינדזעלע פֿיל מיט סאַרגאַסאַ־געוויקסן, וואָס האָבן זיך גע־הויבן אין ליכטיקן וואַסער, גלייך ווי דער ים וואָלט געשפּילט אַ ליבע מיט עפעס אונטערן געלן צודעק, האָט אַ דעפֿינין זיך פֿאַרטשעפעט אין זיין קליינעם שטריק, ער האָט אים צו ערשט דערזען ווען ער האָט אַ שפּרונג געטאַן אין דער לופֿט — אמתדיק גאַרד אין די לעצטע שטראַלן פֿון דער זון, בייגנדיק זיך און פֿאַטערנדיק ווילד אין דער לופֿטן, ער איז עטלעכע מאָל אויפֿגעשפּרונגען איבערגעפֿולט פֿון פּחד. דער אַלטער האָט זיך צוגערוקט און אָנגעכאַפט דעם גרויסן שטריק מיט דער רעכטער האַנט און אַרבינגעצויגן דעם דעפֿינין מיט דער לינקער האַנט, ער האָט דערביי צוגערעטן די שטריק מיטן פּוס.

דער אַלטער און דער ים

ער האָט אַ כאַפּ געטאַן דעם גאַלדענעם פֿיש מיט די פּערפֿלֿעקן, מיט דעם קאַנוולטיוון פֿיסק, וואָס האָט אָפּגעביסן שפּינז פֿון האַקן און געקלאַפט מיטן דאַנגן פֿלאַכן גוף אויפֿן הינטערטייל פֿון שיפֿל, מיטן עק און מיטן קאַפּ. דער אַלטער האָט אַראָפּגעלאָזט די פּאַרקע אויפֿן גאַלדענעם קאַפּ און דער פֿיש האָט זיך אַ צאַפֿל געטאַן און שטיל געוואָרן.

דער אַלטער האָט אַראָפּגענומען דעם פֿיש פֿון האַקן, צוגעטשעפעט אַ פֿריש סאַרדינקעלע און אַריבערגעוואָרפֿן דעם שטריק. ער האָט אָפּגעוואַשן די ליינקע האַנט און זי אָפּגעווישט אין די הויזן. דערנאָך האָט ער אַריבערגעוואָרפֿן דעם שווערן שטריק פֿון זײַן רעכטער האַנט צו דער ליינקער און אָפּגעוואַשן די רעכטע האַנט אין ים, צוקוקנדיק ווי די זון גייט אונטער.

“ער איז גאַרניט געוואָרן אַנדערש”, האָט ער געזאָגט. נאָר קוקנדיק אויף די באַוועגונגען פֿון וואַסער, האָט ער באַמערקט, אַז ס’איז אַ סך רויקער, פּאַמעלעכער.

“איך וועל צובינדן די צוויי רודערס צום הינטערטייל פֿון שיף און דאָס וועט אים אַינהאַלטן דורך דער נאַכט”, האָט ער געזאָגט. “ער וועט אַזוי בלייבן די גאַנצע נאַכט, אַזוי ווי איך.”

ס’וואָלט געווען בעסער צו עסן דעם דעלפֿין אַ ביסל שפּעטער כדי צו פֿאַרהאַלטן דאָס בלוט אין פֿלייש, האָט ער געטראַכט. איך קען עס טאָן אַ ביסל שפּעטער און אין דער זעלבער צייט צוזאַמענבינדן די רודערס. ס’איז בעסער, אַז דער פֿיש זאָל זײַן שטיל איצט בײַם זונ-

ערנעסט

העמינגוועי

פֿאַרגאַנג. דאָס אונטערגיין פֿון דער זון איז אַ שווערע צייט פֿאַר אַלע פֿיש.

ער האָט געפֿאַזט די האַנט אויסטריקענען אין דער לופֿט און דער-
נאָך אָנגעכאַפט דעם שטריק און זיך באַרויקט אַזוי ווייט ווי מעגלעך,
און זיך געפֿאַזט שרעפֿן פֿאַרויס קעגן האַרץ אַזוי אַז דאָס שיפֿל האָט
גענומען פֿיר מער געוויכט פֿון אים.

איך לערן זיך אויס ווי דאָס צו טאָן, האָט ער געטראַכט. דעם טייל,
סײַ ווי. דאַרפֿסט אויך געדענקען, אַז ער האָט ניט געגעסן, פֿון זינט
ער האָט פֿאַרצוקט די פֿאַקערפֿיש און ער איז רייזיק גרויס און דאַרף
אַ סך שפּיז. מאַרגן וועל איך עסן דעם דעלפֿין. ער האָט אים גערופֿן
"דאַראַדאַ". אפשר זאָל איך עסן אַ ביסל ווען איך וועל אים אַרומ-
טרייבערן. ס'וועט זיין שווערער צו עסן ווי די טונאַ, נאָר קיין שום
זאָך קומט ניט אָן גרינג.

"ווי אַזוי פֿידסטו זיך, פֿיש?" האָט ער געפֿרעגט אויף אַ קול. "איך
פֿיר זיך גוט און מיין דינקע האַנט איז אַ סך בעסער און איך האָב
גענוג שפּיז פֿאַר אַ נאַכט און אַ טאָג. שרעפֿ דאָס שיפֿל, פֿיש, שרעפֿ".
אין דער אמתן האָט ער זיך אַבער גאַרניט געפֿילט גוט, ווייל דער
ווייטיק פֿון שטריק איבער דער פֿלייצע איז כמעט אַריבער די גרענעץ
פֿון ווייטיק צו אַ מין טעמפֿקייט, וואָס ער האָט זיך ניט פֿאַרגע-
שטעצט. איך האָב געהאַט ערגערע זאַכן פֿון דעם, האָט ער געטראַכט.
מיין האַנט איז בלויז אַ ביסל צעשניטן און דער קראַמף איז אַוועק פֿון
דער אַנדערער האַנט. מײַנע פֿיס זענען נישקשה. איך האָב איצט אויך
די אייבערהאַנט איבער אים וואָס שינד דערנערונג.

דער אַלטער

און

דער ים

ס'איז איצט געווען פֿינצטער, ווי ס'ווערט גיך פֿינצטער נאָך דעם ווי די זון זעצט זיך אין סעפטעמבער. ער איז געלעגן אָנגעשפּאַרט אין אַטן האַלץ פֿון שיפּבויגן און זיך אָפּגערוט אויף ווי ווינט ער האָט געקענט. די ערשטע שטערן האָבן זיך באַוויזן. ער האָט ניט געוויסט זייערע נעמען, נאָר געוויסט, אַז זיי וועלן אַרויסקומען און ער וועט ווידער האָבן זינע ווינטע פֿריינד.

“דער פֿיש איז אויך מיין פֿריינד”, האָט ער הויך געזאָגט. “איך האָב קיין מאָל ניט געזען אַדער געהערט פֿון אַזאַ פֿיש. נאָר דערהרגע-נען מוז איך אים. איך בין צופֿרידן, וואָס מיר מוזן זיך ניט פֿאַרמעסטן צו דערהרגענען די שטערן”.

שטעל דיר פֿאַר, ווען יעדן טאָג וואָלט אַ מענטש געוואָלט דער-הרגענען די פֿבנה, האָט ער געטראַכט. די פֿבנה לויפֿט אַוועק. שטעל דיר אָבער פֿאַר, ווען אַ מענטש וואָלט יעדן טאָג וועלן דערהרגענען די זון? מיר זענען געבוירן געוואָרן בר־מוזס, האָט ער געטראַכט.

דערנאָך האָט ער רחמנות געהאַט אויפֿן גרויסן פֿיש, וואָס האָט גאַרניט געהאַט צום עסן, און זיין חשק און ווילן אים צו דערהרגענען איז ניט געמינערט געוואָרן אויף אַ האַר, פּונקט ווי זיין רחמנות אויף אים איז געבליבן דאָס זעלבע. וויפֿל מענטשן וועט ער שפּיזן, האָט ער געטראַכט. נאָר האָבן זיי דען די ווערט אים צו עסן, זענען זיי ראוי דערצו? ניין, זיכער ניט. קיינער איז ניט ראוי אים צו עסן — פּויטן אופֿן ווי ער פֿירט זיך אויף און לויט זיין ווערדע.

איך פֿאַרשטיי ניט אַט די זאַכן, האָט ער געטראַכט. נאָר ס'איז גוט, וואָס מיר דאַרפֿן זיך ניט פֿאַרמעסטן צו דערהרגענען די זון אַדער די

ערנעסט העמינגוועי

לַבְּנָה אָדער די שטערן. ס'איז גענוג צו לעבן אויפֿן ים און דערהרגע-
נען אונדזערע אמתע ברידער.

איצטער, האָט ער געטראַכט, מוז איך געדענקען וועגן דער בעץ.
ס'איז דאָ אי גוטע זינטן אי שלעכטע זינטן. איך קען פֿאַרלירן אזוי
פֿיל שטריק, אַז איך זאָל אויך אים פֿאַרלירן, אויב ער וועט זיך צו פֿיל
אַנשטרענגען און די "נעץ" געמאַכט פֿון רודערס איז אין פֿלאַץ, און
דאָס שיפֿל וועט פֿאַרלירן דאָס גאַנצע לַנכטקייט. דאָס לַנכטקייט פֿאַר-
לענגערט אונדזערע ביידנס ליידין, נאָר ס'איז מנין זיכערקייט, ווייל
ער האָט אַ סך גיכקייט אין זיך, וואָס ער האָט נאָך ניט אויסגענוצט.
וואָס עס זאָל ניט געשען, מוז איך צעטרייבערן דעם דעלֿפֿין, ער זאָל
ניט קאַפֿיע ווערן, און עסן אַ ביסל פֿדי זיך צו שטאַרקן.

איצט וועל איך רוען נאָך אַ שעה און זען, אַז דער פֿיש איז געזונט
און שטאַנדהאַפֿט, איידער איך קער זיך אום צום הינטערשטן טייל שיף
און טו מנין אַרבעט און דערגרייך מנין ציף. דערווייל קען איך זען,
ווי ער פֿירט זיך אויף און צי ער וויינט וועלכע ניט איז ענדערונגען.
די רודערס זענען אַ גוטער טריק. אָבער ס'איז געקומען די צינט צו
גיין אויף אַ זיכערן וועג. ער איז נאָך גענוג פֿיש, דער האָקן איז אין
אַ ווינקל פֿון מויל און ער האָט דאָס מויל פֿאַרמאַכט. די פֿנין פֿון
האַקן איז גאַרניט מיט גאַרניט. דער הונגער און דאָס וואָס ער איז
אויסגעזעצט אויף עפעס וואָס ער קען ניט פֿאַרשטיין, דאָס איז די
הויפטזאַך.

רו זיך איצט אַפֿ, אַטטישקער, און לאַז אים אַרבעטן, רו זיך אַפֿ.

דער אלטער
און
דער ים

עס האָט זיך אים אויסגעוויזן, אַז ער האָט זיך אַזוי אָפּגערוט אַרום צוויי שעה. די לבנה איז ניט אַרויס ביז שפעט. ער האָט ניט געווסט וויפֿל ס'איז דער זייגער. ער האָט אויך ניט גערוט ווי עס דאַרף צו זיין. ער האָט נאָך אַרץ געטראָגן אויף זיך דאָס שדעפעניש פֿון פֿיש איבער זינע אַקסל, נאָר ער האָט אַוועקגעצייגט זיין ליינקע האַנט אויף דער זייט פֿון שיף און זיך פֿאַרלאָזט אַרץ מער און מער אויף דעם ווידערשטאַנד פֿון דעם שיפֿל גופֿא.

ווי פשוט וואָרט עס געווען, ווען ער זאָל קענען נאָכלאָזן דעם שטריק, האָט ער געטראַכט. נאָר מיט איין קליינעם שדעפֿ קען ער אַרץ צעברעכן. איך מוז אונטערבעטן דעם צי פֿון שטריק מיט מנין גוף און די גאַנצע צייט זיין גרייט נאָכצוגעבן דעם שטריק מיט ביידע הענט.

“ביסט דאָך אַבער נאָך גאַרביט געשלאָפֿן, אַלטיטשקער”, האָט ער הויך געזאָגט. “ס'איז אַוועק אַ האַלבער טאַג און אַ נאַכט און איצט נאָך אַ טאַג און דו ביסט נאָך אַרץ ניט געשלאָפֿן. דו מוזסט עפעס זען צו טאָן, אַז דו זאָסט קענען שלאָפֿן אַ ביסל, בעת ער האַלט זיך אַזוי שטיי. אויב דו וועסט ניט שלאָפֿן, וועט דיר נאָך דער קאַפּ ווערן צעמישט”.

“דער קאַפּ איז מיר נאָך גענוג קלאָר”, האָט ער געטראַכט. צו קלאָר. “איך בין פונקט אַזוי קלאָר ווי די שטערן, מנינע ברידער. איך מוז אַבער פֿאַרט שלאָפֿן. זיי שלאָפֿן און די לבנה און די זון שלאָפֿן און אַפֿילו דער ים שלאָפֿט אַ מאָל אין געוויסע טעג, ווען ס'איז ניטאָ קיין שטאַרקער שטראַם און דער פֿלאַך איז רויק”.

ערנעסט העמינגוועי

האָב אָבער אין זין אַז דו מוסט שלאָפֿן, האָט ער געטראַכט. צווינג
דיך דאָס צו טאָן און טראַכט צו אַ פשוטן און זיכערן וועג וואָס צו
טאָן מיט די שטריק. איצט גיי און צעטרייבער דעם דעפֿין. ס'איז
צו געפֿערלעך צו מאַכן אַ געשטעל פֿון די רודערס, אויב דו ווילסט
שלאָפֿן.

איך קען זיך באַגיינ אָן שלאָפֿן, האָט ער זיך אַיינ פֿאַרזיכערט.
ס'וועט אָבער זיין צו געפֿערלעך.

ער האָט גענומען קריכן אויף די הענט און פֿיס צום הינטערטייל
פֿון שיפֿל, פֿאַרזיכטיק, ער זאָל ניט אַ שלעפּ טאָן דעם פֿיש. קען זיין,
אַז ער אַיינ איז האַלב אַננגעשלאָפֿן, האָט ער געטראַכט. איך וויל
אָבער ניט, אַז ער זאָל רוען. ער מוז ציען און שלעפּן, ביז עס וועלן
זיך אים אויסלאָזן די כוחות און ער וועט שטאַרבן.

צוריקקומענדיק צום הינטערשטן טייל פֿון שיפֿל, האָט ער זיך
אויסגעדרייט אַזוי אַז די לינקע האַנט האָט געהאַלטן דאָס אַנגעצויגן-
קייט פֿון שטריק איבער די אַקסלען. ער האָט אַרויסגעצויגן דאָס מע-
סער פֿון שייד מיט דער רעכטער האַנט. די שטערן זענען איצט געווען
אַזוי זיכטיק, אַז מ'האַט געקענט קלאַר זען דעם דעפֿין, און ער האָט
אַרננגעשטעקט די שאַרף פֿון זיין מעסער אין זיין קאַפּ און אים אַרויס-
געצויגן פֿון אונטער דעם אונטערשטן טייל שיפֿל. ער האָט אַרויפֿ-
געשטעלט אַ פֿוס און אים שנעל צעשפּאַלטן פֿון בויד ביז צום אונ-
טערשטן קין. דערנאָך האָט ער אַוועקגעלייגט דאָס מעסער און אַרויס-
גענומען די געדערעם מיט דער רעכטער האַנט און אויסגערייניקט זיין-
נע בלאָזן. דער בויד איז געווען שווער און גליטשיק אין זינע הענט און

דער אַלטער

און

דער ים

ער האָט אים אויפֿגעשניטן. צוויי פֿליפֿיש זענען געווען אין אינגעווייד. זיי זענען געווען פֿריש און האַרט און ער האָט זיי אַוועקגעצייגט איינס פֿעבן אַנדערן און אַוועקגעוואַרפֿן די קישקעס און די בלאַזן אין וואַסער אַרײַן. זיי זענען אַראָפֿגעזונקען, איבערלאַזנדיק אַ פֿאַספֿאַרנעם אָפֿ-שטראַל אין ים. דער דעפֿיין איז איצט געווען קאַלט און גרוי־ווינט אין פֿיכט פֿון די שטערן און דער אַלטער האָט אָפֿגעשיידט איין זינט פֿון פֿיש, צוהאַלטנדיק דעם קאַפֿ מיטן רעכטן פֿוס. דערנאָך האָט ער אים איבערגעקערט און אָפֿגעשיידט די צווייטע זינט און צעשניטן ביידע זינטן קאַפֿ אַרונטער ביז צום עק.

ער האָט אַראָפֿגעגליטשט דאָס געבליבענע אין וואַסער אַרײַן און אַראָפֿגעקוקט, ער זאָל קענען זען, צי דאָס האָט אויפֿגערודערט דאָס וואַסער. ער האָט נאָר געזען דאָס פֿיכט פֿון פֿאַמעלעכדיקן אַראָפֿפֿאַל. ער האָט זיך אויסגעדרייט און אַרײַנגעצייגט די צוויי פֿליפֿיש צווישן די צוויי אויסגעהוילטע, אויסגעטרייבערטע דעפֿינהעלפֿטן, און אַרײַנג-שטעקנדיק צוריק דאָס מעסער אין שייד, גענומען צוריקריכן צום שיפֿבויגן. דער רוקן איז אים געווען אויסגעבויגן פֿון דער וואַגיקער שווערקיט פֿון שטריק און ער האָט געטראָגן דעם פֿיש אין דער רעכטער האַנט.

ער האָט אַוועקגעצייגט די צוויי האַלבע פֿיש אויפֿן האַצברעט און די צוויי פֿליפֿיש דערנעבן. דערנאָך האָט ער איבערגערוקט דעם שטריק אויף אַן אַנדער אַרט. ער האָט אָפֿגעוואַשן די פֿיש אין וואַסער, פֿילנדיק דאָס שטראַמיקייט אַרום זינע הענט. דער שטראַם איז ניט געווען אַזוי שטאַרק און ווען ער האָט געריבן די האַנט אויפֿן שיפֿ-

ערנעסט העמינגוועי

פלאַנקען, האָבן זיך באַוווּזן פֿאַספֿאַר־ברעקלעך אין וואַסער, וואָס זען
נען באַד אַוועקגעשווומען.

“ס’איז איינס פֿון די ביידע”, האָט דער אַטער געזאָגט. “אָדער ער
ווערט מיד, אָדער ער רוט. לאַמיד פֿאַרטיק ווערן מיטן עסן, וועל איך
זיך אַפרוען אַ ביסל און כאַפֿן אַ דרימל.”

אונטער די שטערן און אין דער נאַכט, וואָס איז געוואָרן אַרץ קעל־
טער, האָט ער געגעסן אַ העלפֿט פֿון איינע פֿון די דעלֿפינזיטן און
איינע פֿון די פֿליפֿישלעך, אויסגערייניקט פֿון די געדערעם און מיט
אַן אַפּגעשניטן קעפל.

“סאַראַ טבערער פֿיש אַ דעלֿפֿין איז, ווען מע עסט אים אַן אַפּגע־
קאַכטן”, האָט דער אַטער געזאָגט. “און ווי פֿאַסקודנע ער איז רויער־
הייט. איך וועל זיך מער ניט אַרויסלאָזן מיט אַ שיפֿל אַן זאַץ און אַן
דימענעס.”

ווען איך וואָלט געווען געהאַט שכר, וואָלט איך אין משך פֿון גאַנצן
טאָג געווען אַרויפֿגעגאַסן וואַסער אויפֿן שיפֿבויגן, האָט ער געטראַכט,
נאָכן אַפֿטריקענען זיך וואָלט דערפֿון געוואָרן זאַץ. איך האָב אָבער ניט
געכאַפט דעם דעלֿפֿין ביז כמעט זונפֿאַרגאַנג. און דאָך וויזט עס, אַז
כ’האָב זיך ניט צוגעגרייט ווי עס באַדאַרף צו זיין. איך האָב עס אָבער
גוט צעקניט און עס גייט מיר נישט צוריק.

צו מזרח צו האָט זיך דער הימל פֿאַרוואַלקנט און די שטערן, וואָס
ער האָט געקענט, זענען פֿאַרשווונדן איינער נאָכן אַנדערן. ס’האַט זיך
געדאַכט, ווי ער וואָלט זיך דערנענטערט צו אַ גרויסער וואַלקנהייט.
דער ווינט האָט אַפּגעלאָזט.

דער אַלטער

און

דער ים

“אין פֿיר-פֿינף טעג אַרום וועט דאָס וועטער זיין גאַר פּאַסקודנע“, האָט ער געזאָגט. “אַבער ניט היינט און ניט מאָרגן. זע זאָסט איצט קענען שדאַפֿן אַ ביסל, אַלטימטשקער, בעת דער פֿיש איז שטיף און געדאַסן“.

ער האָט געהאַלטן דעם שטריק פֿעסט אין דער רעכטער האַנט און צוגעשטופּט די היפֿט צו דער רעכטער האַנט, אַנשפּאַרנדיק זיך מיט דער גאַנצער וואָג אויפֿן האַרץ פֿון שיפֿבויגן. דערנאָך האָט ער אַראָפֿ-געלאָזט דעם שטריק אַ ביסל נידעריקער אויף די אַקסל און אַנב-געקאַמערט אויף דעם זיין פֿינקע האַנט.

מיין רעכטע האַנט וועט עס קענען האַלטן אַזוי, האָט ער געטראַכט. אויב זי וועט אַנטשדאַפֿן ווערן, וועט מיך די פֿינקע האַנט אויפֿוועקן, ווען דער שטריק וועט זיך אַרויסלאָזן. ס'איז שווער פֿאַר דער רעכטער האַנט, נאָר זי איז געוויינט דערצו. אַפֿילו ווען איך זאָל שדאַפֿן צוואַנ-ציק מינוט אָדער אַ האַלבע שעה, וועט זיין גוט. ער האָט זיך אַנגע-קראַמפֿט אין שטריק מיטן גאַנצן גוף, איבערלאָזנדיק די גאַנצע וואָג צו דער רעכטער האַנט, און איז אַנגעשדאַפֿן.

ער האָט ניט געחלומט פֿון די פֿייבן, נאָר פֿון אַ ריזיקער טשאַטע ים-חזירימדעך, וואָס האָט זיך געצויגן אויף אַכט אָדער צען מינען די פֿענג. עס איז געווען אין דער צייט פֿון זייער פּאַרן זיך און זיי זענען אויפֿגעשפרונגען הויך אין דער לופֿט און זיך אומגעקערט אין זעלבן פֿאַך וואָס זיי האָבן געמאַכט אין וואַסער, ווען זיי זענען אויפֿגעשפרונג-גען.

ערנעסט העמינגוועי

דערנאך האָט ער געחלומט, אַז ער איז געווען אין דאָרף, אין זיין בעט און ס'האָט געבושעוועט אַ ווינט, און ס'איז אים געווען זייער קאַלט, און אַז זיין רעכטער אַרעם איז פֿאַרשאַפֿן געוואָרן, וויל דער קאַפּ איז געדעגן אויף דער האַנט אַנשטאַט אויפֿן קישן.

נאָך דעם האָט ער אָנגעהויבן צו חלומען פֿון פֿאַנגן געפֿן ים-ברעג און געזען, ווי דער ערשטער לייב באַווייזט זיך אין דער פֿרעזער טונקל-קייט און באַלד דערנאָך די אַנדערע לייבן. ער האָט אָנגעשפּאַרט דעם קיין אין האַרץ פֿון די שיפֿבוֹיגנס און ער האָט געוואַרט, צי נאָך לייבן וועלן קומען אין אַוונטווינטל, און ער איז געווען גליקלעך.

די לַבְנָה איז שוין געהאַט פֿאַנג אויפֿגעאַנגען, נאָר ער איז אַרץ געשאַפֿן און דער פֿיש האָט אַרץ ווייטער געצויגן דאָס שיפֿל, וואָס האָט געהאַטן אין אַרײַנקריכן אין אַ טונעל פֿון וואַקנס.

ער האָט זיך אויפֿגעכאַפט, ווען די רעכטע האַנטפֿויסט האָט זיך אָנגעשאַגן אין זיין פנים. דער שטריק האָט שטאַרק געברענט און געברייט זיין רעכטע האַנט. די ליינקע האַנט האָט ער ניט געפֿילט, נאָר ער האָט אַרץ געצוימט מיט דער רעכטער האַנט און דער שטריק האָט זיך אָנגעהויבן אויפֿצולאָזן. די ליינקע האַנט האָט סוף פֿל סוף אויפֿ-געזוכט דעם שטריק און ער האָט זיך אָנגעשפּאַרט אין שטריק, וואָס האָט איצט געברענט און געבראַטן דעם רוקן און די ליינקע האַנט. זי האָט שטאַרק געדיטן פֿון דעם אָנגעצויגענעם שטריק, וואָס האָט זיך אין איר אַנגעשניטן. ער האָט צוריקגעקוקט אויף די שטריקנויף, וואָס האָבן זיך נאָכגעגעבן ווי עס דאָרף צו זיין. גראַד דעמאָלט האָט דער פֿיש אַ שפּרונג געטאָן און אויפֿגערודערט דעם ים און איז שווער

דער אַלטער און דער ים

צוריקגעפלאָן. ער איז ווידער אַ מאָל און אַבער אַ מאָל אויפגעשפרונג-
גען און דאָס שיפֿל האָט זיך געיאָגט, כאָטש דער שטריק האָט זיך
נאָך אַרץ אַראָפּגעלאָזט. דער אַלטער האָט זיך אָנגעשטרענגט מיט אַדע
כוחות און מער נאָך ווי מיט אַדע כוחות. ער איז צוגעשלאָפּט געוואָרן
צום שיפֿבויגן און זיין פנים איז צוגעפלאָן צום צעשניטענעם שטיק
פֿון דעפֿיניפֿיש און ער האָט זיך נישט געקענט רירן.

אויף דעם האָבן מיר געוואָרט, האָט ער געטראַכט, לאָמיר זיך נע-
מען דערצו.

איך וועל זיך אָפּרעכענען מיט אים פֿאַרן שטריק, האָט ער געטראַכט.
ער וועט מוזן טייער באַצאלן.

ער האָט ניט געקענט זען דאָס אויפֿשפּרינגען פֿון פֿיש, נאָר געהערט
דאָס טרעשטשען פֿון ים און דאָס שווערע געטראַסקערני בנים אַראָפּ-
פלאָן. דאָס גיכקייט פֿון שטריק האָט אים אינגעשניטן די האַנט, נאָר
ער האָט די גאַנצע צייט געוואָסט, אַז דאָס וועט געשען און ער האָט גע-
פרוווט זען, אַז דאָס אינגעשניטן זיך זאָל בלייבן אויף די פֿאַרמאַזאָריע-
טע טיילן און ניט לאָזן, אַז דער שטריק זאָל זיך אַררינגקייטשן אין
דער דלאָניע אָדער זאָל אים צעשעדיקן די פֿינגער.

ווען דאָס יינגל וואָלט דאָ געווען, וואָלט ער אינגענעצעט די קנויפֿן
שטריק. יא, ווען דאָס יינגל וואָלט דאָ געווען, ווען דאָס יינגל וואָלט
דאָ געווען.

דער שטריק האָט זיך געהאַלטן אין איין אויפֿלייזן, נאָר ניט אַזוי
גיך ווי פֿריער און ער האָט געזען, אַז דער פֿיש זאָל טייער באַצאלן

ערנעסט העמינגוועי

פֿאַר יעדן פּיצעלע שטריק. ער האָט אויפֿגעהויבן דעם קאַפּ פֿון האַלצ־ברעט און פֿון דעם שטיק פֿיש, וואָס ער האָט צעביסן. ער האָט זיך אויפֿגעהויבן אויף די קני און דערנאָך אויפֿגעשטעלט אויף די פֿיס. ער האָט נאָכגעגעבן שטריק און אַרץ פּאַמעלעכער און אַינגעהאַל־טענער. ס'איז נאָך געווען גענוג שטריק און דער פֿיש האָט איצט געקענט ציען די נייע שטריקטיילן דורכן וואַסער.

יא, האָט ער געטראַכט. און איצטער איז ער אויפֿגעשוומען מער ווי צען מאָל און אַנגעפּאַמפעט די זעק אַרום זיין רוקן מיט לופֿט און ער קען זיך מער ניט אַרונטערלאָזן און שטאַרבן אין דער טיף, פֿון וואַנען איך זאָל אים ניט קענען אַרויפֿברענגען. ער וועט זיך באַלד אָנהייבן דרייען אַרום און אַרום אין אַ קרייז און דערנאָך וועל איך זיך נעמען צו אים. איך בין נעגעריק פֿאַר וואָס ער איז אַזוי אויפֿ־געשפרונגען מיט אַ מאָל. האָט אים דער הונגער אַריינגעטריבן אין אַזאַ פֿאַרצווייפֿלונג אַדער ער האָט זיך איבערגעשראַקן פֿון עפעס אין דער נאַכט. אפֿשר האָט ער פּרוּצעם דערפֿילט שרעק. ער איז דאָך געווען אַזאַ רויקער, שטאַרקער פֿיש און איז געווען אַזוי ניט־דער־שראַקן און זיכער. מאַדנע.

“זיין דו אַיין בעסער ניט־איבערגעשראַקן און זיכער, אַטטיש־קער”, האָט ער געזאָגט. “דו האַלטסט אים ווידער, נאָר דו האַסט ניט גענוג שטריק. ער וועט באַלד אָנהייבן אַרומקרייזן.”

דער אַטטער האָט אים איצט געהאַלטן מיט דער לינקער האַנט און מיטן אַקסל, ער האָט אַנגעבויגן און אַנגעשעפט וואָסער אין דער רעכ־טער האַנט אָפּצוואַשן דאָס צעקוועטשטע דעפֿינפֿלייש פֿון פֿנים.

דער אלטער און דער ים

ער האָט מורא געהאַט, אַז דאָס עסן וועט אָנהייבן אַפֿירצוקומען און ער וועט מוזן ברעכן און פֿאַרפֿירן כּוחות. ווען דאָס פנים איז געווען רייך, האָט ער אָפּגעוואָשן די רעכטע האַנט און זי געלאָזט רוען אין זאַלצ־וואַסער, דערבײַ האָט ער געקוקט, ווי ס׳באַװיזט זיך דאָס ערשטע פֿיכט פֿאַרן זונאוויפֿגאַנג. ער האָט זיך פֿאַרנומען אויף מזרח צו, האָט ער געטראַכט. דאָס מיינט, אַז ער איז מיד און אַז ער גייט מיטן שטראַם. ער וועט באַלד מוזן אָנהייבן אַרומקרײַזן. דעמאָלט וועט זיך אָנהייבן אונדזער אמתע אַרבעט.

נאָך דעם ווי ער האָט אַנגעזען, אַז די רעכטע האַנט איז געווען גענוג פֿאַנג אין וואַסער, האָט ער זי אַרויסגענומען און אַ קוק געטאָן אויף איר.

“ניט שרעכט”, האָט ער געזאָגט. “און ווייטיק איז גאַרניט פֿאַר אַ מאַנספֿאַרשוין”.

ער האָט פֿאַרזיכטיק אָנגענומען דעם שטריק, אַזוי אַז ער זאָל זיך ניט אַרײַנפֿאַסן אין די פֿרישע שניטן, און פֿאַרקערעוועט דאָס געוויכט אַזוי אַז ער זאָל קענען אַרײַנלייגן די פֿינקע האַנט אין ים אויף דער אַנדערער זײַט שיפֿל.

“האַסט גאַרניט געאַרבעט אַזוי שרעכט לויט ווי פֿאַר אַ זאָך וואָס האָט קיין ווערט ניט”, האָט ער גערעדט צו דער פֿינקער האַנט. “ס׳איז אָבער געווען אַ רגע, ווען איך האָב ניט געוואָלט, וווּ דו ביסט”.

פֿאַר וואָס בין איך ניט געבוירן געוואָרן מיט צוויי פֿינקע הענט? האָט ער געטראַכט. אָפֿשר איז עס געווען מײַן שולד וואָס כּ׳האַב זי ניט אַנגעאַרבעט ווי עס דאַרף צו זײַן. נאָר איין גאַט ווייסט, אַז זי

ערנעסט העמינגוועי

האַט געהאַט אַ סך געלעגנהייטן צו ווערן אַ לײַט. זי איז גאַר ניט גער-
ווען אַזוי שלעכט דורך דער נאַכט, און נאָר איין מאָל פֿאַרקראַמפֿט
געוואָרן. אויב זי וועט קריגן נאָך אַ קראַמף, איז בעסער אַז דער שטריק
זאָל זי איבערשניידן.

ווען ער האָט אַנגעזען, אַז דער קאַפּ איז אים ניט קלאָר, האָט ער
געטראַכט, אַז ס'איז שוין העכסטע צײַט, ער זאָל עסן נאָך אַ שטיק פֿון
דעלפֿינפֿיש. איך קען אָבער ניט, האָט ער צו זיך אַליין געזאָגט. ס'איז
בעסער צו האָבן אַ גרינגן קאַפּ איידער צו פֿאַרלירן די כוחות פֿון וועלן
ברעכן. און איך ווייס, אַז זינט מײַן פנים איז געווען צונויפֿגעפעטשט
אויפֿן פֿיש, וועל איך עס מער ניט קענען האַלטן אין מאַגן. איך וועל עס
האַלטן פֿאַר אַ שוואַרצער שעה, ביז עס וועט קאַלדע ווערן. ס'איז אָבער
צו שפעט איצט אַנצוזאַמלען כוחות דורך עסן. ביסט אַ נאַר, האָט ער
זיך אַליין געזאָגט. עס בעסער אויף דאָס אַנדערע פֿליפֿישל.

דאָס פֿיש איז געלעגן אָפֿגערייניקט און גרייט און ער האָט עס
אויפֿגעהויבן מיט דער לײַנקער האַנט און עס גענומען עסן, געקליבט
פֿאַרזיכטיק די ביינדלעך און אויפֿגעגעסן אַלץ ביז צום עק.

עס האָט אין זיך מער נאַרהאַפֿטיקייט ווי וועלכער ניט איז פֿיש,
האַט ער געטראַכט. איצטער האָב איך געטאָן וואָס איך קען. זאָל ער
אַנהייבן אַרומצוקרייזן און זאָל ער שוין אָנהייבן דעם קאַמף.

די זון איז אויפֿגעגאַנגען צום דריטן מאָל זינט ער האָט זיך אַרויס-
געלאָזט אויפֿן ים. איצט האָט דער פֿיש אַנגעהויבן אַרומצוקרייזן.
ער האָט ניט געקענט זען אין דעם שטריק-אויסבייג, אַז דער פֿיש
האַט אַנגעהויבן אַרומצוקרייזן. ער האָט נאָר געפֿילט, ווי דער דרוק

דער אַלטער און דער ים

פֿון שטריק לאַזט אַ ביסל אָפּ, און אים אָנגעהויבן צוריקצושלעפֿן מיט דער רעכטער האַנט. ער איז געוואָרן געשפּאַנט ווי שטענדיק, נאָר פונקט דעמאָלט ווען ער האָט דערגרייכט דעם פונקט, ווען ער וועט זיך ברעכן, האָט זיך אָנגעהויבן נאָכצוגעבן מערער שטריק, ער האָט אָנגעבויגן די אַקסלען און דעם קאָפּ אונטערן שטריק און גענומען ציען געלאָסן און רויק. ער האָט גענוצט ביידע הענט אין אַ וויגנדי-קער באַוועגונג און געפרוווט ציען וואָס מערער מיטן קערפּער און מיט די פֿיס. די אַלטע פֿיס און אַקסלען זענען געוואָרן שטאַף.

“ס’איז זייער אַ גרויסער קרייז”, האָט ער געזאָגט. “נאָר אַבי ער קרייזט”.

דערנאָך האָט דער שטריק מער ניט געוואָלט אַרײַנקומען און ער האָט אים געהאַלטן, ביז ער האָט געזען, ווי די טראַפנס פֿאַלן אַראָפּ פֿון אים אין דער זון. דערנאָך איז דער שטריק לויז געוואָרן און דער אַלטער האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויף די קני און אים צוריק אַראָפּגע-לאָזט אין פֿינצטערן וואַסער.

“ער דערגרייכט איצט דעם ווייטן טײל פֿון קרייז”, האָט ער גע-זאָגט. איך מוז צוהאַלטן אַלץ וואָס איך קען, האָט ער געטראַכט. די אַנשטרענגונג וועט פֿאַרקירצן יעדעס מאָל זײַן קרייז. איך וועל אים אַפֿשר קענען זען אין אַ שעה אַרום. איך מוז אים קודם בנִיקומען און דערנאָך וועל איך אים דערהרגענען.

נאָר דער פֿיש האָט געקרייזט פּאַמעלעך און דער אַלטער איז אין משך פֿון צוויי שעה געוואָרן אויסגעווייקט פֿון שווייס. ער האָט גע-פֿילט די מידקייט טיף אין די ביינער. נאָר די קרייזן זענען איצטער

ערנעסם העמינגוועי

געווען א סך קלענער, און פֿון שטריק-אויסבייג האָט ער געוווסט, אַז דער פֿיש האָט זיך געהאַטן אין איין אויפֿהייבן העכער, בעת ער איז געשוומען.

אַ שעה צייט האָט דער אַלטער געזען שוואַרצע פינטעלעך פֿאַר די אויגן. דער שווייס האָט באַזאַצן די אויגן און דעם שטערן. ער האָט קיין מורא ניט געהאַט פֿאַר די שוואַרצע פינטעלעך. זיי זענען געווען נאַרמאַל וועדליג דעם געשפּאַנטקייט, מיט וועלכן ער האָט געצויגן דעם שטריק. צוויי מאָל האָט ער אַבער געפֿילט, אַז ער האָלט בנים חלשן און אַז עס פֿאַרדרייט זיך אים דער קאַפּ און פֿון דעם איז ער געווען שטאַרק באַזאָרגט.

“איך טאָר זיך איצט ניט אונטערגעבן און שטאַרבן”, האָט ער גע- זאָגט. “איצטער אַז ער קומט יאָ אַרויס אַזוי ווונדערלעך. גאָט, העלף מיר אויסצוהאַלטן, גיב מיר אויסדויער. איך וועל זאָגן אַ הונדערט מאָל פֿאַטער אונדזערער’ און אַווע מאַר’י. נאָר ניט איצט”.

זאָל זיך דיר דאַכטן, אַז כִּהאַב שוין געזאָגט, האָט ער געטראַכט. איך וועל תּפֿילה טאָן שפעטער.

פּונקט דעמאָלט האָט ער געפֿילט אַ פּלוצעמדיק רייסן, קלאַפּן און טאַלעפען זיך אויפֿן שטריק, וואָס ער האָט געהאַטן מיט ביידע הענט. ס’איז געווען עפעס שאַרף, האַרט און שווער.

ער קלאַפט איצט אין דראַטשטריק מיט דער שפּיז, האָט ער גע- טראַכט. עס האָט געמוזט געשען. ער האָט עס געמוזט טאָן. ער וועט אפֿשר מוזן אויפֿשפּרינגען, כאַטש איך וויל בעסער, אַז ער זאָל איצט אַרומקרייזן. דאָס אויפֿשפּרינגען איז געווען גייטיק פֿאַר אים כּדי אַנ-

דער אלטער

און

דער ים

צופאמפען לופט. נאָר נאָך דעם קאָן יעדער שפרונג אויסברייטערן די
עפענונג פֿון האַקנווונד און ער קען זיך נאָך באַפֿרענען פֿון האַקן.

“שפּרינג ניט, פֿיש”, האָט ער געזאָגט. “שפּרינג ניט”.

דער פֿיש האָט זיך עטלעכע מאָל אָנגעשלאָגן אין דראַט און יעדעס
מאָל, ווען ער האָט אַ טרייסל געטאָן מיטן קאָפּ, האָט דער אַלטער נאָכ־
געלאָזט אַ ביסל שטריק.

איך מוז זען, אַז דער ווייטיק זינגער זאָל ניט ווערן ערגער, האָט
ער געטראַכט. מנין ווייטיק מאַכט ניט אויס. מנינעם קען איך קאָנ־
טראַדירן. נאָר זיין ווייטיק קען אים טרייבן צו משוגעת.

אַ ביסל שפעטער האָט דער פֿיש אויפֿגעהערט קלאַפֿן אין דראַט
און ווידער גענומען פּאַמעלעך אַרומקרענען. דער אַלטער האָט איצטער
ווידער צוריקגעוונען אַ היפש ביסל שטריק. ער האָט אָבער ווידער
אַ מאָל געפֿילט, אַז ער האָלט בנים חלשן. ער האָט אָנגעשעפּט אַ ביסל
ים־וואַסער מיט דער לִינקער האַנט און באַנעצט דעם קאָפּ. דערנאָך
האָט ער אַרויפֿגעגאַסן אַ ביסל מער וואַסער און געריבן דעם האַלדז
און נאָקו.

“איך האָב ניט קיין קראַמפֿן”, האָט ער געזאָגט. “ער וועט באַד
אַרויפֿקומען און איך קען אויסהאַלטן. דו מוזסט אויסהאַלטן. רעד
אַפֿילו ניט דערפֿון”.

ער האָט אַוועקגעקניט בנים שיפֿבוֿיגן און אויף אַ ווילד אַראַפֿגעלאָזט
דעם שטריק איבער דער פֿלייצע. איצט וועל איך אַ ביסל רוען, בעת
ער קרייזט אַרום אַזוי, און דערנאָך וועל איך זיך אויפהייבן און זיך

ערנעסט העמינגוועי

בעמען צו אים, ווען ער וועט אַרײַנקומען. ס'איז געווען אַ גרויסער נסיון צו רוען אַזוי אין שיפּבוּיגן און לאַזן, אַז דער פּיזש זאָל איין מאָל אַרומקרייזן, ניט פּאַרדירנדיק קיין שום שטריק. נאָר ווען די אַנשטרענגונג האָט געוויזן, אַז דער פּיזש האָט זיך אויסגעדרייט און קומט געענטער צום שיפּל, האָט דער אַטער זיך אויפּגעהויבן און גענומען אַרײַנציען אַזוי פּיזש שטריק, ווי ער האָט נאָר געקענט.

איך בין מידער ווי איך בין ווען ס'איז געווען, האָט ער געטראַכט, און דער שטראָמווינגט ווערט גרעסער. נאָר ס'וועט זיין גוט אים אַרײַנצוקרייגן אין אַט דעם ווינט. איך דאַרף דאָס נייטיק האָבן.

“איך וועל זיך אַפרוען אַ ביסל, ווען ער וועט זיך אויסדרייען, האָט ער געזאָגט. “איך פּיזש זיך אַ סך בעסער. זאָל ער אַזוי נאָך צוויי-דריי מאָל אַרומקרייזן און איך וועל אים האָבן.”

דער שטרויענער הוט איז געווען אַראַפּגערוקט אויף הינטן און ער איז אַראַפּגעזונקען אין שיפּבוּיגן מיטן צי פּון שטריק, ווען דער אַטער האָט דערפּילט, ווי דער פּיזש דרייט זיך אויס.

אַרבעט איצטער, פּיזש, האָט ער געטראַכט. איכ'ס דיך פּאַקן, ווען דו וועסט זיך ווידער אויסדרייען.

דער ים האָט זיך היפּש געהויבן, נאָר ס'איז געווען אַ פּיזשטער ווינט, וואָס איז גוט אויף אַהיימצושווימען.

“איך וועל באַזיך רודערן צו דרום און מערב”, האָט ער געזאָגט. “אַ מאַן ווערט קיין מאָל ניט פּאַרדירן אויפּן ים און דאָס איז אַ לאַג-נער אינדול”.

דער אַלטער
און
דער ים

בנים דריטן אויסדריי האָט ער צום ערשטן מאָל געזען דעם פֿיש.
ער האָט אים צו ערשט געזען ווי אַ טונקערן שאַטן. ס'האָט אים
געדויערט לאַנג אַפֿירצוקומען פֿון אונטערן שיפֿל און דער אַלטער
האָט ניט געגלייבט, אַז ער קען זיין אַזוי לאַנג.

“ניין”, האָט ער געזאָגט. “ס'איז ניט מעגלעך, ער זאָל זיין אַזוי
גרויס”.

ער איז אָבער יאָ געווען אַזוי גרויס און בנים סוף פֿון דעם אַרומ־
קרניז איז ער געקומען צו דעם אייבערפֿלאַך בלויז אַרום דרייסיק יאָרד
אָוועק און דער אַלטער האָט געזען זיין עק איבערן וואַסער, גרעסער ווי
אַ גרויסע קאָסע און בלאַס־געל איבערן טונקל־בלויען וואַסער. דער עק
האָט זיך צוריק אַרבינגעשאַרט אין וואַסער. און בעת דער פֿיש איז אַזוי
געשווומען אַ ביסל הינטער דעם אייבערפֿלאַך, האָט דער אַלטער גע־
קענט זען די ריזיקע מאַסע זינע און די פּורפורנע שטרעיַפֿן. די פֿלוס־
פֿעדערן אויף זיין רוקן זענען געווען אַראָפּגעלאָזט און די ריזיקע פֿלוס־
פֿעדערן פֿון דער ברוסט זענען געווען ברייט צעפֿעכערט.

אין דעם אַרומקרייז האָט דער אַלטער געקענט זען דאָס אויג פֿון
פֿיש און די צוויי גרויסע זויגפֿיש, וואָס זענען געשווומען אַרום אים.
טייַר מאָל זענען זיי געבליבן צוגעטשעפעט צו אים און אַן אַנדערש
מאָל זיך אָפּגעריסן און ליכט געשווומען אין זיין שאַטן. ביידע זענען
זיי געווען איבער דריי פֿוס די לענג און ווען זיי זענען געשווומען גיך,
האָבן זיי געשמיסן מיט די גופֿים ווי אַפֿיש.

דער אַלטער האָט געשוויצט, אָבער ניט פֿון דער זון, יעדעס מאָל
ווען דער פֿיש האָט זיך אַ דריי געטאַן, האָט דער אַלטער צוגעצויגן

ערנעסט העמינגוועי

און געוועזען מער שטריק און ער איז געווען זיכער, אז ווען ער וועט זיך נאך צוויי מאָל אויסדרייען, וועט ער האָבן אַ געלעגנהייט אַרײַנג-צושיסן אין אים דעם האַרפּון.

איך מוז אים אָבער קריגן נעענטער, נעענטער, נעענטער, האָט ער געטראַכט. איך טאָר ניט ציילן אין קאָפּ, נאָר אין האַרץ אַרײַנג.

“האַלט זיך רויק און זײַ שטאַרק, אַלטיטשקער”, האָט ער געזאָגט. בײַם גײעם קרײַז איז דער רוקן פֿון פֿיש געווען אין דרויסן, נאָר ער איז געווען אַ ביסל צו ווייט אַוועק פֿון שײַפל. בײַם נאַענטסטן קרײַז איז ער נאָך אַלץ געווען ווייט אַוועק, נאָר העכער אַרויס פֿון וואַסער און דער אַלטער איז געווען זיכער, אז בײַם צוקריגן מערער שטריק וועט ער אים באַדד האָבן נאַענט צום שײַפל.

ער האָט געהאַט צוגעגרייט דעם האַרפּון נאָך פֿאַנג צוריק און דער קנויף דינער שטריק איז געלעגן אין אַ קנעלעכדיק קייש, דער עק פֿון שטריק איז געווען גוט צוגעבונדן צום האַקן פֿון שיפֿבוִיגן.

דער פֿיש איז איצטער אַרײַנגעקומען אין זײַן אַרומקרייז — רויק און ווונדערלעך שײַן, און בלויז זײַן גרויסער עק האָט זיך באַוועגט. דער אַלטער האָט אים איצט געצויגן און געשלעפט מיט אַלע כוחות פֿדי אים אַרײַנצוברענגען נעענטער. אַ רגע האָט זיך דער פֿיש אויס-געדרייט אויף אַ זײַט. דערנאָך האָט ער זיך אויסגעגלייכט און ווידער אַנגעהויבן אַרומצוקרייזן.

“איך האָב אים אַ ריר געטאָן”, האָט דער אַלטער געזאָגט. “צו פֿיש אַ ריר געטאָן”.

דער אַלטער
און
דער ים

עס איז אים ווידער געוואָרן נישט גוט, נאָר ער האָט זיך אָנגע-
האַלטן אין דעם גרויסן פֿיש מיט אַלע פֿאַרבליבענע כוחות. איך
האָב אים אַ ריר געטאָן, האָט ער געטראַכט. אפֿשר וועט מיר דאָס
מאָל געלינגען אים צוצושלעפֿן נעענטער. שלעפט, הענט, ציט, האָט
ער געטראַכט. האָט זיך, פֿיס. האָב אויסדויער, קאָפּ. טוט דאָס פֿאַר
מיר. דו האָסט זיך קיין מאָל ניט אונטערגעגעבן. דאָס מאָל וועל איך
אים אַריבערציען.

נאָר וואָס מער ער האָט זיך אָנגעשטרענגט, נאָך איידער דער פֿיש
איז צוגעקומען נעענטער, אַלץ מידער איז ער געווען. ער האָט גע-
שלעפט מיט אַלע כוחות, נאָר דער פֿיש האָט אַ צאָפֿל געטאָן, זיך
אויסגעגלייכט און אַוועקגעשוומען.

“פֿיש”, האָט דער אַלטער געזאָגט. “וועסט שטאַרבן סײַ ווי סײַ.
מוסטו מיך אויך דערהרגענען?”

אַזוי אַרום קען מען גאַרניט אויפֿטאָן, האָט ער געטראַכט. אין מוײַ
איז אים געווען צו טרוקן צו רעדן, נאָר ער האָט איצט ניט געקענט
אויסשטרעקן אַ האַנט אָנצושעפֿן אַ ביסל וואַסער. דאָס מאָל מוז איך
אים צוציען אַהער, האָט ער געטראַכט. איך וועל ניט אויסהאַלטן,
אויב ער וועט זיך נאָך פֿאַנג אַזוי דרייען. וועסט יאָ אויסהאַלטן, האָט
ער זיך אַזיין געזאָגט. דו קאַנסט אייביק אויסהאַלטן.

בײַם נײַעם דריי האָט ער אים שיר ניט געפֿאַקט. נאָר דער פֿיש
האַט זיך ווידער אויסגעגלייכט און פֿאַמעלעך אַוועקגעשוומען.

דו דערהרגעסט מיך, פֿיש, האָט דער אַלטער געטראַכט. נאָר דו
האַסט אַ רעכט דערצו. איך האָב נאָך קיין מאָל ניט געזען אַ גרעסער,

ערנעסט העמיננוועי

אָדער אַ שענער, אָדער אַ רויקער און אַ נאַבעלער באַשעפֿעניש ווי דו
ביסט, ברודער. קום און הרגע מיך. עס אַרט מיך ניט, ווער ס'זועט
וועמען דערהרגענען.

איצטער ווערסטו צעמישט, האָט ער געטראַכט. דו מוזסט זען, אַז
דער קאַפּ זאָל דיר זיין קלאַר. זע, דער קאַפּ זאָל דיר זיין קלאַר און
זינד ווי אַ מאַן. אָדער ווי אַ פֿיש, האָט ער געטראַכט.

“דו הערסט, קאַפּ”, האָט ער געזאָגט מיט אַ קול, וואָס ער האָט
קוים געקענט הערן. “דו זאָלסט מיר זיין קלאַר. קלאַר זאָלסטו מיר
זיין”.

נאָך צוויי מאָל איז געשען דאָס זעלבע בני יעדן אַרומדריי.

איך ווייס ניט, האָט דער אַלטער געטראַכט. ער האָט יעדעס מאָל
געהאַלטן בנים צוזאַמענברעכן. איך ווייס ניט. איך וועל אָבער פרווון
נאָך אַ מאָל.

ער האָט נאָך אַ מאָל געפרוּווט. דער פֿיש האָט זיך ווידער אויסגע-
גלייכט און פאַמעלעך אָפּגעשווומען, פֿאַכענדיק מיטן גרויסן עק אין
דער לופֿטן.

איך וועל נאָך אַ מאָל פרווון, האָט דער אַלטער צוגעזאָגט, כאַטש
די הענט זענען געווען צעבראַכן און ער האָט געקאָגט זען בלויז אין
פֿאַרזויף פֿון געצייגטע סעקונדן.

ער האָט געפרוּווט נאָך אַ מאָל און ס'איז ווידער געווען די זעלבע
זאָל.

דער אַלטער
און
דער ים

ער האָט צונויפֿגעזאַמלט זיין גאַנצן ווייטיק און אַלץ וואָס איז אים איבערגעבליבן פֿון די פּוּחות און פֿון פֿאַרלוירענעם שטאַלץ, און דאָס אַלץ אַנטקעגנגעשטעלט דעם פֿיש, און דער פֿיש האָט זיך דערנעענ־טערט און איז געשווומען אויף דער זייט, כּמעט אַנגערירט מיטן מויל די פּלאַנקענס פֿון שייף און אַנגעהויבן פֿאַרבנייגן דאָס שייפֿל, לאַנג, טיף, ברייט, זיבערדיק און געשטרייפֿט מיט פּורפור און כּמעט שטענ־דיק אין וואַסער.

דער אַטער האָט אַפּגעלאָזט דעם שטריק, אַרויפֿגעדייגט דעם פֿוט און אויפֿגעהויבן דעם האַרפּון אַזוי ווייט ווי ער האָט נאָר געקענט און אים אַראָפּגעלאָזט מיט אַלע פּוּחות און מיט מער ווי אַלע פּוּחות אין דער זייט פֿון פֿיש, הינטער די פֿלוספּעדערן פֿון דער גרויסער ברוסט, וואָס האָט זיך הויך געהויבן אין דער לופֿטן, אַזוי הויך ווי דעם אַלטנס ברוסטקאַסטן. ער האָט געפֿילט, ווי דאָס אַיזן לאָזט זיך אַראָפּ און ער האָט נאָכגעשטופֿט זיין גאַנץ געוויכט נאָך דעם.

מיטן טויט אין אים איז ערשט דער פֿיש געקומען צום לעבן, זיך אויפֿגעהויבן הויך אין וואַסער, ווייזנדיק די גאַנצע לענג און ברייט, זיין גאַנצע גבורה און זיין גאַנצע שיינקייט. עס האָט אויסגעזען, גלייך ווי ער וואָלט געהאַנגען אין דער לופֿטן איבער דעם אַלטן אין שייפֿל. דערנאָך איז ער אַראָפּגעפֿאַרן אין וואַסער מיט אַ קראַך, וואָס האָט אַרויסגעשאַטן אַ שפּרייטע אַויפֿן אַלטן און אויפֿן גאַנצן שייפֿל.

דעם אַלטן האָט זיך געגלוסט צו חלשן, ער האָט זיך געפֿילט ניט־געזונט און ער האָט ניט געקענט גוט זען. נאָר ער האָט אַפּגערייניקט דעם האַרפּונשטריק און אים געלאָזט לויפֿן פּאַמעלעך דורך די רויע

ערנעסט העמינגוועי

הענט און — ווען ער האָט ווידער געקענט זען — האָט ער געזען, ווי דער פֿיש לײַגט אויפֿן רוקן מיטן זיבבערנעם בויך אַרויף. דער פֿניץ פֿון האַרפֿון איז געווען זײַטיק אַרײַנגעשטעקט אין דער פֿלייצע פֿון פֿיש און דער ים האָט זיך גערייטלט מיטן בלוט פֿון זײַן האַרצן. פֿריער איז דאָס בלוט געווען טונקל אין בלויען וואַסער, מער ווי אַ מײַל די טיף. דערנאָך האָט זיך עס אויסגעשפּרייט ווי אַ וואַלקן. דער פֿיש איז געווען זיבבערדיק און איז שטיי געשווומען מיט די כוואַל־לײַעס.

דער אַלטער האָט פֿאַרזיכטיק אַרײַנגעקוקט אין דעם בלייצשטראַל פֿון דער וויזיע, וואָס ער האָט געהאַט, פֿאַרלייגט צוויי שטיקער האַר־פּונשטריק אויפֿן שיפֿבויגן און אַרומגענומען דעם קאַפּ מיט די הענט. "מײַן קאַפּ דאַרף איצט זײַן קלאַר", האָט ער געזאָגט צום האַלץ פֿון שיפֿבויגן. "איך בין אַ מידער אַלטער מאַן. נאָר איך האָב דער־הרגעט דעם פֿיש, מײַן ברודער, און איצט מוז איך זיך נעמען צו שקלאַפֿישער אַרבעט".

איצטער מוז איך צוגרייטן די פעטלײַעס און דעם שטריק אים אַרויפֿצוציען, האָט ער געטראַכט. אַפֿילו ווען מיר וואַלטן געווען צוויי און עס וואַלט זיך אונדז אַננגעגעבן אים אַרויפֿצושלעפֿען אַהער, וואַלט מײַן שיפֿל אים ניט געקענט האַלטן. איך מוז אַלץ צוגרייטן, דערנאָך אים אַרײַנברענגען און אים גוט צובינדן און אַנציען דעם מאַסט און לָאָזן דעם זעגל אויפֿן וועג אַהיים.

ער האָט אַנגעהויבן שלעפֿען דעם פֿיש, ער זאָל אים האַבן לענג אויס דעם שיפֿל, כּדי ער זאָל קענען דורכלאָזן אַ שטריק דורך זײַנע

דער אַלטער
און
דער ים

נאַזלעכער און צובינדן דעם קאַפּ צום שיפּבוּיגן. איך וויל אים זען,
האַט ער געטראַכט, אים אַנרירן און אים פֿילן. ער איז מײַן אוצר,
האַט ער געטראַכט. נאָר ניט דערפֿאַר וויל איך אים אַנרירן. מיר
דאַכט זיך, אַז כ׳האַב געפֿילט זײַן האַרץ, האַט ער געטראַכט, ווען איך
האַב אַרײַנגעשאַסן די האַרפּונפֿינגל. ברענג אים אַרײַן און באַפֿעסטיק
אים און פֿאַרצי די פעטליע אַרום זײַן עק און נאָך אַ פעטליע אַרום
בוּיך און בינד אים צו צום שיפֿל.

“נעם זיך צו דער אַרבעט, אַטיטשקער”, האַט ער געזאָגט און גע-
נומען אַ טרונק וואַסער. “איצט אַז דער קאַמף איז אַריבער, קומט
ערשט די פּאַסקודנע אַרבעט.”

ער האַט אַרויפֿגעקוקט צום הימל און דערנאָך אַראַפּ צום פֿיש. ער
האַט פֿאַרזיכטיק געקוקט אויף דער זון. ס׳איז ניט אַ סך שפּעטער
פֿון מיטן טאָג, האַט ער געטראַכט. און דער ווינט הייבט זיך. די
שטריק האָבן איצט גאַרניט די ווערט. דאָס ייִנגל און איך וועלן זיי
צעשניידן, ווען מיר וועלן זײַן אין דער היים.

“קום אַהער, פֿיש”, האַט ער געזאָגט. נאָר דער פֿיש איז ניט גע-
קומען. ער איז געלעגן און זיך געטאַפּטשעט אין די וואַסערן און דער
אַטער האַט זיך צוגערוקט מיטן שיפֿל צו אים.

ווען ער האַט זיך אויסגעגלייכט מיט אים און דער קאַפּ פֿון פֿיש
איז געווען נאָענט צום שיפּבוּיגן, האַט ער זיך ניט געקענט אָפּווי-
דערן פֿון זײַן גרייס. ער האַט אָפּגעבונדן דעם האַרפּונשטריק, אים
דורכגעלאָזט דורך די אַטעם־פֿלינגל פֿון פֿיש אין זײַן פּיסק, איין מאָל
אַרומגעדרייט אַרום דער שווערד און אַרויסגעלאָזט דעם שטריק דורך

ערנעסט העמינגוועי

דעם אנדערן באַזפֿליגל און צוגעקניפט שטאַרק דעם שטריק צום האַקן פֿון שיף. דערנאָך האָט ער אָפּגעהאַקט דעם שטריק און איז צוגע-
גאַנגען צו דער אַנדערער זיט זיך נעמען צום עק. דער פֿיש איז
איצט געוואָרן אין גאַנצן זיבערדיק אַנשטאַט פּערפֿלדיק-זיבערדיק
און די שטרעפֿן זענען געווען פֿון זעלבן בלייך-פֿיאַלעטן קאַליר ווי
דער עק. זיי זענען געווען ברייטער פֿון אַ מענערשער האַנט מיט צע-
שפּרייטע פֿינגער. און די אויגן פֿון פֿיש האָבן אויסגעזען קאַלט און
פֿראַסטיק ווי שפּיגלען אַדער ווי ביי אַ הייליקן אויף אַ פּראַצעסיע.
"אַנדערש האָב איך אים ניט געקענט דערהרגענען", האָט דער אַל-
טער געזאָגט. ער האָט זיך געפֿילט בעסער און דער קאַפּ איז אים
געווען קלאַר. אַרום און אַרום וועגט ער אַוודאי אַריבער פֿופֿצן הונ-
דערט פֿונט, האָט ער געטראַכט. אפֿשר אַ סך מער. אויב מיר'ן רע-
כענען, אָז ער האָט די ווערט אַרום דרייסיק סענט אַ פֿונט...

"איך דאַרף האָבן אַ בלייבער דערפֿאַר", האָט ער געזאָגט. "אַזוי קלאַר
איז מיר נאָך ניט דער קאַפּ. נאָר איך האָלט, אָז דער גרויסער די-
מאָדזשיאַ וואָלט הענט שטאַלצירט מיט מיר. איך האָב ניט געהאַט
קיין ביינער-שפּאַרן. נאָר די הענט און די פֿלייצע טוען מיר אויף אַן
אמתן וויי". איך בין נייגעריק צו וויסן, וואָס דאָס איז אַזוינס אַ ביינער-
שפּאַרן, האָט ער געטראַכט. אפֿשר האָבן מיר דאָס און מיר ווייסן
אַפֿילו ניט דערפֿון.

ער האָט באַפֿעסטיקט דעם פֿיש אויף אַזע זיטן פֿון שיפֿל — פֿון
פֿאַרנט, פֿון הינטן, פֿון די זיטן. ער איז געווען אַזוי גרויס, אָז ס'איז
געווען גלייך ווי ער וואָלט צוגעבונדן אַ סך אַ גרעסער שיפֿל צו זיין

דער אַלטער
און
דער ים

שיפֿל. ער האָט אָפּגעשניטן אַ שטיק פֿון שטריק און פֿאַרבונדן דעם פּיסק פֿון פֿיש. דערנאָך האָט ער אָנגעצויגן מאַסט און זעגל און דאָס שיפֿל האָט זיך גענומען רירן פֿון אַרט. אַ האַלב פֿינגערדיקער האָט ער געזעגלט אין דער ריכטונג פֿון דרום־מערבֿ.

ער האָט ניט געדאַרפֿט קיין קאַמפּאַס צו וויסן, וווּ דרום־מערבֿ איז. ער האָט נאָר געדאַרפֿט דעם באַריר פֿון ווינט און דעם צוג פֿון זעגל. אַזאַ מיך בעסער אַרויסלאָזן אַ קליינעם שטריק מיט אַ לעפֿל און זען צו קריגן עפעס עסן און טרינקען צו דערקוויקן דאָס האַרץ. ער האָט אָבער ניט געקענט געפֿינען קיין לעפֿל, און די סאַרדינקעס זענען גע־ווען פֿאַרלויבט. ער האָט צוגעטשעפעט אַ שטיק געדע גראַזאָאָטע פֿון גאַרף צום קווערשטאַנג און עס אַזוי לאַנג געשאַקלט, ביז קליינע שרומפלעך זענען אַראָפּגעפֿאַן אויפֿן פֿלאַנקען פֿון שיפֿל. דער אַלטער האָט אָפּגעריסן זייערע קעפֿלעך מיט די נעגל און זיי געגעסן, קייענדיק די שאַר און די עקלעך. זיי זענען געווען גאַר קליין, נאָר ער האָט גע־וויסט, אַז זיי זענען זייער נאַרהאַפֿטיק, און זיי זענען געווען באַטעמט. דער אַלטער האָט נאָך געהאַט אויף צוויי מאָל וואַסער צו טרינקען אין דער פֿראַש. און ער האָט גענומען אַ העלפֿט דערפֿון, נאָך דעם ווי ער איז פֿאַרטיק געוואָרן מיט די שאַלפֿישלעך. אונטער די אומשטענדן האָט דאָס שיפֿל נישקשהדיק געזעגלט. ער האָט געקענט זען דעם פֿיש און ער האָט נאָר באַדאַרפֿט אַ קוק טאָן אויף די הענט און שפּירן דעם רוקן צו וויסן, אַז ס'איז טאַקע געשען אויף אַן אמת און אַז ס'איז ניט געווען קיין חלום. איין מאָל, נאָענט צום סוף, ווען ער האָט זיך גע־פֿידט אַזוי שדעכט, האָט ער געמיינט, אַז ס'איז אַ חלום, ווען ער האָט

ערנעסט העמינגוועי

אבער געזען דעם פֿיש אַרויסקומען פֿון וואַסער און ווי ער הענגט אין דער לופט און גיט זיך ניט קיין ריר פֿאַרן אַרונטערפֿאַלן, איז ער געווען זיכער, אַז ס'איז געשען עפעס אַן אויסטערלישע זאַך וואָס איז ממש אומגלייבאָר. ער האָט דעמאָלט ניט געקענט זען גוט, כאַטש איצטער האָט ער געקענט זען אַזוי גוט ווי שטענדיק.

איצטער האָט ער געוואָסט, אַז דער פֿיש איז דאָ און אַז זינע הענט און זיין פֿרייצע זענען ניט קיין חרום. די הענט פֿאַרהייבן זיך גיך, האָט ער געטראַכט. איך האָב גענוג געבלוטקט, זיי זאָלן ווערן ריין און דאָס זאָלצוואַסער וועט זיי אויסהייבן. דאָס טונקעלע וואַסער פֿון באַדף איז דער גרעסטער היילער אין דער וועלט. אַלץ וואָס איך מוז טאָן איז זען, אַז דער קאַפּ זאָל מיר ניט ווערן צעמישט. די הענט האָבן זייער אַרבעט אָפּגעטאָן און מיר זעגלען ווי עס דאַרף צו זיין. מיט זיין פֿאַרמאַכטן מויל און מיט זיין אַרויסגעטאַרטשעטן עק זעגלען מיר ווי ברידער. דערנאָך איז בנים אַלטן דער קאַפּ געוואָרן אַ ביסעלע ניט־קלאַר און ער האָט געטראַכט: ברענגט ער מיך אַריין, אָדער ברענג איך אים אַריין? ווען איך זאָל אים שטופן פֿון הינטן, וואָלט ניט געווען קיין פֿראַגע. אָדער ווען דער פֿיש וואָלט אַן שטאַלץ גע־לעגן אין שיפֿ, וואָלט אויך קיין פֿראַגע ניט געווען. נאָר זיי האָבן געזעגלט צוזאַמען, געקניפט און געבונדן איינס צום אַנדערן, און דער אַלטער האָט געטראַכט: זאָל ער מיך אַריינברענגען, אויב ער האָט הנאה דערפֿון. איך בין בעסער פֿון אים בלויז מיט מיינע קונגן און ער האָט מיר ניט געוואָלט טאָן קיין שלעכטס.

דער אלטער

און

דער ים

ווי האבן זיך ווייטער געגליטשט און דער אלטער האט געוויקט
די הענט אין זאלצוואסער און געטאן אלץ, אז דער קאפ זאל אים זיין
קלאר. פון די וואַקנס אין דער הייך האט דער אלטער געוואסט, אז
דאס ווינטל וועט בלאזן אַ גאַנצע נאַכט. דער אלטער האט ניט אויפֿ-
געהערט צו קוקן אויפֿן פֿיש צו זיין זיכער, אַז ס'איז טאַקע אמת.
ס'האט גענומען אַ שעה, ביז דער הנפֿיש איז אים באַפֿאַן.

דער הנפֿיש איז ניט געקומען אומגעריכט. ער איז אַרויפֿגעקומען
פֿון די טיפֿענישן פֿון וואַסער, ווען דער בלוטוואַקן האט זיך אַראַפֿגע-
לאָזט און צעשפּרייט אין מײַלנטיפֿן ים. ער איז אַרויפֿגעקומען אַזוי גיך
און אַן שום וואַרענונג, אַז ער האט אַזש אויפֿגעבראַכן דעם אייבער-
פֿלאַך פֿון ברויען וואַסער און אויפֿגעגלאַנצט אין דער זון. דערנאָך איז
ער צוריקגעפֿאַן אין ים אַרײַן און דערשנאַפט דעם ריח און גענו-
מען שווימען אין דער זעלבער ריכטונג, וואַס דאָס שיפֿל און דער פֿיש.

טייף מאַל האט ער פֿאַרלוירן דעם ריח. נאָר ער האט אים ווידער
דערשנאַפט, אַדער בלוז אַ זכר פֿון אים, און געשוואַמען גיך און האַרט.
ס'איז געווען אַ ריזיקער הנפֿיש, באַשאַפֿן אויף צו שווימען אַזוי גיך
ווי דער גיכסטער פֿיש אין ים און אַלץ אויף אים איז געווען פרעכֿ-
טיק שייך, נאָר ניט דער פּיסק. דער רוקן איז געווען בלוי ווי ביי אַ
שווערדפֿיש און דער בויך זיבערדיק און די פֿעל גלאַטיק און שייך.
ער איז געווען געבויט ווי אַ שווערדפֿיש, אַחוץ דעם ריזיקן פּיסק,
וואַס איז געווען פֿעסט פֿאַרהאַקט, ווען ער איז גיך געשוואַמען אונטער
דעם אייבערפֿלאַך, שניידנדיק דאָס וואַסער מיט די גרויסע פֿלוס-
פֿעדערן. אינעווייניק, צווישן די פֿאַרמאַכטע טאַפֿליפֿן פֿון פּיסק, זע-

ערנעסט

העמינגוועי

נען די אַכט שורות ציין ניט געווען ווי די געוויינטלעכע פיראַמידיש געפֿורעמטע ציין בני די מערסטע הניפֿיש, נאָר געפֿורעמט ווי מענטש־לעכע פֿינגער (ווען זיי זענען האַרט און שטנף ווי חיהשע בעגל). זיי זענען כמעט געווען אַזוי לאַנג ווי דעם אַלטנס פֿינגער און אויף ביי־דע זייטן געהאַט שנעלדיקע שאַרפֿן ווי פֿון אַ ראַזיר־מעסער. דאָס איז אַ פֿיש, וואָס איז באַשאַפֿן געוואָרן זיך צו שפּיזן מיט אַלע פֿיש פֿון ים, וואָס זענען גענוג פֿעסט און שטאַרק און באַוואַפֿנט ניט צו האַבן קיין אַנדער שוואַ. ער האָט איצט אַנגעהויבן גיכער צו יאָגן, דערשמעקנדיק דעם פֿרישערן ריח, און די בלויע פֿלוספֿעדערן האַבן געשניטן דאָס וואַסער.

ווען דער אַטער האָט אים געזען קומען האָט ער געוויסט, אַז דאָס איז אַ הניפֿיש, וואָס האָט גאָר קיין מורא ניט און וועט טאָן אַלץ וואָס עס גלוסט זיך אים. דער אַטער האָט צוגעגרייט דעם האַרפֿון און דעם שטריק, צוקוקנדיק ווי דער הניפֿיש קומט אָן. דער שטריק איז געווען קורץ, ווייל עס האָט געפֿעלט דאָס שטיק מיט וועלכן ער האָט צוגעבונדן דעם פֿיש.

דעם אַלטנס קאַפּ איז איצט געווען קלאַר און פֿריש און פֿול מיט אַנטשאַסנקייט, נאָר מיט ווייניק האַפֿענונגען. עס איז געווען צו גוט, אַז עס זאָל לאַנג אַזוי דויערן, האָט ער געטראַכט. ער האָט גוט אַ קוק געטאָן אויפֿן גרויסן פֿיש און געטראַכט, אַז ס'האַט אַפֿשר יאָ געקענט זיין אַ חלום. איך קען אים ניט צוריקהאַלטן, נאָר אַפֿשר וועל איך אים קענען פֿאַקן. "דענטוסאַ", האָט ער געטראַכט. אַ קלדה אויף זיין מוטער.

דער אַלטער

און

דער ים

דער הַנפֿיש האָט זיך דערנענטערט, און ווען ער איז באַפֿאַן
דעם פֿיש, האָט דער אַלטער געזען, ווי זײַן מויל עפֿנט זיך, און זײַנע
אויסטער־ישע אויגן און די שאַרפֿע צייג, בעת זיי האָבן זיך אננגע-
ביסן אין פֿלייש איבערן עק. דער קאַפּ פֿון הַנפֿיש איז געווען אויסערן
וואַסער און זײַן רוקן האָט זיך אַרויסגעהויבן און דער אַלטער האָט
געקענט הערן דאָס גערודער פֿון הויט און פֿלייש בײַם גרויסן פֿיש.
ער האָט אָנגעציילט דעם האַרפֿון צום קאַפּ פֿון הַנפֿיש — אויף אַן
אַרט, וווּ די פֿיניעס צווישן די אויגן זענען זיך צוזאַמענגעקומען מיט
דער פֿיניע, וואָס איז געדאַפֿן גלייך פֿון דער נאַז. עס זענען אָבער
ניט געווען אַזעלכע פֿיניעס. ס'איז בלויז געווען דער שווערער שאַר-
פֿער בלוייער קאַפּ און די גרויסע אויגן און דער פֿאַרצוקנדיקער פֿיסק.
נאָר דאָס איז געווען די ריכטונג פֿון מוח און אַהין האָט דער אַלטער
געציילט. מיט די פֿאַרבֿלוטיקטע הענט האָט ער אָפּגעפֿאַזט דעם האַר-
פֿון — ער האָט עס געטאַן אַן שום האַפֿענונג, נאָר מיט פֿעסטקייט און
מיט אַ סך בייזווייליקייט.

דער הַנפֿיש האָט זיך איבערגעקערט און דער אַלטער האָט געזען,
אַז זײַן אויג איז אויסגעפֿאַשן און טויט. און דערנאָך האָט ער זיך וויי-
דער איבערגעקערט, פֿאַרפֿאַנטערנדיק זיך אין צוויי שטייפֿן פֿון
שטריק. דער אַלטער האָט געוויסט, אַז ער איז אַזוי גוט ווי טויט, נאָר
דער הַנפֿיש האָט עס ניט געוואָלט אָננעמען. דערנאָך, אויפֿן רוקן,
מיטן פֿאַטערנדיקן עק און קלאַפֿנדיקן פֿיסק, האָט דער הַנפֿיש גע-
שניטן דאָס וואַסער ווי אַ יאָגשיפֿל. דאָס וואַסער איז געווען ווייט פֿון
פֿאַטשנדיקן עק און דריי פֿערטל פֿון זײַן גוף איז איצט געווען איבערן

ערנעסט העמינגוועי

וואסער, בעת דער שטריק האָט זיך אָנגעצויגן, אַ צאָפּל געטאָן און זיך צעריסן. דער הַנְפִּיש איז געלעגן שטיף אַ ווּנל אויף דעם איי-בערפֿלאַך און דער אַלטער האָט געקוקט אויף אים; דערנאָך האָט ער זיך פֿאַמעלעך אַראָפּגעלאָזט אין וואַסער.

“ער האָט מיטגענומען אַרום פֿערציק פֿונט מיט זיך”, האָט דער אַלטער הויך געזאָגט. ער האָט אויך מיטגענומען מנין האַרפּון און אַדע שטריק, האָט ער געטראַכט, און מנין פֿיש בלוטיקט איצט ווידער און עס וועלן באַד קומען אַנדערע.

ער האָט מער ניט געוואָלט קוקן אויפֿן פֿיש, זינט ער איז געוואָרן אַזוי צעקאַדיעטשעט. דאָס באַפֿאַלן דעם פֿיש איז געווען גלייך ווי מען וואָלט אים באַפֿאַלן.

איך האָב אָבער דערהרגעט דעם הַנְפִּיש, וואָס איז באַפֿאַלן מנין פֿיש, האָט ער געטראַכט, און ער איז געווען דער גרעסטער “דענטור-סאָ”, וואָס איך האָב ווען געזען. און איין גאָט ווייסט וואָס פֿאַר אַ גרוי-סע “דענטוסאָס” כ’האָב אין מנין לַעבן געזען.

ס’איז געווען צו גוט, אַז ס’זאָל אָנהאַלטן אַזוי, האָט ער געטראַכט. איצט וואָלט איך געוואָלט, עס זאָל געווען זיין אַ חלום און אַז איך זאָל אים ניט האָבן געכאַפט, דעם גרויסן פֿיש, און בעסער געלעגן אַליין אין בעט אויף די צייטונגען.

“נאָר אַ מענטש ווערט ניט באַשאַפֿן פֿאַר דורכפֿאַלן”, האָט ער גע-זאָגט. “אַ מענטש קען אומגעבראַכט ווערן, צעשטערט ווערן, אָבער באַזיגן קען מען אים ניט. עס טוט מיר אָבער באַנג, וואָס איך האָב

דער אַלטער און דער ים

דערהרגעט דעם פֿיש, האָט ער געטראַכט. די ערגסטע צייט קומט
איצט און איך האָב אַפֿילו ניט דעם האַרפּון. דער "דענטוסאַ" איז
גרויזאַם און שטאַרק און שכּדיק. נאָר איך האָב געהאַט מער שכּד
פֿון אים. אפֿשר ניט, האָט ער געטראַכט, אפֿשר בין איך געווען בעסער
באַוואַפֿנט.

"טראַכט ניט, אַלטיטשקער", האָט ער הויך געזאָגט. "זעגל ווייטער
און נעם אַלץ אָן פֿאַר דיב".

איך מוז אָבער טראַכטן, האָט ער געטראַכט. דאָס איז אַלץ, וואָס
מיר איז איבערגעבליבן. דאָס און בייסבאַל. איך בין נניגעריק, ווי
אזוי דעם גרויסן די־מאַדזשיאַ וואָלט געווען געפֿען דער אופֿן, ווי איך
האָב אים דערפֿאַנגט אין מוח. ס'איז גאַרניט געווען אַזאַ גרויסע זאַך,
האָט ער געטראַכט. יעדער מאַנספֿאַרשויך קען עס טאָן. האַלטסטו
אָבער ניט, אַז מיינע הענט זענען מיר געווען אַזאַ שטער ווי דיר די
ביינער־שפֿאַרן? איך קען ניט וויסן. איך האָב קיין מאַל ניט געהאַט
צו טאָן מיט די פּיאַטעס, אויסער ווען עפעס האָט מיר געגעבן אַ
שטאָך ביים שווימען און פֿאַראַזיזירט דעם אונטערשטן פֿוס און דער
וויטיק איז געווען ניט אויסצוהאַלטן.

"טראַכט וועגן אַ פֿרייעכערער זאַך, אַלטיטשקער", האָט ער גע־
זאָגט. "מיט יעדער רגע ביסטו איצט געענטער אַהיים. ס'איז זיכטער
צו זעגלען מיט פֿערציק פֿונט ווייניקער".

ער האָט גאַנץ גוט געוויסט, וואָס עס קען געשען, ווען ער וועט דער־
גרייכן דעם אינעווייניקסטן טייל פֿון וואַסערשטראָם. נאָר ער האָט
איצט גאַרניט געקענט טאָן דערצו.

ערנעסט העמינגוועי

"יא, איך קען יא עפעס טאן, האט ער הויך געזאגט. "איך קען
צובינדן דאס מעסער צו איינעם פון די רודערס".

ער האט טאקע אזוי געטאן.

"אט אזוי", האט ער געזאגט. "איך בין נאך ארץ אן אלטער מאן.
איך בין אבער ניט אומבאוואָפֿנט".

דאָס ווינטל איז איצט געווען פֿריש און דאָס זעגלען גוט. ער האָט
בלויז געקוקט אויפֿן פֿאָדערשטן טייל פֿיש און אַ ביסל האָפֿענונג האָט
זיך צו אים אומגעקערט.

ס'איז נאָריש ניט צו האָפֿן, האָט ער געטראַכט. חוץ דעם, גלייב
איך, אַז ס'איז אַ זינד. טראַכט ניט וועגן קיין זינד, האָט ער געטראַכט.
עס זענען איצט דאָ גענוג אַנדערע צרות אָן זינד. איך ווייס אין גאַנצן
ניט, וואָס דאָס איז אזוינס.

איך פֿאַרשטיי ניט, וואָס דאָס איז, און איך בין ניט זיכער, צי איך
גלייב אין דעם. אפֿשר איז עס געווען אַ זינד צו דערהרגענען דעם
פֿיש. איך שטעל זיך פֿאַר, אַז יא, ניט געקוקט אויף דעם, וואָס איך
האַב עס געטאָן אויף צו קאַנען לעבן און צו שפּינן אַ סך מענטשן.
אויב אזוי, איז אַרץ אַ זינד. טראַכט ניט פֿון קיין זינד. ס'איז שוין
אַ ביסל צו שפּעט דערויף און עס זענען דאָ מענטשן, וואָס קריגן באַ-
צאַלט דערפֿאַר. זאָלן זיי טראַכטן דערפֿון. דו ביסט געבוירן געוואָרן
צו זיין אַ פֿישער, ווי די פֿיש זענען געבוירן געוואָרן צו זיין פֿיש.
סאָן פּעדראַ איז געווען אַ פֿישער, ווי אויך דער פֿאַטער פֿון גרויסן
די-מאָדושיאַ.



דער אַלטער

און

דער ים

ער האָט אָבער לײב געהאַט צו טראַכטן וועגן אַלע זאַכן, אין וועל-
כע ער איז אַ מאַל געווען פֿאַרמישט. אַזוי ווי ס'איז גאַרניט געווען
צו לײענען און ער האָט ניט געהאַט קיין ראַדיאָ, האָט ער אַ סך גע-
טראַכט און ניט אויפֿגעהערט צו טראַכטן פֿון זינד. דו האָסט ניט
דערהרגעט דעם פֿיש בלויז כדי צו בלײבן לעבן און אים פֿאַרקויפֿן
פֿאַר שפּיז, האָט ער געטראַכט. דו האָסט אים דערהרגעט צוליב
גאוזה און ווײל דו ביסט אַ פֿישער. דו האָסט אים לײב געהאַט, ווען
ער האָט געדעכט, און לײב געהאַט שפּעטער. אויב דו האָסט אים לײב,
איז עס ניט קיין זינד אים צו דערהרגענען. אַדער אפֿשר איז עס נאָך
אַ גרעסערע זינד ?

“דו טראַכטסט צו פֿיל, אַלטיטשקער”, האָט ער הויך געזאָגט.

נאָר דו האָסט הנאה געהאַט צו דערהרגענען דעם “דענטוסאַ”, האָט
ער געטראַכט. ער לעבט פֿון פֿאַרצוקן לעבעדיקע פֿיש ווי דו. ער איז
ניט קיין רויבפֿויגל אַדער גלאַט אַזוי אַ באַשעפֿעניש מיט אַפּעטיט ווי
טייל הינפֿיש. ער איז שיין און נאָבל און האָט פֿאַר קיין שום זאָך קיין
מורא ניט.

“איך האָב אים דערהרגעט אין זעלבסט־פֿאַרטיידיקונג”, האָט דער
אַלטער הויך געזאָגט. “און איך האָב עס געטאָן ווי עס דאַרף צו זײן”.
און צווייטנס, דאַרפֿסטו וויסן, האָט ער געטראַכט, אַז איין לעבעדיקע
זאָך דערהרגעט אַן אַנדערע אויף איין אופֿן אַדער אַן אַנדערן. דאָס
כאַפֿן פֿיש דערהרגעט מיך פּונקט ווי עס דערהאַלט מיך בנים לעבן.
דאָס יינגל דערהאַלט מיך בנים לעבן, האָט ער געטראַכט. איך טאָר
זיך ניט צו פֿיל אָפּנאַרן.

ערנעסט

העמינגוועי

ער האָט זיך אָנגעשפּאַרט אויף איין זינט און אָפּגעריסן אַ שטיק פֿרייַש פֿון פֿיש, וווּ דער הינפֿיש האָט אים צעקאַלעטשעט. ער האָט עס געקניט און געזען, אַז ס'איז גוט און באַטעמט. ס'איז געווען האַרט און זאַפטיק ווי פֿרייַש, נאָר ניט רויט. ס'איז ניט געווען שטריקלדיק און ער האָט געוויסט, אַז עס וועט ברענגען דעם העכסטן פֿריז אויפֿן מאַרק. ער האָט אָבער ניט געוויסט, וואָס צו טאָן, אויף אויסצובאַ- האַלטן דעם ריח פֿון בלוט, און דער אַלטער האָט געוויסט, אַז עס דער- נעענטערט זיך אָן עת-צרה.

דער ווינט האָט ניט נאָכגעזאָזט. ער האָט זיך אָפּגערוקט אַ ביסל ווייטער צו צפֿון-מזרח און ער האָט געוויסט, אַז עס וועט שוין פֿאַר- בלייבן אַזוי. דער אַלטער האָט געקוקט פֿאַרויס, נאָר ניט געקענט זען קיין שום זעגל אָדער אַ רודער אָדער רויך פֿון אַ שיף. ער האָט נאָר געזען די פֿרייַש, וואָס האָבן זיך אויפֿגעהויבן פֿון שיפּבוויגן, און די געדע גאַלף-געוויקסן. ער האָט אָפֿילו קיין פֿויגל ניט געזען.

ער האָט אַזוי געזעגלט צוויי שעה, אָפרוענדיק זיך אין דעם הינ- טערשטן טייַל פֿון שיף און געקניט פֿון צינט צו צינט אַ שטיק פֿרייַש פֿון שפיזפֿיש. ער האָט געוואַרט רוען, ער זאָג ניט פֿאַרזירן די כוחות. מיט אַ מאָל האָט ער דערזען דעם ערשטן פֿון די צוויי הינפֿיש.

“אני”, האָט ער הויך אַ זאָג געטאָן. דאָס איז אַ וואַרט, וואָס מען קאָן ניט פֿאַרשטיין, אפֿשר איז עס ניט מער ווי אַ קלאַנג אַזאַ, וואָס אַ מענטש פֿאַזט אַרויס גלאַט אַזוי, ווען ער פֿילט, אַז אַ נאָגל שטעכט אים אַדורך די הענט און גייט אַריין אין האַרץ.

דער אַלטער און דער ים

“גאַלאַנאַס”, האָט ער הויך געזאָגט. ער האָט געזען דעם צווייטנס פֿלוספֿעדערן באַלד הינטער דעם ערשטנס, און אין די ברוינע דריי־עקיקע פֿלוספֿעדערן און אין די ברייטע באַוועגונגען פֿון עק האָט ער דערקענט, אַז דאָס זענען שוּפֿל־נעזיקע הנפֿיש. זיי האָבן דערשנאַפט דעם ריח, זענען געווען צערייצט, און אין דער נאַרישקייט פֿון זייער גרויסן הונגער האָבן זיי געהאַטן אין איין פֿאַרלירן און געפֿינען דעם ריח אין זייער צערודערונג. נאָר זיי זענען געקומען אַרץ נעענטער און נעענטער.

דער אַטער האָט באַפֿעסטיקט דעם פֿיוונט און פֿאַרקאַפט דעם קאַסטן. דערנאָך האָט ער גענומען דעם רודער, צו וועלכן ס׳איז גע־ווען צוגעבונדן דאָס מעסער. ער האָט אים אויפֿגעהויבן אַזוי פֿינט ווי נאָר מעגלעך, ווייל די הענט האָבן רעוואַטירט קעגן ווייטיק. דערנאָך האָט ער זיי געעפֿנט און זיי פֿאַרמאַכט, אַז זיי זאָלן אויפֿנע־מער דעם ווייטיק און זיך ניט צוריקציען. ער האָט געזען, ווי די הנפֿיש קומען אָן. ער האָט איצט געקענט זען זייערע ברייטע, פֿלאַכע, שוּפֿל־געשפּיצטע קעפֿע און זייערע ווינס באַשפּריצטע ברייטע פֿלוס־פֿעדערן ביי דער ברוסט. זיי זענען געווען בייע הנפֿיש מיט אַ שדעכטן ריח, פֿאַרצוקערס און מערדער, און ווען זיי זענען הונגעריק קענען זיי אַנינבײַסן אַ רודער ניט נאָר פֿון אַ קליין שיפֿל, נאָר אויך פֿון אַ גרויסער שיפֿ. די דאָזיקע הנפֿיש שניידן אָפֿ די פֿיס פֿון טשערע־פֿאַכעס, ווען די טשערעפֿאַכעס שראָפֿן, און זיי קענען באַפֿאַלן אַ מענטש אין וואַסער, ווען זיי זענען הונגעריק, אַפֿילו ווען דער מענטש האָט אויף זיך ניט קיין בלוט פֿון פֿיש אָדער פֿיששדאַם.

ערנעסט העמינגוועי

"אני", האָט דער אַטער געזאָגט. "גאַלאַנאַס". קומט, "גאַלאַנאַס". זיי זענען געקומען. זיי זענען אַבער ניט געקומען ווי דער פֿריער־דיקער הנפֿיש איז געקומען. איינער האָט זיך אויסגעדרייט און איז פֿאַרשוונדן אונטערן שיפֿל און דער אַטער האָט געקענט פֿירן, ווי דאָס שיפֿל שאַקלט זיך, בעת דער "רוצח" האָט געריסן און געפֿריקט שטיקער פֿיש. דער אַנדערער האָט געקוקט אויפֿן אַטן מיט די געזע אויגנשניטן און אַרנינגעקומען מיט זיין ברייטן קניעכדיקן פֿיסק, גרייט צו באַפֿאַרן דעם פֿיש, וווּ ער איז שוין פֿריער געווען אַנגע־ביסן. דער קנייטש האָט זיך קלאַר געוויזן אויף דעם שפיץ פֿון זיין ברוינעם קאַפּ און דעם רוקן, וווּ דער מוח איז זיך צוזאַמענגעקומען מיטן רוקנביין, און דער אַטער האָט אַרנינגעזעצט דאָס מעסער אויפֿן רימען פֿונקט אויף יענעם פֿלאַץ, עס צוריק אַרויסגעצויגן און עס ווידער אַרנינגעשאַסן אין די געזע קעזישע אויגן פֿון הנפֿיש. דער הנפֿיש האָט אַפּגעלאָזט דעם פֿיש און זיך אַראַפּגעגליטישט, אינגלייב־גענדיק וואָס ער האָט אַפּגעביסן ביים פּגן.

דאָס שיפֿל האָט זיך גאָר אַלץ געשאַקלט פֿון דעם וואָס דער אַנ־דערער הנפֿיש האָט זיך געלאָזט ווילגיין מיטן פֿיש און דער אַטער האָט אַפּגעלאָזט דאָס האַרטע ליוונט, דאָס שיפֿל זאָל זיך אַ טרייסל טאָן און אַרויסטרייבן דעם הנפֿיש פֿון וואַסער. ווען ער האָט דערזען דעם הנפֿיש, האָט ער זיך אַריבערגעבויגן און אים גענומען דערלאַנגען קלעפּ פֿון אַזע זייטן. ער האָט אַבער בלוזי אַנגעשלאָגן אין דעם פֿלייש און אין דער פֿעל און קוים געקענט אַרנישטעקן דאָס מעסער. דער קלאַפּ האָט אים ניט גאָר וויי געטאָן אין די הענט, גאָר אויך

דער אַלטער

און

דער ים

אין די אַקסען. נאָר דער הַנְפִּיש איז גיך אַרױפֿגעקומען מיטן קאַפּ אַרויס און דער אַטער האָט אַראָפּגעלאָזט דאָס מעסער פּונקט אויף זײַן פֿראַך־שפּיצעכיקן קאַפּ. דער אַטער האָט אַרױסגעצויגן דאָס מע־סער און אים ווידער דערלאָנגט אויפֿן זעלבן אַרט. ער האָט זיך נאָך אַרץ אָנגעהאַטן אין פֿיש מיטן אויסגעקרימטן פּיסק, און דער אַל־טער האָט אַרײַנגעשטאַכן דאָס מעסער אין זײַן לײַנקן אויג. דער הַנְפִּיש פֿיש איז אַרץ געבליבן הענגען דאָרט.

“ניין זי” האָט דער אַטער געזאָגט און אַרײַנגעיאָגט דאָס מעסער צווישן רוקנביין און מוח. דער אַטער האָט געוויסט, אַז דאָס מאַל האָט ער עפעס אויפֿגעטאַן. ער האָט איבערגעדרייט דעם רודער און אַרײַנגעזעצט דאָס מעסער צווישן פּיסק פֿון הַנְפִּיש און עס גענוג מען דרייען און דרייען אויף אַלע זײַטן. ווען דער הַנְפִּיש האָט זיך אַראָפּגעגליטשט, האָט ער געזאָגט: “גוט אַזוי, גאַלאַנאַ, גליטש זיך אַראָפּ אַ מײַל די טיף. וועסט דאָרט באַגעגענען דײַן פֿרײַנד, אַדער אפֿשר איז עס דײַן מוטער”.

דער אַטער האָט אָפּגעווישט די שאַרף פֿון מעסער און אַוועקגע־פּייגט דעם רודער און ווידער געלאָזט לױפֿן די זענלען.

“זיי האָבן געמוזט אויפֿפֿרעסן אַ פֿערטל פֿיש און פֿון סאַמע בעסטן פֿרייש”, האָט ער הויך געזאָגט. “הלוואי וואָרט עס געווען אַ חלום און איך וואָלט אים קיין מאַל ניט געווען געכאַפט. עס טוט מיר באַנג, פֿיש”. ער האָט איצט ניט געוואָלט קוקן אויפֿן פֿיש. דאָס ברוט אויס־געצאַפט, האָט ער איצט אויסגעזען ווי דער זיבֿערנער רוקן פֿון אַ שפּיגל און זײַנע שטרײַפֿן האָבן זיך נאָך אַרץ אָנגעזען.

ערנעסט העמינגוועי

“איך וואָלט זיך ניט געווען באַדאַרפֿט אַרויסלאָזן אַזוי ווייט, פֿיש”, האָט ער געזאָגט. “ס’איז ניט גוט געווען פֿאַר דיר און ניט פֿאַר מיר. עס טוט מיר באַנג, פֿיש”.

איצטער, האָט ער געזאָגט צו זיך אַליין, גיב נאָר אַ קוק, צי דאָס שטריק אַרום מעסער איז ניט צעשניטן. און גיב אַכטונג אויף דער האַנט, ווייל עס קומען נאָך ערגערע זאַכן.

“איך וואָלט געוואָלט האָבן אַ שטיין אַנשטאָט דעם מעסער”, האָט דער אַצטער געזאָגט, נאָך דעם ווי ער האָט באַטראַכט דאָס פֿאַרבונד־דענע מעסער אויפֿן רודער. “איך וואָלט געווען באַדאַרפֿט מיטברענגן גען אַ שטיין”. וואָסטס געווען באַדאַרפֿט מיטברענגען אַ סך זאַכן, האָט ער געטראַכט. נאָר דו האָסט זיי ניט געבראַכט, אַטיטשקער. איצט איז ניט די צייט צו טראַכטן פֿון דעם וואָס דו האָסט ניט. טראַכט, וואָס דו קענסט טאָן מיט דעם וואָס דו האָסט.

“דו גיסט מיר גוטע עצות”, האָט ער הויך געזאָגט. “איך בין מיד דערפֿון”.

ער האָט אַינגעוויקט ביידע הענט אין וואָסער און דאָס שיפֿל איז זיך דערווייט געגאַנגען ווייטער.

“גאָט ווייסט, וויפֿל דער פֿעצטער האָט צוגערויבט”, האָט ער גע־זאָגט. “נאָר דאָס שיפֿל איז איצט אַ סך פֿיכטער”. ער האָט ניט גע־וואָלט טראַכטן פֿון דעם צעקאַליעטשעטן חזק פֿון דעם פֿיש. ער האָט געוויסט, אַז מיט יעדן אויפֿטרייסל האָט דער הייפֿיש אָפּגעריסן גרוי־סע שטיקער פֿלייש און אַז דער פֿיש האָט איצט איבערגעלאָזט אַ שפור, ברייט ווי אַ שאָסיי, פֿאַר אַדע הייפֿיש אין ים.

דער אַלטער
און
דער ים

דאָס איז געווען אַ פֿיש, וואָס קאָן קלעקן פֿאַר אַ מענטש אויף אַ
גאַנצן ווינטער, האָט ער געטראַכט. טראַכט ניט דערפֿון. רו זיך אָפּ
און זע, אַז די הענט זאָלן זײַן אין אַרדענונג צו באַשיצן, וואָס איז אַי-
בערגעבליבן. דער בלוט-ריח פֿון מײַנע הענט איז איצט גאַרניט אין
פֿאַרגלײַך מיט דעם ריח אין וואַסער. זײַ בלוטיקן גאַרניט אַזוי פֿייל.
ס'איז זײַער ווייניק צעשניטן. דאָס בלוטיקן וועט אַפֿשר צוריקהאַלטן
די פֿינקע האַנט, זי זאָל נישט ווערן פֿאַרקראַמפֿט.

וואָס קען איך איצט טראַכטן? האָט ער געטראַכט. גאַרניט. איך
מוז טראַכטן פֿון גאַרניט און וואַרטן. הלוואי וואָלט עס טאַקע ניט גע-
ווען מער ווי אַ חלום, האָט ער געטראַכט. נאָר ווער ווייסט? ס'וואָלט
זיך אַפֿשר געווען אויסגעלאָזט גוט.

דער נײַער הײַפֿיש איז געקומען אַליין. ער איז געקומען ווי אַ
חזיר צו דער קאַרעטע, אויב אַ חזיר וואָלט געהאַט אַזאַ גרויסן פֿיסק,
אַז מען זאָל אַהין קענען אַרײַנגלייגן אַ קאַפּ. דער אַלטער האָט אים
געלאָזט זיך נעמען צום פֿיש און דערנאָך אַרײַנגעזעצט דאָס מעסער
אין זײַן מוח. נאָר דער הײַפֿיש האָט זיך אַ וואַרף געטאָן אויף צוריק,
זיך אַ קוידער געטאָן און די שאַרף פֿון מעסער האָט זיך אַפּגעבראַכן.

דער אַלטער האָט גענומען רודערן. ער האָט אַפֿילו ניט געזען, ווי
דער גרויסער הײַפֿיש זינקט אַראָפּ אין וואַסער, ווערנדיק אַלץ קלע-
נער און קלענער. ער פֿלעגט פֿון דעם שטענדיק אַזוי אַנקוועלן. נאָר
איצט האָט ער אַפֿילו ניט געקוקט אויף דעם.

ערנעסט העמינגוועי

“איך האָב איצט דעם קווערשטאַנג”, האָט ער געזאָגט. “נאָר קיין סך גוטס וועט עס ניט אויפֿטאָן. איך האָב די צוויי רודערס און די פּאַרקע”.

איצטער האָבן זיי מיך באַזיגט, האָט ער געטראַכט. איך בין צו אַלט צו דערהרגענען הַנְפִּיש מיט שטעקנס. נאָר איך וועל זען, וואָס איך קען טאָן, אזוי לאַנג ווי איך האָב די רודערס און די פּאַרקע.

ער האָט ווידער אַרײַנגעלייגט די הענט אין וואַסער זיי אויסצווויקן. ס'איז געווען גאָר שפעט נאָך מיטאָג און ער האָט גאַרניט געזען נאָר דעם ים און דעם הימל. ס'איז געווען נאָך מער ווינט און הימל ווי פֿריער און ער האָט געהאַפֿט, אַז גאָר אין גיכן וועט ער אַנזען לאַנד. “ביסט מיר, אַלטיטשקער”, האָט ער געזאָגט. “ביסט מיר איבערוויי-ניק”.

די הַנְפִּיש זענען אים ניט באַפֿאַלן בײַ ערשט נאָענט צום זונפֿאַר-גאַנג.

דער אַלטער האָט געזען דאָס קומען פֿון די ברוינע פֿלוספֿעדערן אויפֿן ברייטן שפור, וואָס דער פֿיש האָט געמאַכט אין וואַסער. זיי האָבן זיך ניט פֿאַרלאָזט אויפֿן ריח. זיי האָבן זיך געלאָזט גלייך צום שיפֿל, שווימענדיק זיט בני זיט.

ער האָט באַפֿעסטיקט דאָס לייזונט און אויסגעשטרעקט די האַנט נאָך דער פּאַרקע, וואָס איז געווען אַ הענטל פֿון אַ צעבראַכענעם רודער, אָפּגעזעגט אויף אַרום צוויי און אַ האַרב פֿום די לענג. ער האָט עס געקענט נוצן ווי געהעריק מיט איין האַנט צוליב דעם הענטל.

דער אַלטער
און
דער ים

זענדיק ווי די היינטיגע קומען, האָט ער אַ נעם געטאָן די פּאַרקע אין
דער רעכטער האַנט. ביידע זענען זיי געווען "גאַלאַנאַס".

איך מוז זען, אַז דער ערשטער זאָל זיך גוט אַינבאַניסן און אים אַ
זעץ טאָן אויף דער שפיץ נאָך אַדער אויפֿן שפיץ קאַפּ, האָט ער גע-
טראַכט.

די צוויי היינטיגע האָבן זיך דערנענטערט, און ווען ער האָט געזען,
אַז דער וואָס איז געווען נענטער צו אים האָט געעפֿנט דעם פּיסק
און אַינגעביסן אין דער זיבערנער זייט פֿון פֿיש, האָט ער אויפֿ-
געהויבן הויך די פּאַרקע און זי אַראָפּגעלאָזט אויפֿן ברייטן קאַפּ פֿון
היינטיגע. ער האָט געפֿילט די גומענע פֿעסטקייט, ווען די פּאַרקע האָט
זיך אַראָפּגעלאָזט. ער האָט אָבער אויך געפֿילט די האַרטע שטייפֿ-
קייט פֿון ביין און נאָך אַ מאָל דערלאַנגט דעם היינטיגע איבער דער
שפיץ נאָך, בעת ער האָט זיך אַראָפּגעגריטשט פֿון פֿיש.

דער אַנדערער היינטיגע האָט זיך שוין געהאַט עטלעכע מאָל אַינג-
געביסן אין פֿיש און זיך איצט ווידער אַ לאָז געטאָן מיט אַ צעעפֿנטן
פּיסק. דער אַלטער האָט געקענט זען וויסע שטיקער פֿלייש אַרויס-
פֿאַרן פֿון מוידווינקל, ווען ער האָט זיך אַנגעשלאָגן אין פֿיש און פֿאַר-
מאַכט דעם פּיסק. דער אַלטער האָט זיך אַ לאָז געטאָן און אים בלוז
אַ זעץ געטאָן אויפֿן קאַפּ און דער היינטיגע האָט געקוקט אויף אים און
אַרויסגעלאָזט דאָס פֿלייש. דער אַלטער האָט ווידער אַראָפּגעלאָזט
אויף אים די פּאַרקע, ווען ער האָט זיך אַוועקגעגריטשט צום אַראָפֿ-
שלינגען און בלוז אַנגעשלאָגן אין דער שווערער האַרטער הויט.

ערנעסט העמינגוועי

“קום אהער, גאלאנא”, האָט דער אַלטער געזאָגט. “קום נאָך אַ מאָל אַהער”.

דער הניפּיש האָט זיך אַ לאַז געטאָן און דער אַלטער האָט אים דערלאָנגט, ווען ער האָט פֿאַרמאַכט דעם פּיסק. דאָס מאָל האָט ער געפֿילט דעם ביין ניט ווייט פֿון מוח און ער האָט אים ווידער דערלאָנגט אויפֿן זעלבן אָרט, בעת דער הניפּיש האָט שלאָבעריק אָפּגעריסן אַ שטיק פֿלייש און זיך אַראָפּגעגריטשט פֿון פֿיש.

דער אַלטער האָט געוואַרט, ער זאָל ווידער אַרויפֿקומען, נאָר קיין איינער פֿון די צוויי הניפּיש האָט זיך מער ניט באַוווּן. דערנאָך האָט ער געזען איינעם אויף דעם אייבערפֿלאַך שווימענדיק קנלעכדיק אין אַ קרייז. ער האָט ניט געזען די פֿלוספֿעדערן פֿון צווייטן.

איך האָב זיך ניט געקענט ריכטן אים צו דערהרגענען, האָט ער געטראַכט. אַ מאָל וואָלט איך עס יאָ געקענט טאָן. נאָר איך האָב זיי ביידן גוט וויי געטאָן און קיין איינער פֿון זיי קען זיך איצט ניט פֿירן צו גוט. ווען איך וואָלט געווען געקענט נוצן אַ בייסבאָל־שטעקן מיט ביידע הענט, וואָלט איך דעם ערשטן זיכער געווען צעממיתט, דער־הרגעט. אַפֿילו איצטער, האָט ער געטראַכט.

ער האָט ניט געוואָלט קוקן אויפֿן פֿיש. ער האָט געוויסט, אַז אַ העלפֿט פֿון פֿיש איז אין גאַנצן אָפּגעשוּנדן. די זון איז אונטערגעגאַנגען, בעת ער האָט אָנגעפֿירט דעם קאַמף מיט די הניפּיש.

“ס'וועט באַלד זיין פֿינצטער”, האָט ער געזאָגט. “און איך וועל קענען זען דעם אָפּגאַנג פֿון האַוואַנע. אויב איך בין צו ווייט אַוועק פֿון מזרח, וועל איך זען די ליכטער פֿון איינעם פֿון די נייַע זאַמדברעגעס”.

דער אַלטער

און

דער ים

איך קען ניט זיין צו ווייט, האָט ער געטראַכט. איך האָב, אַז קיינער
איז דאָרט ניט באַזאָרגט וועגן מיר. עס איז ניטאָ, ווער עס זאָג זיך
זאָרגן אַחוץ דעם ייִנגל, פֿאַרשטייט זיך. אַ סך פֿון די עלטערע פֿישער-
זייט וועזן זיך אַפֿשר זאָרגן. אַ סך אַנדערע אויך, האָט ער געטראַכט.
איך ווילן אין אַ גוטער שטאָט.

ער האָט מער ניט געקענט רעדן צום פֿיש, ווייל דער פֿיש איז
געווען צו שטאַרק צעניזוקט. דערנאָך איז אים עפעס געקומען אין
קאָפּ אַרײַן, עפעס איז אים אַינגעפֿאַלן.

“האַלבער פֿיש”, האָט ער געזאָגט. “דו, וואָס ביסט געווען אַ פֿיש.
עס טוט מיר באַנג, וואָס איך בין אַרויס צו ווייט. זיי האָבן אונדז ביי-
דע רוינירט, נאָר מיר האָבן דערהרגעט אַ היפש ביסל הייפֿיש, דו און
איך, און צעקאַליעטשעט אַ היפש ביסל אַנדערע. וויפֿל האָסטו אומ-
געבראַכט, אַלטער פֿיש? ניט אומזיסט האָסטו אַ שפּיז אויפֿן קאָפּ.”

ער האָט ליב געהאַט צו טראַכטן פֿון פֿיש און וואָס ער וואָלט גע-
טאָן צו אַ הייפֿיש, ווען ער זאָג קענען שווימען פֿריי. איך וואָלט געווען
געדאַרפֿט אַפּהאַקן דעם שיפֿשנאַבל, זיי צו דערלאַנגען, האָט ער גע-
טראַכט. עס איז אַבער ניט געווען ניט קיין האַק און ניט קיין מעסער.
ווען איך וואָלט אַבער יאָ געווען געהאַט אַ מעסער און עס צוגעבונדן
צום רודער, סאָראַ וואָפֿן דאָס וואָלט געווען. דאָן וואָלטן מיר אים
ביידע געווען באַקעמפֿט.

וואָס וועסטו איצט טאָן, ווען זיי וועזן קומען אין דער נאַכט? וואָס
קאַנסטו טאָן?

ערנעסט העמינגוועי

“זיי באקעמפן”, האָט ער געזאָגט. “איך וועל מלחמה האַלטן מיט זיי, ביז איך וועל שטאַרבן”.

נאָר אין דער פֿינצטער, אָן שום פֿיכט, און בלויז מיטן וואַיעניש פֿון ווינט און דעם אומאויפהערלעכן ציען פֿון זעגל, האָט דער אַלטער געקלערט, אַז אַפֿשר איז ער שוין גאָר טויט. ער האָט צוזאַמענגענומען בייַדע האַנטפֿלאַכן און זיי אָנגערירט. זיי זענען ניט געווען טויט און ער האָט געקענט אויפֿוועקן דעם ווייטיק פֿון לעבן בלויז דורך עפעֿ-נען זיי און פֿאַרמאַכן. ער האָט אָנגעשפּאַרט זיין קאַפּ אין האַרצברעט און געוויסט, אַז ער איז ניט טויט. די פֿלייצעס האָבן עס אים געזאָגט. איך בין נאָך שולדיק די אַזע תּפֿירות, וואָס איך האָב צוגעזאָגט, אויב איך וועל כאַפּן דעם פֿיש, האָט ער געטראַכט. נאָך איך בין איצט צו מיד. לאַמיד בעסער אַרויפֿלייגן דעם זאַק אויף די פֿלייצעס.

ער איז געלעגן אַזוי און געוואַרט, אַז דער אַפּשטראַל זאָל זיך באַ-וויזן אויפֿן הימל. איך האָב אַ העלפֿט, האָט ער געטראַכט. אַפֿשר וועל איך זיין מזדיק אַרייַנצוברענגען די אייבערשטע העלפֿט. אַ ביסל מזל וואַלט איך דאָך יאָ באַדאַרפֿט האָבן. ניין, האָט ער געזאָגט. דו האַסט פֿאַרשפּירט דאָס מזל, ווייַל דו האַסט זיך אַרויסגעלאָזט צו ווייַל.

“זייַ ניט קיין נאָר”, האָט ער הויך געזאָגט. “זייַ וואַך און זע, וואָס דו טוסט. פֿיר די שוף אויפֿן ריכטיקן וועג. קענסט נאָך האָבן אַ סך מזל”.

“איך וואַלט געוואַלט קויפֿן אַ ביסל מזל, אויב ס’איז דאָ אַ פֿלאַץ, וווּ מען פֿאַרקויפֿט עס”, האָט ער געזאָגט.

דער אַלטער
און
דער ים

מיט וואָס קען איך עס קויפֿן ? האָט ער זיך אַזײַן געפֿרעגט. קען
איך עס קויפֿן מיט אַ פֿאַרלוירענעם האָרפון און אַ צעבראַכענעם מע-
סער און צוויי צעברוטיקטע הענט ?

“ס'איז גאַנץ מעגלעך”, האָט ער געזאָגט. “דו האָסט עס פרובירט
קויפֿן מיט אַכט און פֿערציק טעג אויפֿן ים. מען האָט עס דיר שיר
ניט פֿאַרקויפֿט אויך”.

איך טאָר ניט טראַכטן קיין נאַרישקייטן, האָט ער געטראַכט. מוז
איז אַ זאָך, וואָס קומט אויף פֿאַרשידענע אופֿנים, און ווער קען עס
דערקענען ? איך וואָלט עס אָבער גענומען ווי עס זאָל ניט שטיין און
גיין און באַצאָלט, וויפֿל מען וויל. איך וואָלט אַזוי געוואָלט זען דעם
אַפֿשטראַל פֿון די פֿיכטער, האָט ער געטראַכט. איך וויל צו פֿיל. נאָר
דאָס ווינטש איך זיך איצטער. ער האָט זיך געפרוּווט מאַכן באַקווע-
מער און פֿון זײַנע ווייטיקן האָט ער געוויסט, אַז ער איז ניט טויט.

ער האָט געזען דעם אָפֿגעשלאָגענעם גלאַנץ פֿון די פֿיכטער פֿון דער
שטאָט און פֿאַרשטאַנען, אַז עס מוז אַוודאי זײַן אַרום צען אַ זייגער
אין אַוונט. צו ערשט האָט מען זיי קוים אָנגעזען, ווי דאָס פֿיכט אויפֿן
הימל, איידער די פֿלעגל באַווייזט זיך. דערנאָך האָט ער זיי געקענט
גוט זען איבערן ים, וואָס איז איצט געווען אויפֿגעברויזט פֿון שאַר-
פֿערן ווינט. ער האָט אַרײַנגעפֿירט דאָס שיפֿל אינעווייניק אין אַפֿ-
שטראַל און געטראַכט, אַז איצט וועט ער באַדד דערגרייכן דעם ברעג
פֿון שטראַם.

ערנעסט העמינגוועי

איצט איז עס אַריבער, האָט ער געטראַכט. זיי וועלן מיך אַוודאי
ווידער באַפאַלן. נאָר ווי אַזוי קען אַ מאַן זיך אָן עצה געבן מיט זיי
אין דער פֿינצטער אָן וואָפֿן ?

ער איז איצט געווען שטייף און צעקאַציעטשעט און זינע ווינדן און
אַלע אָנגעשטרענגטע אַכרים פֿון זיין קערפּער האָבן אים שטאַרק ווי
געטאַן אין דער נאַכטיקער קעלט. איך האָף נאָר, אַז איר וועט מער ניט
דאַרפֿן מלחמה האַלטן, האָט ער געטראַכט. איך האָף אַזוי שטאַרק, אַז
איך וועל ניט דאַרפֿן אָנפֿירן קיין קאַמף.

נאָר אַרום מיטן דער נאַכט האָט ער יאָ באַדאַרפֿט קעמפֿן און דאָס
מאַל האָט ער געוווּסט, אַז דער קאַמף איז אַרויסגעוואָרפֿן. זיי זענען
געקומען אין אַ גאַנצער מחנה און ער האָט נאָר געקענט זען די
ליניעס אין וואַסער פֿון זייערע פֿלוספֿעדערן און זייער פֿאַספֿאַרנעם
אַפּגלאַנץ, ווען זיי האָבן זיך אַרויפֿגעוואָרפֿן אויפֿן פֿיש. ער האָט גע-
קלאַפט אויף קעפּ און געהערט, ווי די פּיסקעס אַרבעטן, און דאָס
טרייסען זיך פֿון שיפֿל, ווען זיי האָבן זיך באַזעצט אונטן. ער האָט
אַראַפּגעלאָזט קלעפּ און אין זיין פֿאַרצווייפֿלונג נאָר געקענט פֿילן און
הערן, און געפֿילט, ווי די פּאַקע ווערט פֿאַרשווונדן. ער האָט אַראַפֿ-
געריסן דאָס רעדל פֿון רודער, עס געהאַלטן אין ביידע הענט און גע-
געבן קלעפּ דערמיט, וווּ עס האָט זיך נאָר געלאָזט. נאָר איצט זענען
זיי געווען באַענט צום שיפֿבוּיגן, קומענדיק איינער נאָכן אַנדערן, און
אַפּגעריסן שטיקער פֿלייש, וואָס האָבן אויפֿגעגלאַנצט אונטערן וואַ-
סער, בעת זיי האָבן זיך אומגעקערט נאָך מער.

דער אַלטער

און

דער ים

ביז איינער איז צוגעקומען צום קאפ און ער האָט געוויסט, אַז אַלץ
איז פֿאַרבנן. ער האָט אַ זעץ געטאָן מיטן רעדן אויפֿן קאָפּ פֿון הַנְפִּיש,
ווי דער פֿיסק איז געווען אַנגעביסן אין דער שווערקייט פֿון גרויסן
פֿישס קאָפּ, וואָס האָט זיך ניט געלאָזט אָפּרײַסן. ער האָט געהערט,
ווי דאָס רעדן צעברעכט זיך און ער האָט זיך אַ לאָז געטאָן אויפֿן
הַנְפִּיש מיטן צעשפּאַלטענעם אַיזנשטיק. ער האָט געוויסט, אַז ס'איז
שאַרף און ער האָט עס אַינגעשטאַכן אין הַנְפִּיש, וואָס האָט זיך אָפּ-
געטרייסט און זיך אַוועקגעקוילדערט. דאָס איז געווען דער לעצטער
הַנְפִּיש פֿון דער באַנדע. ס'איז מער גאַרניט פֿאַרבליבן פֿאַר זיי צום
פֿאַרצוקן.

דער אַלטער האָט איצט קוים געקענט אַטעמען און געהאַט אַ מאַד-
נעם זיסן בייטעם אין מויל, און ער האָט זיך דערשראַקן דערפֿאַר.
ס'האָט אָבער לאַנג ניט געדויערט.

ער האָט אַרײַנגעשפּיגן אין ים און געזאָגט: "נאַ, פֿרעס דאָס, גאַ-
לאַנאַס! און חלום, אַז דו האָסט דערהרגעט אַ מאַן."

ער האָט געוויסט, אַז ער קען איצט מער גאַרניט טאָן דערצו, אַז ער
איז באַזיגט, און איז צוריקגעגאַנגען צום הינטערשטן טײַל שײף און
געזען, אַז דער אָפּגעבראַכענער שפּיץ זאָל זיך פּונקט אַרײַנפּאַסן אין
רודער, כדי ער זאָל נאָך קענען רודערן ווי עס דאַרף צו זײַן. ער האָט
אַרויפֿגעדייגט דעם זאַק אויף זײַנע פֿליצעס און נאַכגעלאָזט דאָס
שײפֿל. ער האָט איצט לײכט געזעגלט און גאַרניט געטראַכט און גאַר-
ניט געפֿירט. ער האָט אַלץ געלאָזט הינטער זיך און געזעגלט דאָס
שײפֿל אויפֿן וועג אַהיים — אַזוי גוט און שכלדיק, ווי ער האָט נאָר

ערנעסט העמינגוועי

געקענט. אין דער נאכט זענען היינטיש באַפֿאַרן די ביינער פֿון גרויסן פֿיש, ווי מען קלויבט אויף די ברעקדעך פֿון אַ טיש. דער אַלטער האָט זיך געמאַכט ניט וויסנדיק, ער האָט בלויז באַמערקט, ווי לייכט און ווי גוט דאָס שיפֿל זעגט איצט, אַז עס האָט ניט צו שלעפּן אָן איבער־ריקע וואָג מיט זיך.

דאָס שיפֿל איז גאַנץ, האָט ער געטראַכט, און ניט באַשעדיקט. ער האָט געקענט פֿירן, אַז ער איז איצט אין שטראָם און געקענט זען די לייכטער פֿון די קאַלאָניעס ביים ברעג. ער האָט געוויסט, וווּ ער געפֿינט זיך איצט און אַז ס'איז אַ קינדערשפּיר אַהיימצוקומען פֿון דאַנען.

דער ווינט איז סײַ ווי סײַ געווען אונדזער פֿריינד, האָט ער גע־טראַכט. און צוגעגעבן : טייל מאַל. און דער גרויסער ים מיט אונדזער־רע פֿריינד און אונדזערע שוואַים. און דאָס בעט, האָט ער געטראַכט. דאָס בעט איז געווען מײַן פֿריינד. נאָר דאָס בעט, האָט ער געטראַכט, דאָס בעט וועט זײַן גאָר אַ גוטע זאַך. ס'איז לייכטער נאָך אַ דורכ־פֿאַל, האָט ער געטראַכט. איך האָב קיין מאַל ניט געוויסט, ווי לייכט דאָס איז.

“גאַרניט”, האָט ער הויך געזאָגט. “איך בין צו ווייט אַרויס”.

ווען ער איז אַריינגעקומען אין קליינעם האַפֿן, זענען די לייכטער פֿון די טעראַסעס געווען אויסגעלאָשן און ער האָט געוויסט, אַז יע־דער איינער געפֿינט זיך שוין אין בעט. דער ווינט האָט זיך געהאַלטן אין הייבן און איז איצט געווען שטאַרק. אין האַפֿן איז אַבער געווען

דער אַלטער

און

דער ים

שטיי און ער האט צוגעזעגלט צו דער קליינער שינדל־לאטע אונטער די בערג. ס'איז קיינער ניט געווען, וואָס זאָל אים העלפֿן, האָט ער אַרויפֿגעשעפֿט דאָס שיפֿל, ווי וויינט ער האָט נאָר געקענט. דער־נאָך איז ער אַרויס און עס צוגעבונדן צו אַ שטיין.

ער האָט אַראָפֿגעלאָזט דעם מאָסט און צוזאַמענגעקנויפֿט די זעגלען און זיי פֿאַרבונדן. דערנאָך האָט ער אַרויפֿגעלייגט דעם מאָסט אויף די פֿלייצעס און אָנגעהויבן צו קלעטערן. ערשט דעמאָלט האָט ער דערשפירט, ווי טיף זיין מידקייט איז אים אַריינגעקראַכן אין די ביינער. ער האָט זיך אָפֿגעשטעלט אַ רגע און געזען אין אָפֿגעשלאָג־גענעם גאַסנליכט דעם גרויסן עק פֿון פֿיש אויף דעם הינטערשטן טיייל פֿון זיין שיפֿל. ער האָט געזען די גרויסע נאַקעטע פֿאַסן פֿון זיין רוקנ־ביין, די טונקעלע קאַפּמאַסע און דאָס גאַנצע קאַפֿ־נאַקעטקייט אין צווישן.

ער האָט ווידער אָנגעהויבן קלעטערן און אויפֿן שפיץ באַרג איז ער אומגעפֿאַרן און געדעגן אַ שטיק צייט מיטן מאָסט אויף דער פֿליי־צע. ער האָט זיך געוואָלט אויפהייבן, נאָר ס'איז אים אָנגעקומער שווער און ער איז געזעסן אַזוי מיטן מאָסט אויף דער פֿלייצע און געקוקט אויפֿן וועג. דער אַטער האָט געזען, ווי אַ קאָץ שלייכט פֿאַרבני, און ער האָט ווייטער גלאַט געקוקט אויפֿן וועג.

ער האָט סוף פֿל סוף אַראָפֿגענומען דעם מאָסט פֿון זיך און זיך אויפֿגעהויבן. דערנאָך האָט ער ווידער אויפֿגעהויבן דעם מאָסט, אַרויפֿגעלייגט אויף די פֿלייצעס און זיך גענומען גיין מיטן וועג.

ערנעסט העמינגוועי

ער האָט זיך געמוזט אוועקזעצן פֿינף מאָל ביז ער האָט דערגרייכט זיין שטיבל.

אינעווייניק האָט ער אָנגעשפּאַרט דעם מאַסט אָן דער וואַנט. אין דער פֿינצטער האָט ער געפֿונען אַ פֿלאַש און גענומען אַ טרונק וואָס סער. דערנאָך האָט ער זיך אוועקגעלייגט אויפֿן בעט. ער האָט אַרײַן בערגעצויגן די דעק איבער די אַקסעלען און איבער דער פֿלייצע און איבער די פֿיס און איז געשלאָפֿן מיטן פנים אַראָפּ אויף די צניטונגן. מיט די אַרעמס גלייך אַרויס און מיט די דאָניעס אַרויף.

ער איז געשלאָפֿן, ווען דאָס ייִנגל האָט אין דער פֿרי אַרײַנגעקוקט דורך דער טיר. דער ווינט איז געווען אַזוי שטאַרק, אַז די שלעפֿ-שיפֿלעך האָבן זיך ניט געקענט אַרויסלאָזן און דאָס ייִנגל איז גע-שלאָפֿן שפעט און געקומען אין אַטנס שטיבל, ווי ער פֿלעגט עס טאָן יעדן אינדערפֿרי. דאָס ייִנגל האָט געזען, ווי דער אַטער אַטעמט, געזען דעם אַטנס הענט און זיך צעוויינט. ער איז אַרויסגעגאַנגען זייער שטיף ברענגען קאווע און דעם גאַנצן וועג האָט ער ניט אויפֿ-געהערט צו וויינען.

אַ סך פֿישערלייט האָבן אַרומגערינגלט דאָס שיפֿל צו זען, וואָס ס'איז געווען צוגעבונדן דערצו. איינער איז אָפֿידו געשטאַנען אין וואַסער, מיט אַרויפֿגעקאַטשעטע הויזן, און אָפּגעמאַסטן דעם סקע-לעט מיט אַ שטריק.

דאָס ייִנגל איז ניט צוגעגאַנגען צו זיי. ער איז דאָרט געווען פֿריער און איינער פֿון די פֿישערלייט האָט אים געזאָגט, אַז מ'וועט האַלטן אַן אויג אויפֿן שיפֿל.

דער אלטער
און
דער ים

“וואָס טוט ער?” האָט איינער פֿון די פֿישער־לענט אויסגעשריגן.
“ער שדאַפֿט”, האָט דאָס ייִנגל צוריקגעשריגן. עס האָט אים ניט
געאַרט, וואָס זיי האָבן געזען, ווי ער וויינט. “זאָר אים קיינער ניט
טשעפען”.

“ער איז געווען אַכצן פֿוס די לענג פֿון דער נאָז ביז צום עק”, האָט
אויסגערופֿן דער פֿישער, וואָס האָט אים אָפּגעמאַסטן.
“איך קען דאָס גלייבן”, האָט דאָס ייִנגל געזאָגט.
ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער טעראַסע און זיך געהייסן געבן
אַ קענדל קאווע.
“הייס און מיט אַ סך מיִלך און צוקער”.

“נאָך עפעס?”
“ניין, שפעטער וועל איך זען, וואָס ער קען עסן”.

“שוין איין מאָל אַ פֿיש”, האָט דער באַלעבאָס געזאָגט. “ס’איז נאָך
קיין מאָל ניט געווען אַזאַ פֿיש. דו האָסט נעכטן אויך געכאַפט צוויי
גאַנץ נישקשהדיקע פֿיש”.

“כ’האַב אין דר’ערד מנינע פֿיש”, האָט דאָס ייִנגל געזאָגט און וויי-
דער אָנגעהויבן וויינען.

“וויססט אפֿשר עפעס אַ טרונק?” האָט דער באַלעבאָס געפֿרעגט.
“ניין”, האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. “זאָג זיי, אַז זיי זאָלן ניט טשעפען
סאַנטיאַגאַן. איך וועל צוריקקומען”.

“זאָג אים, אַז ס’טוט מיר וויי דאָס האַרץ”.

ערנעסט
העמינוועי

“א דאנק”, האט דאָס יינגל געזאָגט.

דאָס יינגל האָט אַרויפגעטראָגן דאָס קענדל הייסע קאווע צום
אַלטנס שטיבל און איז געזעסן לעבן אים, ביז ער האָט זיך אויפֿ-
געכאַפט. איין מאָל האָט עס אויסגעזען, גלייך ווי ער האָלט בניים אויפֿ-
כאַפּן זיך, ער איז אַבער צוריק אַרײַנגעפֿאַרן אין אַ טיפֿן שאַף
און דאָס יינגל איז אַוועק אַנטקעגן איבער דעם וועג און אַנטליגן אַ
ביסל האָרץ אויף צו דערוואַרעמען די קאווע.

ענדלעך האָט זיך דער אַלטער אויפֿגעכאַפט.

“זעצט זיך ניט אויף”, האָט דאָס יינגל געזאָגט. “טרינקט דאָס”.
ער האָט אַנגעגאַסן אַ ביסל קאווע אין אַ גלאָז.

דער אַלטער האָט גענומען און געטרונקען.

“זיי האָבן מיך באַזיגט, מאַנאַלין”, האָט ער געזאָגט. “זיי האָבן מיך
אויף אַן אמתן באַזיגט”.

“ער האָט אַיך ניט באַזיגט. ניט דער פֿליש”.

“ניין. אמת. ס’איז געשען ערשט דערנאָך”.

“פעדריקאַ גיט אַכטונג אויפֿן שיפֿל און די זאַכן. וואָס ווילט איר,
זאָל מען טאָן מיטן קאַפּ?”

“פעדריקאַ מעג אים צעשניידן און נוצן פֿאַר לאַקערשפּאַניז”.

“און דעם שפּיז?”

“דעם שפּיז מעגסטו נעמען. אויב דו ווילסט”.

דער אַלטער און דער ים

“איך וויל,“ האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. “איצטער מחן מיר מאַכן פֿלע־
נער וועגן די אַנדערע זאַכן.”

“האַט מען מיך אַרומגעזוכט?”

“אַוודאי. מיט שיפֿן און עראַפֿלאַנען.”

“דער ים איז זייער גרויס און אַ שיפֿל איז צו קליין, מען זאָל עס
אַרויסזען,“ האָט דער אַלטער געזאָגט. ער האָט אַננגעזען, ווי אַנ־
גענעם עס איז, ווען מען האָט צו וועמען צו רעדן אַנשטאַט צו רעדן
צו זיך אַזיין און צום ים. “איך האָב געבענקט נאָך דיר,“ האָט ער
געזאָגט. “וואָס האָסטו געכאַפט?”

“דעם ערשטן טאָג — איינעם; איינעם דעם צווייטן און צוויי דעם
דריטן.”

“זייער גוט.”

“איצטער וועדן מיר ווידער כאַפֿן פֿיש צוזאַמען.”

“ניין, איך בין ניט מזדדיק, איך בין שוין מער ניט מזדדיק.”

“אין דר’ערד מיטן מזל,“ האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. “איך וועל ברענ־
גען דאָס מזל מיט מיר.”

“וואָס וועדן דיינע עלטערן זאָגן?”

“עס אַרט מיך ניט. כ’האָב געכטן געכאַפט צוויי שטיק, נאָר מיר
וועדן זיין צוזאַמען, ווייל איך האָב נאָך אַ סך צו דערנען.”

“מיר מוזן קריגן אַ גוטן דאַנצעט און אים שטענדיק האַלטן אויפֿן

ערנעסט העמינגוועי

שיפּל. מען קען מאַכן די שאַרף פֿון אַ שפּרינגפֿעדער פֿון אַן אַלטן פֿאַרד. ער מוז זײַן גאַר שאַרף. מײַן מעסער איז צעבראַכן.

“איך וועל קריגן אַן אַנדער מעסער און זען, אַז מיר זאַלן אויך האָבן אַ פֿאַנצעט. וויפֿל טעג שטאַרקן ווינט האָבן מיר נאָך?”
“אפּשר דריי, אפּשר מער.”

“איך וועל אַלץ האָבן גרייט”, האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. “איר זעט נאָר אויסצוהיילן די הענט.”

“איך ווייס וואָס צו טאָן מיט זיי, בײַ נאַכט האָב איך אויסגעשפּיגן עפעס אַ מאַדנע זאַך און געפֿילט, ווי דער ברוסטקאַסטן איז מיר אַנז-געפֿאַלן.”

“אויף דעם מוזט איר אויך אַכטונג געבן און אויסהיילן”, האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. “דייגט זיך אַוועק, אַלטיטשקער, און איך וועל אַנז-ברענגען אַ רייך העמד און עפעס צום עסן.”

“ברענג די צייטונגען פֿון דער צייט וואָס איך בין ניט געווען היי”, האָט דער אַלטער געזאָגט.

“איר מוזט גיך געזונט ווערן, וויפֿל איך האָב אַ סך צו פֿערנען און איר קענט מיך אַלץ אויספֿערנען. האָט איר געהאַט אַ סך אויסצו-שטיין? האָט איר אַ סך געפֿיטן?”

“גאַר אַ סך”, האָט דער אַלטער געזאָגט.

“איך וועל ברענגען דאָס עסן און די צייטונגען”, האָט דאָס ייִנגל געזאָגט. “רוט זיך גוט אויס, אַלטיטשקער. איך וועל עפעס ברענגען פֿון דער אַפטיק פֿאַר די הענט.”

דער אַלטער
און
דער ים

“פֿאַרגעס ניט צו זאָגן פֿעדריקאַן, אַז דער קאַפּ איז זינער.”

“ניין. איך וועל געדענקען.”

ווען דאָס יינגל איז אַרויס פֿון דער טיר און גענומען אַרונטערגיין
דעם אַלטן קאַראַל־שטיינערנעם וועג, האָט ער זיך ווידער צעווייגט.

יענעם נאַכמיטאָג איז אויף דער טעראַסע געווען אַ גרופּע טור-
ריסטן. און אַראַפּקוקנדיק צום וואַסער צווישן די ליידיקע בירקענד-
לעך און טויטע באַראַקודאַס, האָט אַ פֿרוי געזען אַ גרויסן לאַנגן רוקנ-
ביין מיט אַ ריזיקן עק, וואָס האָט זיך געהויבן און זיך באַוועגט מיט
די כוואַליעס, וואָס זענען געשטויסן געוואָרן פֿון שווערן מזרח־ווינט.

“וואָס איז דאָס?” האָט זי געפֿרעגט ביים קעלנער און אַנגעוויזן
אויפֿן לאַנגן רוקנביין פֿון דעם גרויסן פֿיש, וואָס איז ניט געווען מער
ווי אַפּפֿאַל, וואָס וואַרט אַוועקגעטראָגן צו ווערן מיט די כוואַליעס.

“טיבוראָן”, האָט דער קעלנער געזאָגט, “עשאַרק”. ער האָט איר
געוואַלט קלאַר מאַכן, וואָס ס’איז געשען.

“איך האָב ניט געוויסט, אַז די הניפֿיש האָבן אַזעלכע שיינ געפֿורעמ-
טע עקן”, האָט די פֿרוי געזאָגט.

“איך אויך ניט”, האָט איר באַגלייטער צוגעגעבן.

אין זיין שטיבל איז דער אַלטער ווידער געשלאָפֿן. ער איז נאָך אַלץ
געלעגן מיטן פנים אַראַפּ, און דאָס יינגל איז געזעסן לעבן אים און
אַכטונג געגעבן אויף אים. דער אַלטער האָט געחלומט פֿון די לייבן.

געזעצט און געדרוקט בײַ
מאַרסטין פּרעס, אינקױ,
228 אױסט 45 סטױ, ניו-יאָרק
אױגנטימער: י. לאַנדאָן



